

Fiksun liikenne- käyttäytymisen kummit

Loppuraportti, helmikuu 2025

Sisällys

<u>1. Lähtökohdat</u>	<u>3</u>
<u>2. Hankkeen toimintamalli</u>	<u>4</u>
<u>3. Visuaalinen ilme</u>	<u>5</u>
<u>4. Liikenneturvallisuuskysely</u>	<u>6</u>
<u>5. Toimintamallit</u>	<u>10</u>
<u>5.1 Liikenneturvallisuusvisat</u>	<u>11</u>
<u>5.2 Tietoiskut nuorille</u>	<u>12</u>
<u>5.2.1 Tietoiskujen viestintäsuunnitelma</u>	<u>13</u>
<u>5.4 Kokemusasiantuntijan vierailu kouluilla</u>	<u>14</u>
<u>5.5 Pakopeli</u>	<u>15</u>
<u>5.5.1 Pakopelin opit ja jatkokehitys</u>	<u>17</u>
 <u>Liitteet</u>	 <u>18</u>

1. Lähtökohdat

Nuoret kuljettajat ovat ylliedustettuina tieliikenteen onnettomuustilastoissa. Nuorten liikenneonnettomuuksissa korostuvat etenkin mopoilla ja moottoripyörillä sattuneet onnettomuudet, ja nuorille sattuneiden vakavien liikenneonnettomuuksien takana on usein ylinopeus, turvavälineiden käytön puute ja päihteiden käyttö. Liikenneturvallisuus ja liikennekäyttäytyminen etenkin nuorten keskuudessa on puhututtanut myös Keski-Pohjanmaalla. Erityisesti piittaamattomuus liikennesäännöistä, turvavälineiden käyttämättä jättäminen niin mopoilla kuin pyöräillä ja päihtyneenä ajaminen olivat teemoja, jotka nousivat esiin kuntien liikenneturvallisuusryhmissä. Tästä lähti liikkeelle idea hankkeesta.

Tämän hankkeen tavoitteena on ollut vastata kuntien huoleen nuorten liikenneturvallisuudesta erityisesti mopoilun ja pyöräilyn suhteen sekä pyrkiä edistämään nuorten liikenneturvallisuutta mukana olevissa hankekunnissa, joita ovat Kannus, Kaustinen, Toholampi ja Veteli. Hankkeen keskeinen lähtökohta oli tuottaa mielenkiintoista ja nuorille sopivaa materiaalia liikennekasvatuksen tueksi kouluihin, nuorisotiloille ja harrastustoimintaan.

Hankkeen ohjausryhmä koostui kuntien nuorisotyön-, vapaa-ajan, hyvinvoinnin- ja sivistystoimen edustajista sekä ELY-keskuksen, Liikenneturvan ja Traficomin edustuksesta. Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana yhteensä viisi kertaa. Ohjausryhmään ovat kuuluneet:

- Minerva Rannila, sivistysjohtaja, Kaustinen
- Satu Kellosoalo, koulunuorisotyöntekijä, Kaustinen
- Johanna Junno, hyvinvointijohtaja, Kannus
- Henriikka Jokinen, vapaa-ajanohjaaja, Kannus
- Ville Hirvikoski, sivistysjohtaja, Toholampi
- Marika Haaponiemi, koulunuorisotyöntekijä, Toholampi
- Henna Lomaa, etsivä nuorisotyöntekijä, Toholampi
- Matleena Seppälä, kuraattori, Toholampi
- Kalevi Pynssi, nuorisotyöntekijä, Veteli
- Jaakko Kinnunen, vapaa-aikapäällikkö, Veteli
- Tero Puusaari, etsivä nuorisotyöntekijä, Veteli
- Heidi Hautamäki, etsivä nuorisotyöntekijä, Veteli
- Riikka Rajamäki, erityisasiantuntija, Traficom
- Niklas Gullfors, yhteyspäällikkö, Liikenneturva
- Roosamari Leppälä, liikenneturvallisuusasiantuntija, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Hankkeen toteutuksesta konsulttina vastasi Ramboll Finland Oy, josta hankkeeseen osallistui projektipäällikkö Kirsi Översti, liikenneturvallisuusasiantuntija Teemu Kinnunen, nuorten ja lasten näkökulman asiantuntija sekä graafinen suunnittelija Sanna Huhtonen sekä suunnittelijat Katja Jurmu, Pauliina Järvinen ja Roope Palomaa. Hankkeessa tuotetun pakopelivideoiden animoinnista vastasi Jaakko Kemppainen.

2. Hankkeen toimintamalli

2. Hankkeen toimintamalli

Hankkeen toiminnan ydin kiteytyi syksyllä 2024 kunnissa järjestetyissä liikenneturvallisuuspausseissa. Liikenneturvallisuuspausseja järjestettiin kaksi kussakin kunnassa eli yhteensä kahdeksan. Liikenneturvallisuuspaussit koostuivat asiantuntijavierailusta sekä osallistumisesta hankkeen yhteydessä kehitettyyn liikenneturvallisuusaiheiseen pakopeliin. Liikenneturvallisuuspaussien lisäksi nuorille toteutettiin liikenneturvallisuuskysely hankkeen alussa ja työn edetessä laadittiin liikenneturvallisuusvisoja ja muuta aktivoivaa, informatiivista aineistoa tueksi kouluille, nuorisotiloille ja harrastustoimintaan hyödynnettäväksi. Liikenneturvallisuuskyselyn pohjalta tuotettiin koulujen ja nuorisotilojen infotauluilla esitettävää tietoiskumaista sisältöä.

3. Visuaalinen ilme

3. Visuaalinen ilme

Fiksun liikennekäyttäjien kummit -hankkeen alussa hankkeelle luotiin yhtenäinen visuaalinen ilme, josta hankkeen materiaali on helppo tunnistaa.

Hankkeen päävärinä toimii kirkas keltainen väri, joka toistuu hankkeen logossa sekä tehostevärinä muissa materiaaleissa. Hankkeen materiaaleja sosiaaliseen mediaan jaettaessa käytetään hashtagia #fiksustiliikenteessä.

Hei muori! Miten menee liikenteessä?

Mus, sunt, comquam, corio conse consequa dolectilq
delamgi ammos dolum nononi hilaccinda quidicium et
odra dolecta tiot, quo tendi iduciet, sum harum la volen-
et, rimas an art que ditas dolas acci nonneque em, conneff
espertheum sum quatum sed qui nullillatio quam unt volo
officium inveni exiatuase iur maximelesti te latur, si illogia
quis nente rem alpa nequid maxime datur? On exica si non
reum et fugiam et voloveri impositio acitias perit, voluper
altrem hicinus delamgi quatu delectoria sumim euquamus
raertheum quo sum, sum quare aut rerum quodolita doci-
rerion parum aut odigens tiomeque invidio offi, totansectur
re mectias picimpr-ceptatempd quo delectanque delectepel
soll event lueque miamt neque etendae quatu, hic
Burepero eum fugiatue nobitapio cessand untium sinoliam
delapio quodo tunc cas, conneff exient otatur aut apod quom

Mus, sunt, comquam, corio conse consequa dolectilq
delamgi ammos dolum nononi hilaccinda quidicium et
odra dolecta tiot, quo tendi iduciet, sum harum la volen-
et, rimas an art que ditas dolas acci nonneque em, conneff
espertheum sum quatum sed qui nullillatio quam unt volo
officium inveni exiatuase iur maximelesti te latur, si illogia

Osallistu ja vaikuta!

- Delat eacitas et adli iurel mi, volentit fugia volo mini-
- onque con es el moditit nateporeporecon nobit rem
- la dolo non quentiam delerecon quentit at
- expe erantque nonnequiti re conatilliore nonne natus-
- ci talibus rerum, as de mendum

LOGOJA TÄHÄN?

4. Liikenneturvallisuuskysely

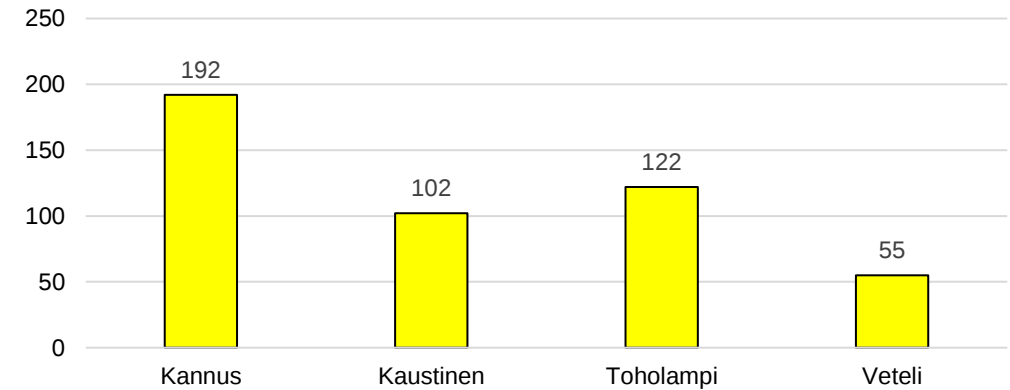
4. Liikenneturvallisuuskysely

Nuorten liikenneturvallisuuskysely sisälsi kaksi osiota: yksi koululaisille ja opiskelijoille ja toinen koulun henkilökunnalle. Nuorille suunnattuun kyselyyn vastasi yhteensä 449 koululaista ja koulun henkilökunnalle suunnattuun kyselyyn 22 henkilöä. Vastausmäärä kunnittain on esitetty viereisessä kuvaajassa.

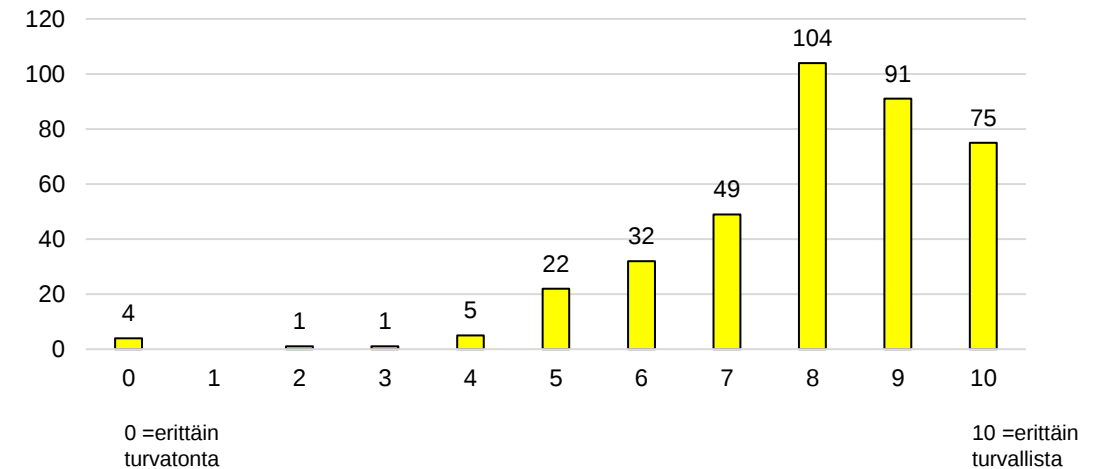
Yleisellä tasolla nuoret pitävät lähiympäristönsä liikenneturvallisuuden tilaa turvallisena. Toholammilla ja Vetelissä nuoret arvioivat liikenneturvallisuuden tilan hiukan paremmaksi kuin Kaustisella ja Kannuksessa.

Nuorista noin 15 % omistaa mopo- (AM120/121) tai traktorikortin (T-kortti) ja 86 % nuorista on käytössä polkupyörä. Kesäiseen aikaan noin 60 % nuorista kulkee kouluun pyörällä. Talviseen aikaan pyöräilyn suosio laskee ja enää vain joka kolmas pyöräilee kouluun. Talviseen aikaan etenkin autokyydillä kouluun saapuminen lisääntyy ja noin puolet nuorista saapuu kouluun auton matkustajana. Linja-auto ja kävely ovat lähes yhtä suosittuja kulkumuotoja kouluun vuoden ympäri.

Vastausmäärä kunnittain (hlöt)

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta lähiympäristössäsi arvosanalla 1-10?

4. Liikenneturvallisuuskysely

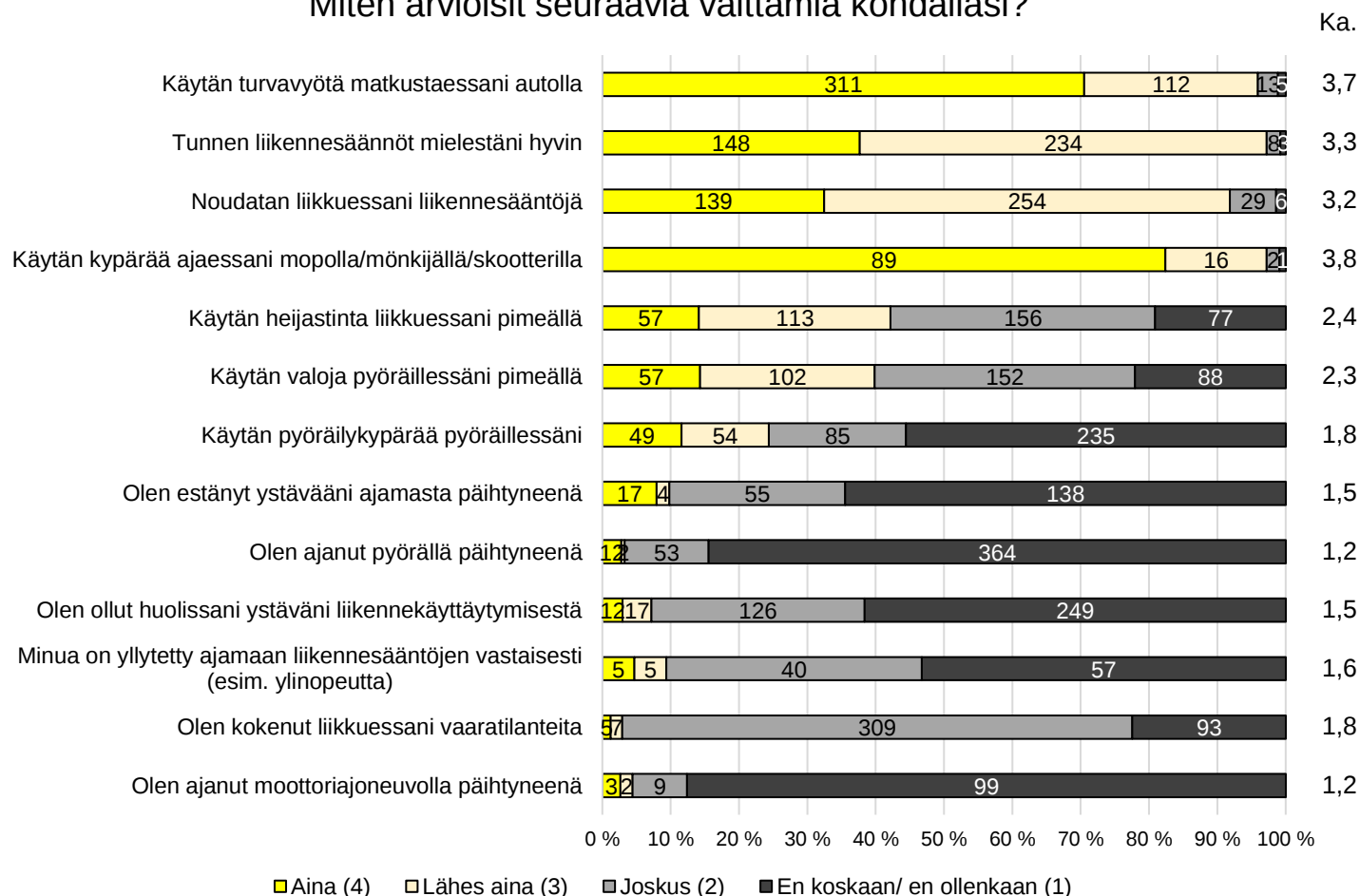
Liikenneturvallisuuskyselyssä nuorille esitettiin kysymyksiä liittyen omaan liikennekäyttäytymiseen. Pääosa nuorista kertoi tuntevansa liikennesäännöt hyvin ja noudattavansa niitä lähes aina. Kypärän käyttö mopolla/mönkijällä/skootterilla ajaessa on kunnissa yleisesti hyvällä tasolla.

Turvavöiden käytön osalta on huomattava, että vain 70 % ilmoitti käyttävänsä turvavyötä *aina* matkustaessaan autolla. Sen osalta olisi siis vielä paljon parannettavaa, ottaen huomioon, että turvavyön käyttö on varsin kriittinen turvaväline.

Kävelyn ja pyöräilyn turvavarusteista valoja, heijastimia ja pyöräilykypärää käytetään valitettavan vähän. Vain 10 % nuorista ilmoitti käyttävänsä kypärää aina ajaessaan pyörällä.

Noin kolmannes nuorista on ollut vähintään joskus huolissaan ystävien liikennekäyttäytymisestä ja vajaa puolta vastaajista on yllytetty joskus ajamaan liikennesääntöjen vastaisesti.

Miten arvioisit seuraavia väittämiä kohdallasi?

4. Liikenneturvallisuuskysely

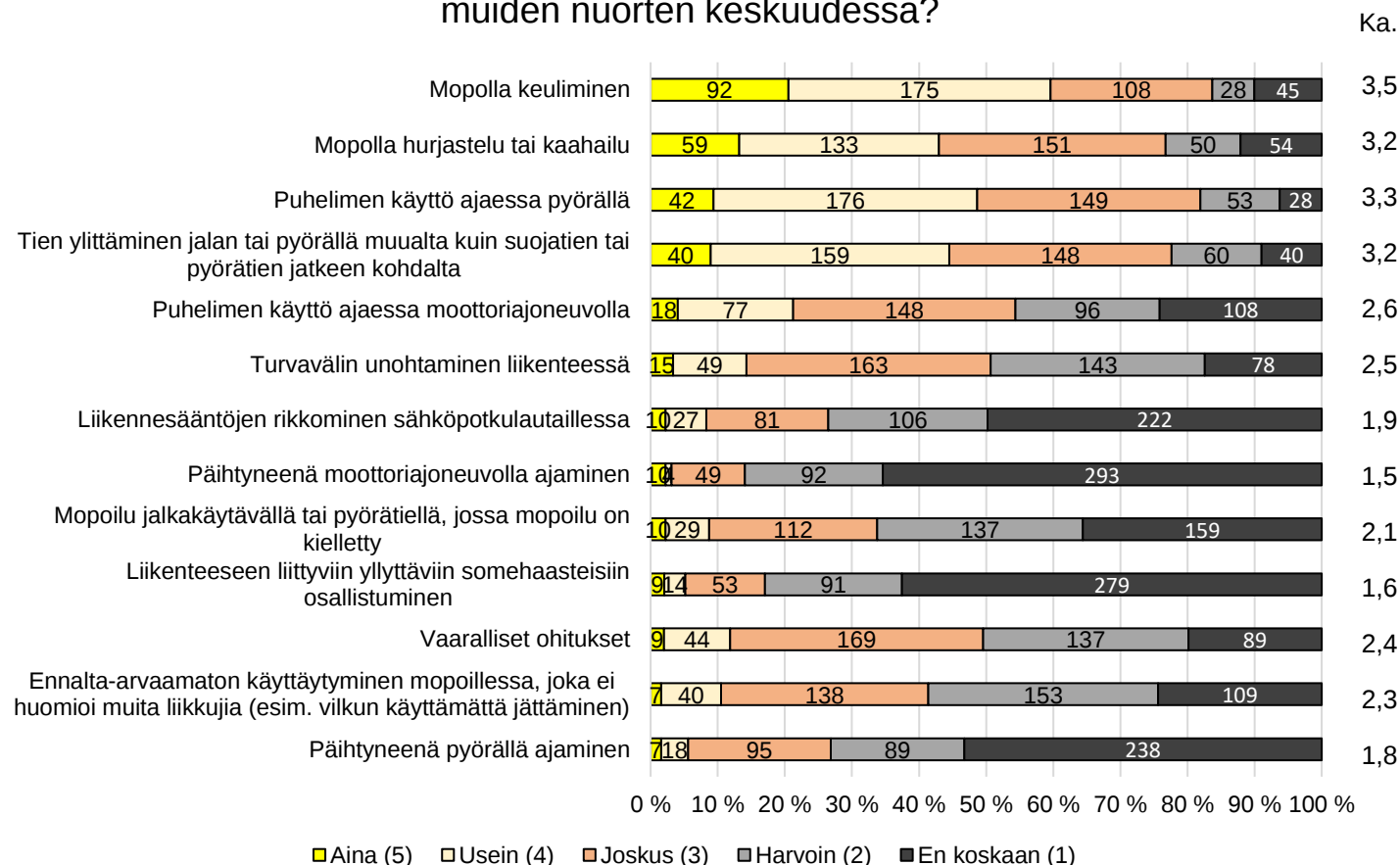

Liikenneturvallisuuskyselyssä nuoret arvioivat oman liikennekäyttäytymisensä lisäksi myös muiden nuorten liikennekäyttäytymistä.

Kyselystä selvisi, että suurin osa vastaajista on havainnut nuorten keskuudessa mopolla keulimista ja kaahailua. Kyselyn mukaan myös puhelimen käyttö pyörällä ajaessa ja tien ylittäminen muualta kuin suojatien tai pyörätien jatkeen kohdalta on melko yleistä nuorten keskuudessa.

Vajaa kolmannes on havainnut muiden nuorten keskuudessa päihtyneenä pyörällä ajamista vähintäänkin joskus. Vastaava luku moottoriajoneuvolla ajaessa on reilu liki 15 %.

Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä muiden nuorten keskuudessa?

4. Liikenneturvallisuuskysely

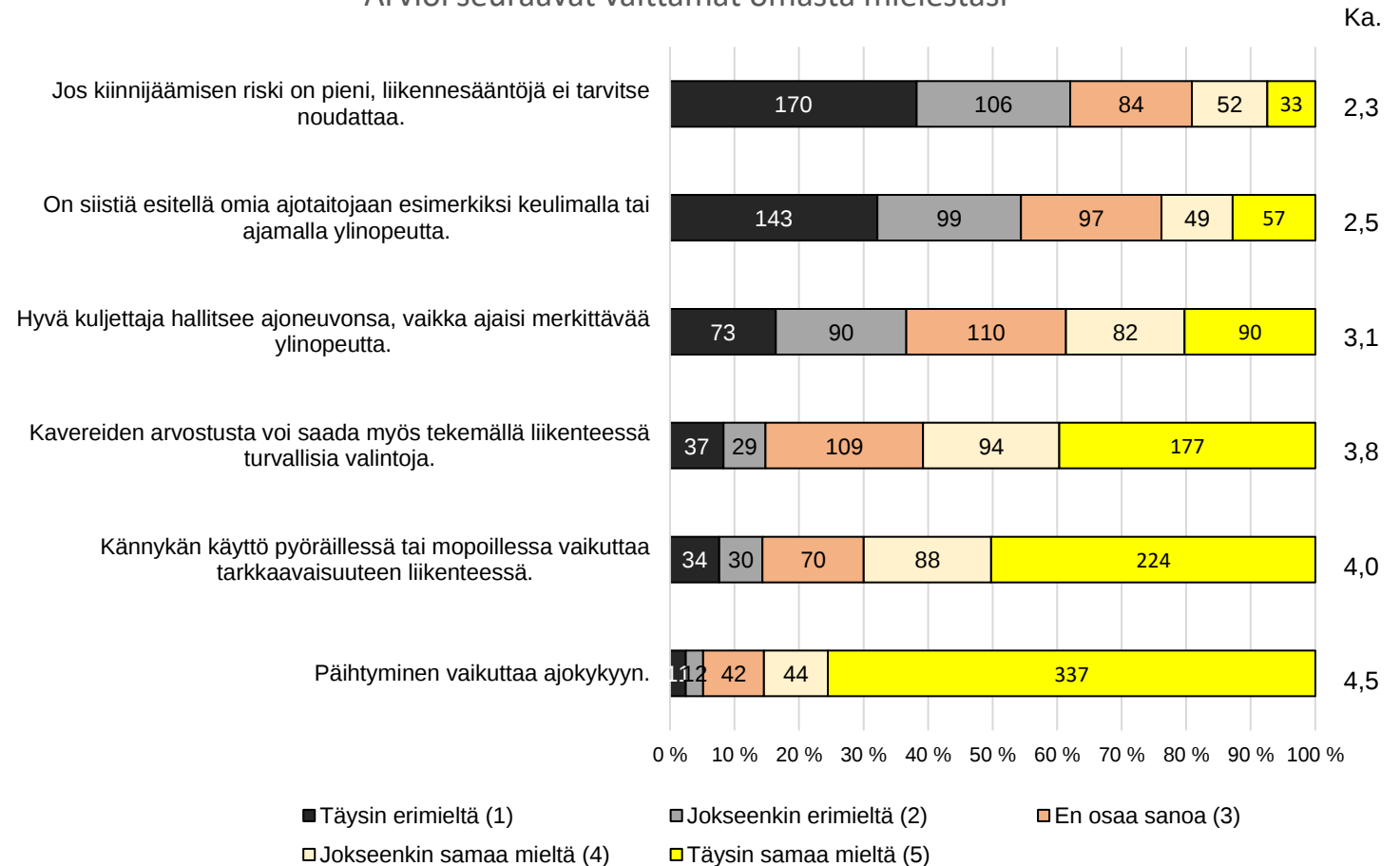
Liikenneturvallisuuskyselyssä nuoria pyydettiin arvioimaan liikenteeseen liittyviä väittämiä.

Nuoret olivat pääosin sitä mieltä, että liikennesääntöjä tulee noudattaa aina, vaikka rikkeestä kiinnijäämisen riski olisi pieni. Liki 40 % vastaajista oli sitä mieltä, että hyvä kuljettaja hallitsee ajoneuvonsa, vaikka ajaisi merkittävää ylinopeutta. Puolestaan noin 35 % oli sitä mieltä, että hyväkään kuljettaja ei hallitse ajoneuvoa ajaessaan merkittävää ylinopeutta. Reilu 20 % ei osannut sanoa, mitä mieltä on väitteeseen.

Nuoret tunnistivat pääosin hyvin, että kännykän käyttö liikenteessä vaikuttaa tarkkaavaisuuteen kuin myös päihtyminen ajokykyyn.

Noin 60 % nuorista arvioi, että tekemällä turvallisia valintoja liikenteessä voi ansaita kavereiden arvostusta. Noin 15 % oli sitä mieltä, että turvallisilla valinnoilla liikenteessä ei voi saada kavereiden arvostusta.

Arvioi seuraavat väittämät omasta mielestäsi

5. Toimintamallit

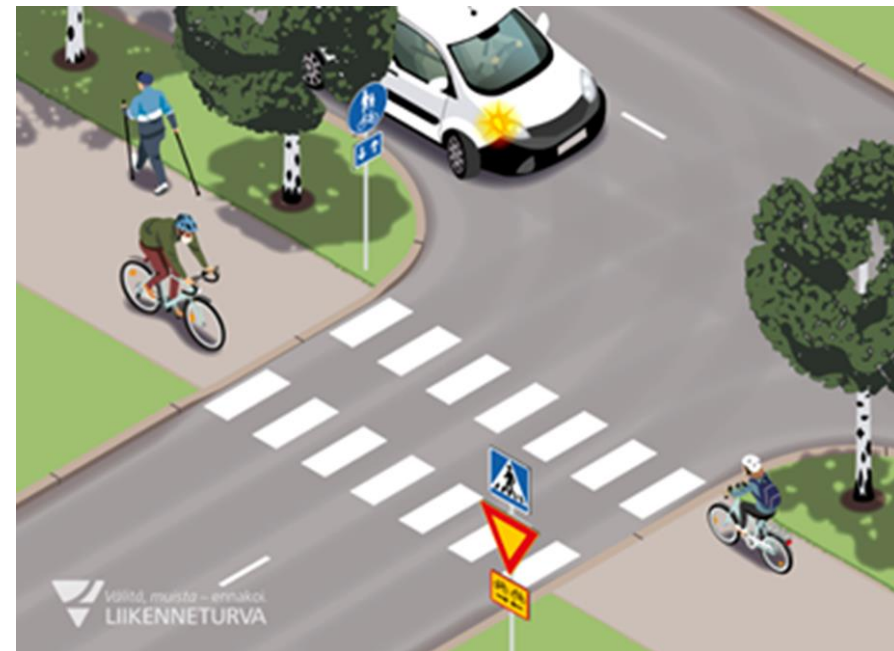
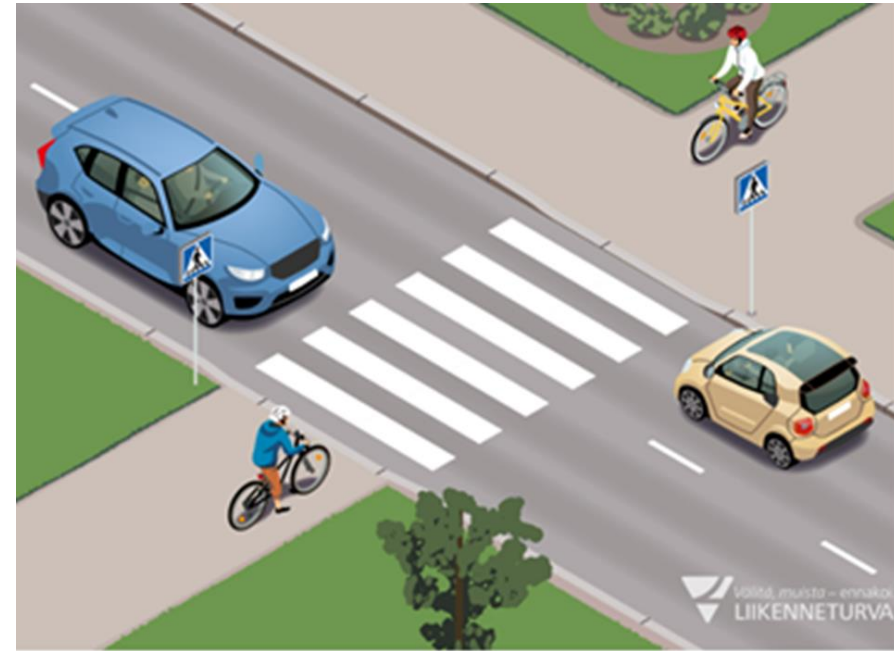

5.1 Liikenneturvallisuusvisat

Osana hanketta nuorille laadittiin kolme liikenneturvallisuusvisaa. Ensimmäinen liikenneturvallisuusvisa toteutettiin liikenneturvallisuuskyselyn yhteydessä. Kaksi muuta liikenneturvallisuusvisaa toimitettiin koulujen ja nuorisotilojen käyttöön hankkeen keskivaiheilla sekä loppupuolella.

Ensimmäisen liikenneturvallisuusvisan perusteella nuoret hallitsevat ja tunnistavat liikennemerkkien tarkoitukset kohtalaisen hyvin, mutta myös puutteita liikennemerkkien sisällön tulkitsemisessa oli havaittavissa. Erityisesti suojateiden väistämisvelvollisuudet olivat osalle nuorista haastavia. Ainoastaan 35 % nuorista vastasi oikein kysymykseen kuka väistää tilanteessa, kun kyseessä oli oheisen ylemmän kuvan mukainen tilanne. Alemman kuvan tilanteessa 60 % nuorista tiesi, että auto on tilanteessa väistämisvelvollinen suhteessa pyöräilijöihin ja jalankulkijoihin.

Ensimmäisen visan perusteella erityisesti väistämissäännöt ja tien ylitys ovat aiheita, joita nuorten kanssa olisi hyvä kerrata.

5.2 Tietoiskut nuorille

Nuorten liikenneturvallisuuskyselyn vastausten perusteella koottiin koulujen ja nuorisotilojen käyttöön infomateriaalia, jota voidaan jakaa esimerkiksi infotauluilla ja sosiaalisessa mediassa. Seuraavalla sivulla on esitetty ohjeellinen viestintäsuunnitelma tietoiskujen hyödyntämiseen.

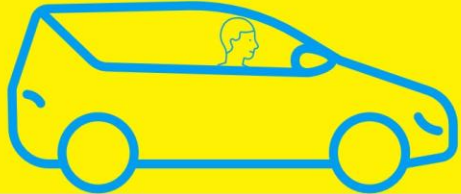
Infonostoja tehtiin yhteensä 12 kappaletta ja niiden aiheet ovat seuraavat:

- Turvavyön käyttö
- Yllytys
- Pyöräilykypärän käyttö
- Huoli kaverin liikennekäyttäytymisestä
- Nuorten kokemukset vaaratilanteista
- Päähtyneenä ajaminen
- Pyöräilyn varusteet
- Vaaralliset ohitukset
- Keuliminen
- Mopolla hurjastelu
- Puhelimen käyttö
- Ajoneuvon hallinta ylinopeudessa

Ei ole ikinä OK olla autossa ilman turvavyötä!

joka neljäs nuori ei käytä aina turvavyötä

T. Fiksun liikennekäyttäytymisen kummit

Joka **kolmas** nuori on ollut **huolissaan** ystävänsä liikennekäyttäytymisestä.

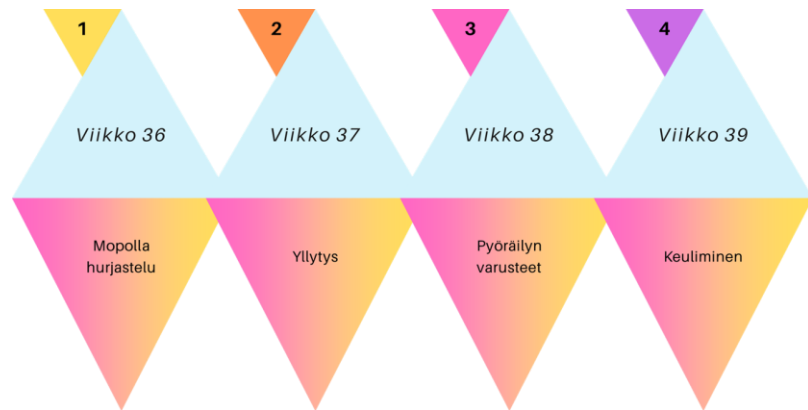
T. Fiksun liikennekäyttäytymisen kummit

5.2.1 Tietoiskujen viestintäsuunnitelma

Syyskuu

+ Äänestyskysymys
Instagramin tarinat -osiossa aiheesta **"Onko sinua yllytetty ajamaan liikennesääntöjen vastaisesti?"**

Lokakuu

+ Äänestyskysymys
Instagramin tarinat -osiossa aiheesta **"Muistatko käyttää aina turvavyötä?"**

+ Äänestyskysymys
Instagramin tarinat -osiossa aiheesta **"Oletko pelännyt kaverisi auton kydyssä?"**

Marraskuu

5.3 Kokemusasiantuntijan vierailu kouluilla

Nuorille suunnatun kyselyn yhteydessä nuorilta kysyttiin ajatuksia siihen, mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta. Kyselyn mukaan suosituimpia tapoja olivat poliisin tai kokemusasiantuntijan vierailut koululla.

Nuorilta saadun selkeän toiveen perusteella alkusyksystä 2024 jokaisen hankekunnan koululla vieraili vuonna 2006 – silloin 23-vuotiaana nuorena aikuisena moottoripyöräonnettomuudessa vammautunut Matti Marjamäki. Marjamäen vierailuun osallistui Vetelistä, Toholammilta, Kannuksesta ja Kaustiselta koko kahdeksas ja yhdeksäsluokkalaisten ikäluokat.

Marjamäki jakoi tarinansa vakavasta loukkaantumisesta kuntien yläkoululaisille. Marjamäen tarinassa pääpaino on siinä, että onnettomuus voi sattua kenelle tahansa ja, että tämän vuoksi turvavälineiden kuten kypärän käyttö voi olla elintärkeää. Saadun palautteen perusteella Marjamäen vierailu kouluilla oli onnistunut ja hyvin tykätty. Nuoret kuuntelivat esitystä keskittyneesti ja esitys sai aikaan pohdintaa omasta liikennekäyttäytymisestä. Marjamäen vierailun jälkeen Vetelissä tehtiin selvä huomio, että mopoilijat ovat pitäneet kypäriä hyvin päässä herättelevän esityksen jälkeen.

5.4 Pakopeli

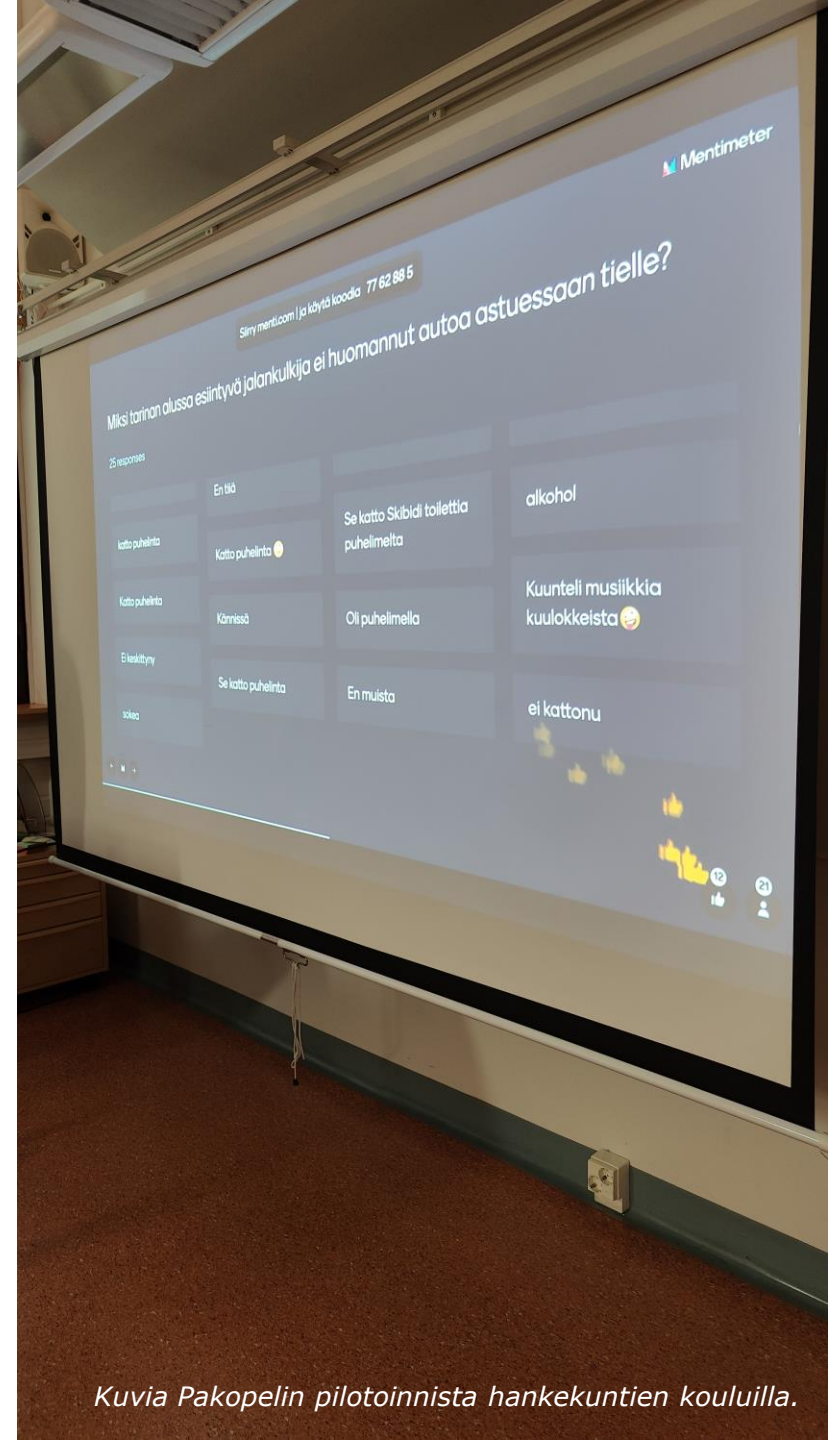
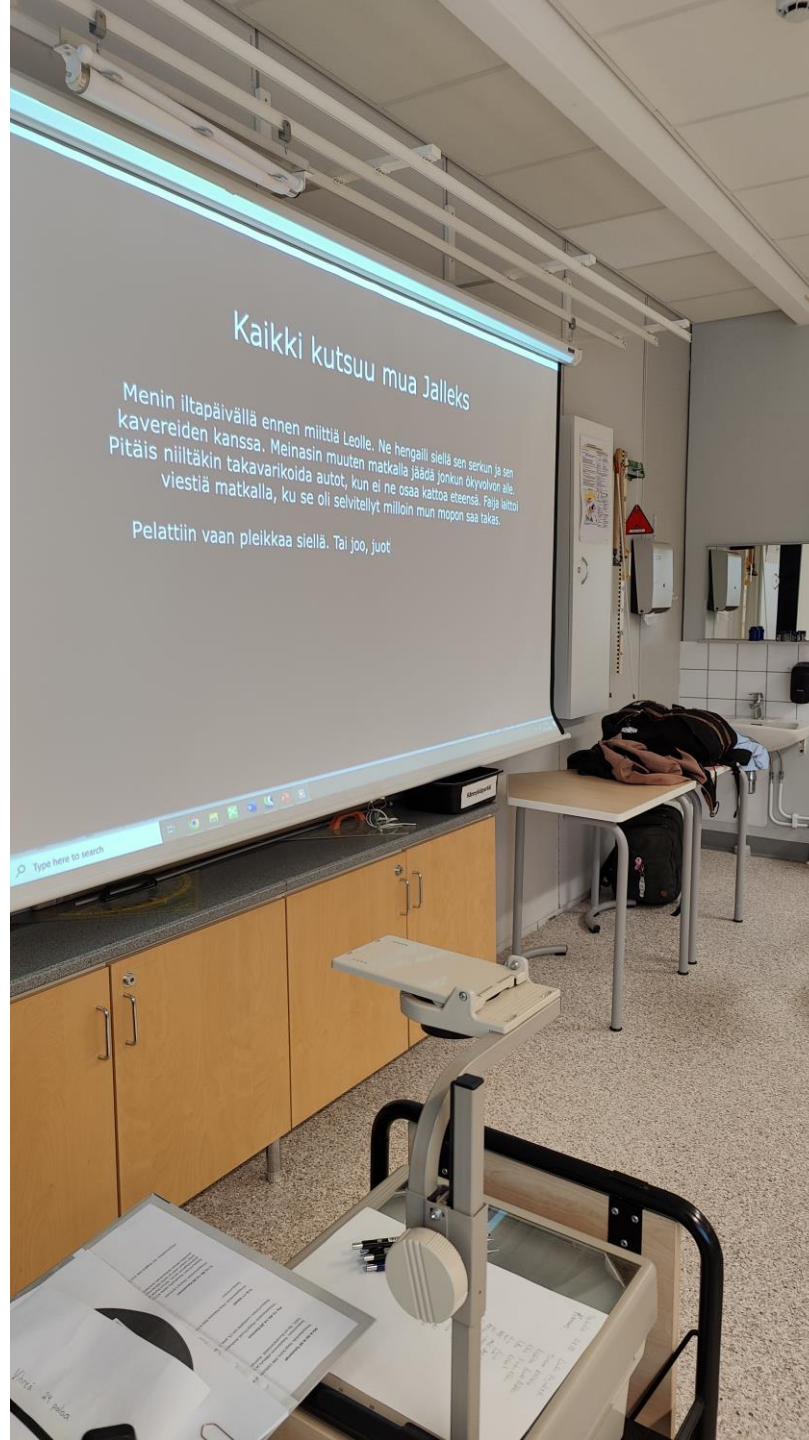
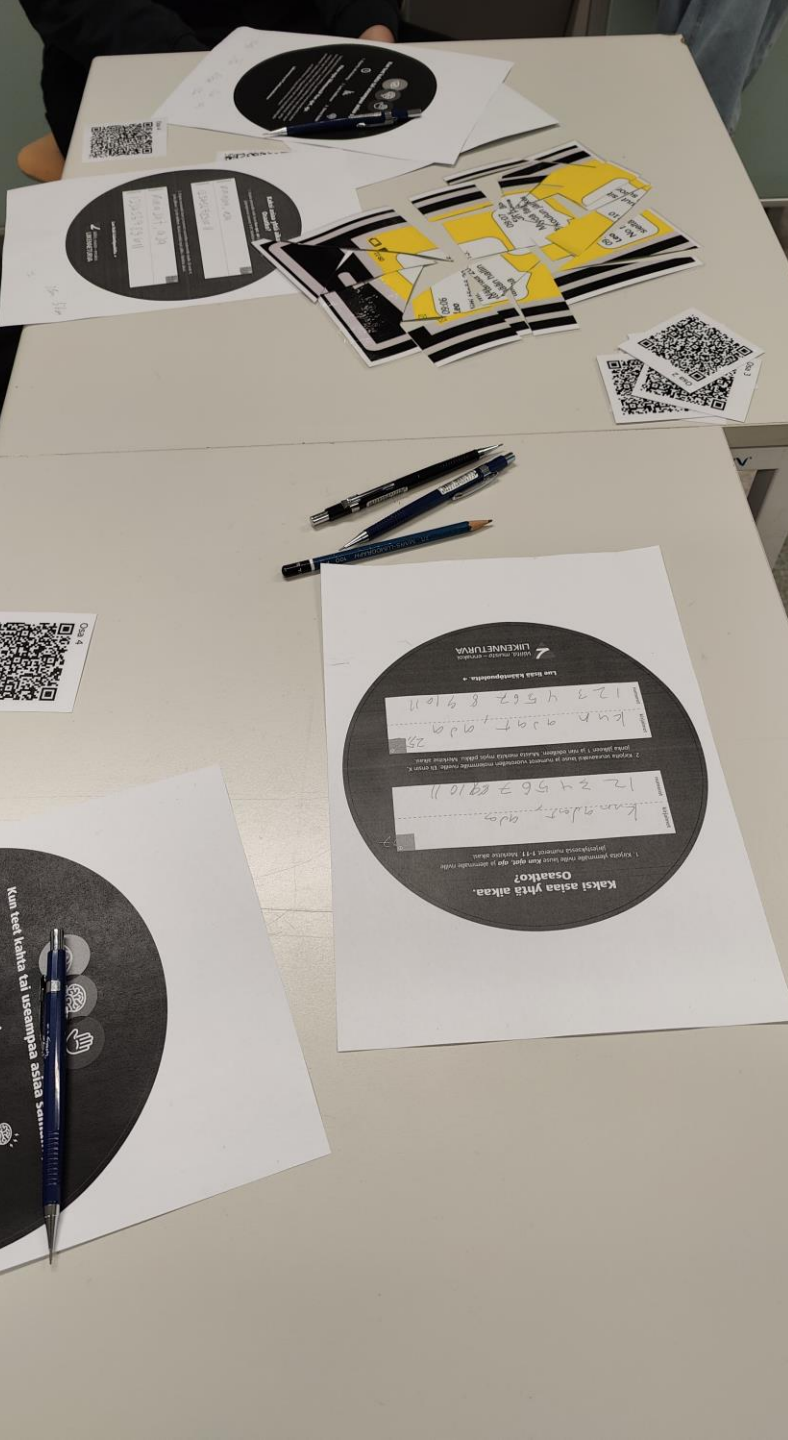
Keskeisenä osana hanketta kehitettiin yläkouluikäisille suunnattu pakopelityyppinen peli. Pakopeliä varten ideoitiin ja rakennettiin tarina yläkouluikäisestä pojasta, jonka kautta päivän kulkua pakopelissä seurataan. Pakopelin alussa osallistujille kerrotaan, että päivän aikana on sattunut mopo-onnettomuus ja heidän tehtävänä on selvittää kuka onnettomuuteen joutui sekä mitkä tekijät vaikuttivat onnettomuuteen.

Pakopeli koostuu viidestä animoidusta videosta, neljästä tehtävästä sekä varsinaisen Pakopelin jälkeisestä yhteisestä purkukeskustelusta. Tehtävissä on hyödynnetty osittain Liikenneturvan materiaaleja, kuten tarkkaamattomuustehtäviä ja pysähtymismatkalaskuria. Pakopelin yksityiskohtainen kuvaukset ja ohjeet sen pitämiseen jatkossa on esitetty liitteessä 2 (+ linkki ladattaviin aineistoihin).

Pakopeliä pilotoitiin mukana olevissa hankekunnissa lokakuun 2024 lopussa. Pakopelin pilotin toteutuksesta vastasi hankkeen konsultti Ramboll Finland Oy. Pakopelin pilottikierroksella oli lisäksi mukana Jari Nygård Keski-Pohjanmaan pelastuslaitokselta tuomassa asiantuntijuutta erityisesti pakopelin purkukeskusteluun. Pakopelin pilottikierroksella osallistujia oli seuraavasti:

- Toholampi: 17 osallistujaa
- Kannus: 14 osallistujaa
- Veteli: 32 osallistujaa
- Kaustinen: 14 osallistujaa

Kuvia Pakopelin pilotoinnista hankekuntien kouluilla.

5.4.1 Pakopelin opit ja jatkokehitys

Osana hanketta suunniteltiin ja toteutettiin täysin uusi pakopeli yläkouluikäisille. Koska peli kehitettiin alusta asti, hankkeessa oli erityisen tärkeää pilotoida pakopeliä nuorilla ja kerätä palautetta sekä jatkokehitysehdotuksia. Kouluarvosana-asteikolla nuoret antoivat pakopelin arvosanaksi 8,3. Pakopelin palautteessa nuoret kertoivat pitäneensä pelissä mm. tehtävistä, palapelistä, tarinasta, hyvästä ryhmähengestä ja siitä, kun sai tehtävän ratkaistua oikein. Kehitysehdotuksissa useissa palautteissa nousi esiin videoiden äänen puute ja videoilla näkyvän tekstin liian nopea eteneminen. Osassa palautteita pakopelin tehtävistä toivottiin myös haastavampia.

Myös pakopelin vetäjien huomiot olivat hyvin samansuuntaisia oppilaiden antaman palautteen kanssa. Pakopelin onnistumisia vetäjien mukaan oli se, että pääosin nuoret pitivät pelistä ja ratkoivat tehtäviä onnistuneesti, pelastuslaitoksen vierailu toi lisää asiantuntijuutta ja nuoret pitivät siitä, että liikenneturvallisuusaiheet tuotiin esiin pelillistämällä. Pilotissa nuoret seurasivat videoita omilta puhelimitaan, mikä osoittautui haastavaksi, sillä videoiden teksti oli melko pientä. Pilottikierröksellä myös videoiden laadussa oli vielä parannettavaa ja muun muassa ääni olisi helpottanut tarinan seuraamista. Purkukeskustelussa nuorille annettiin mahdollisuus kysymysten vastaamiseen anonyymisti menti-työkalun avulla. Mentiin saadut vastaukset heijastettiin kaikkien näkyville luokan taululle, joka provosoi osaa nuorista kirjoittamaan asiattomuuksia anonyymisti taululle. Jatkon kannalta purkukeskustelussa ei suositella hyödynnettävän menti-työkalua.

Pilottikierroksen jälkeen pakopeliä korjailtiin saadun palautteen pohjalta ja pakopelin videoihin tuotiin muun muassa ääni. Lisäksi pakopelin ohjeistuksia muutettiin hieman niin, että pakopeli suositellaan suoritettavan tietokoneella tai tabletilla puhelimen sijaan. Toisena vaihtoehto on, että pakopeli suoritetaan yhtä matkaa koko luokan kanssa niin, että tarina heijastetaan luokan seinälle. Tehtävien osalta osa nuorista koki pakopelin tehtävät liian helppoina, kun taas toisille nykyisistä tehtävistä suoriutuminen tuotti haasteita. Jatkokehityksessä yhtenä askeleena voisi olla tehtävien vaikeuttaminen kuitenkin niin, että vaikeampiin tehtäviin olisi saatavilla esimerkiksi vihjeitä, jotta jokainen pystyy selviytymään tehtävistä omalla tasollaan.

Saatujen kokemusten perusteella sopiva ryhmäkoko pelille on 15-16 henkilöä. Edellä mainittu ryhmäkoko vaatii vähintään kaksi ohjaajaa mikäli toimitaan nykyisellä menetelmällä, jossa pelin vetäjä tarkistaa ryhmien vastaukset. Pelin kesto purkukeskustelun kanssa kokonaisuudessaan on noin 1,5 h ryhmästä riippuen. Jatkossa suositellaan välitunnin pitämistä pelin ja purkukeskustelun välissä, jotta keskittyminen riittää myös purkukeskusteluun.

Liitteet

Liitteet

- Liite 1: Liikenneturvallisuuskyselyn tulokset
- Liite 2: Pakopelin ohjeet ja rastit
- Liite 3: Liikenneturvallisuusvisat
- Liite 4: Wilma-viestit hankkeesta

Liite 1

Liikenneturvallisuuskyselyn tulokset

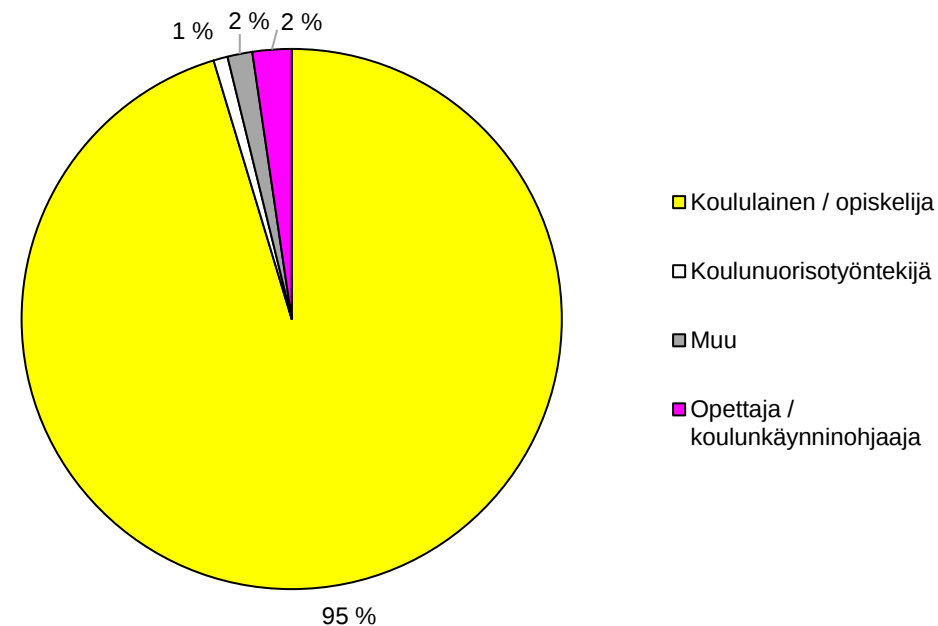

Taustatiedot

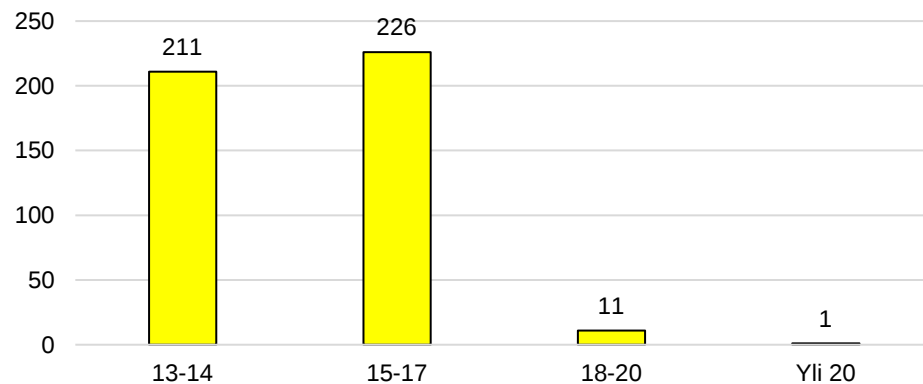
Kaikki kunnat

- Liikenneturvallisuuskysely oli vastattavissa huhti-toukokuussa 2024 ja se sisälsi kaksi osiota: yksi koululaisille ja opiskelijoille ja toinen koulun henkilökunnalle. Nuorten kyselyn lopussa oli myös liikenneturvallisuusaiheinen visa, jonka vastauskoonti on kaikkien kuntien yhteisen vastauskoonnin lopussa.
- Kyselyyn vastasi yhteensä:
 - 449 koululaista/opiskelijaa
 - 4 koulunuorisotyöntekijää
 - 11 opettajaa/koulunkäynninohjaajaa
 - 7 muuta koulun henkilökunnan jäsentä
- Pääosa (97 %) nuorille suunnattuun kyselyyn vastanneista oli alle 18-vuotiaita.

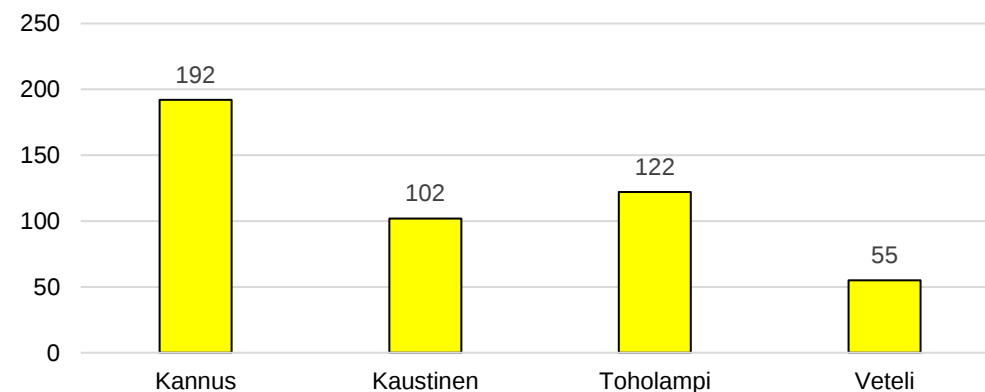
Olen...

Ikä (koululaiset ja opiskelijat)

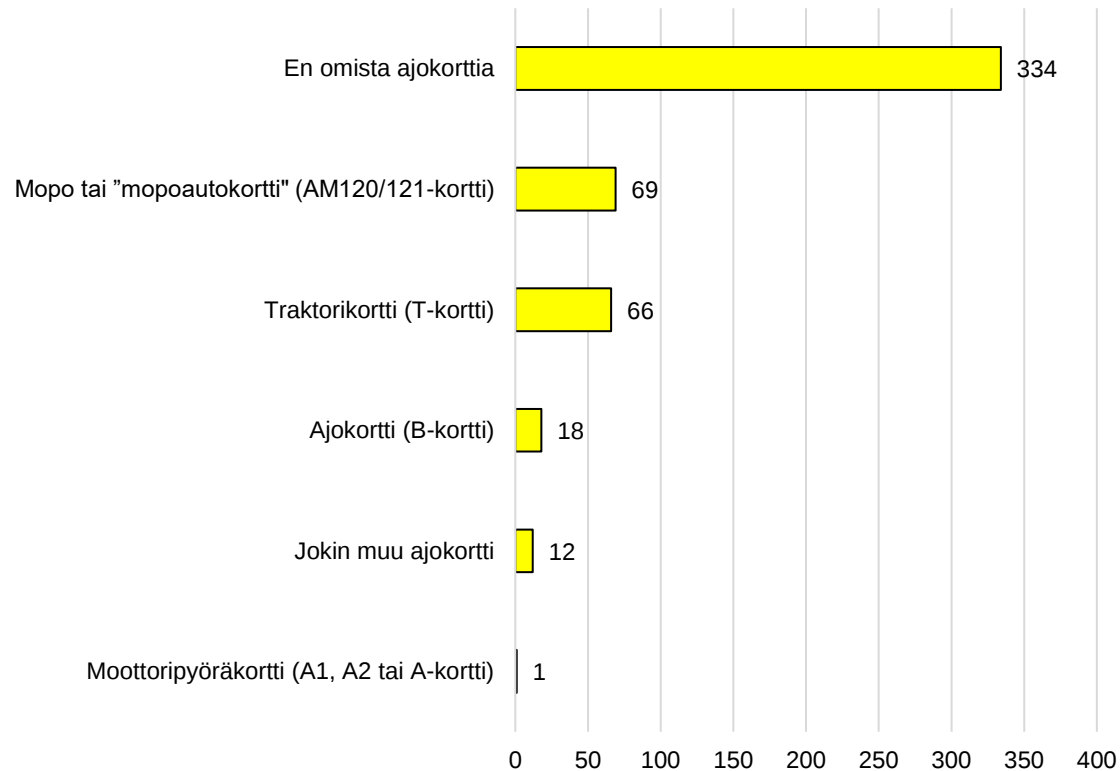
Vastausmäärä kunnittain

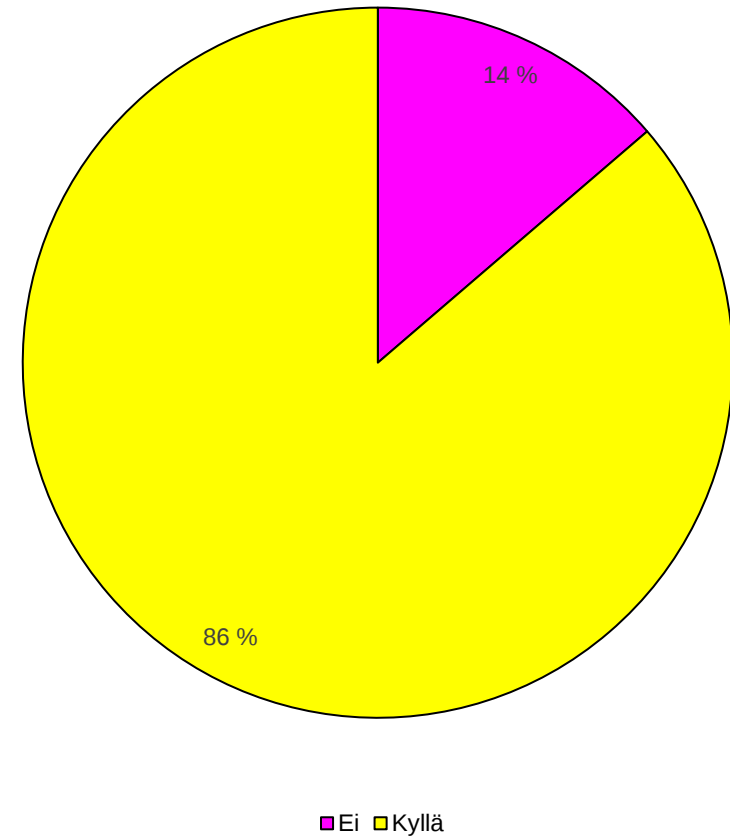
Ajokortin ja pyörän omistus

Kaikki kunnat

Omistatko jonkin seuraavista ajokorteista?

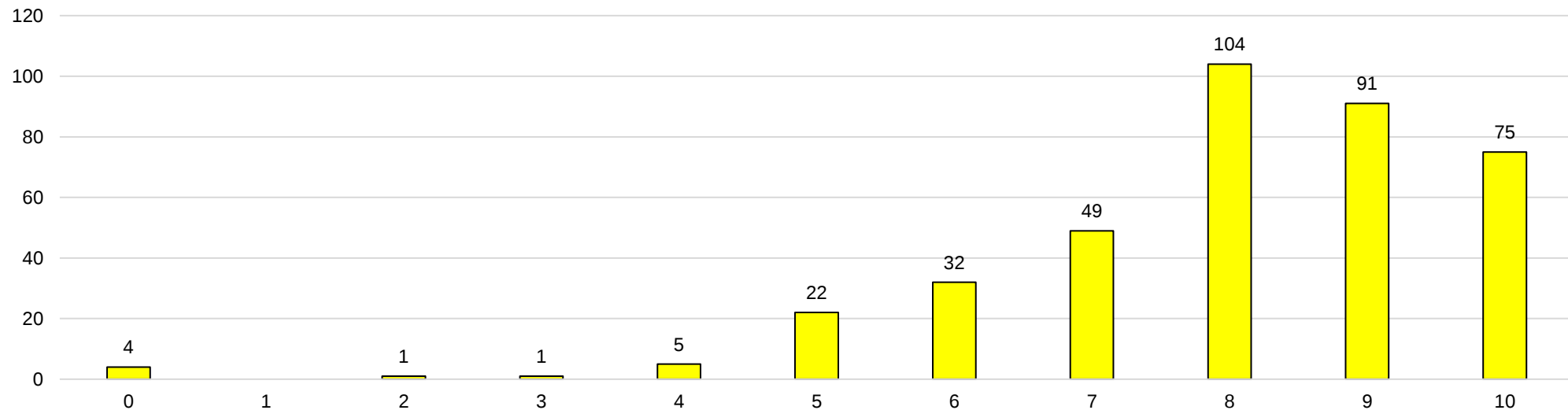
Omistatko polkupyörän?

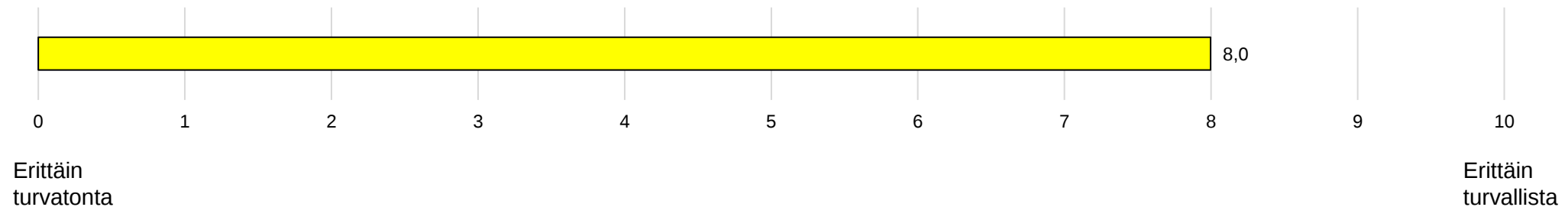
Liikenneturvallisuuden tila

Kaikki kunnat

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta lähiympäristössäsi?

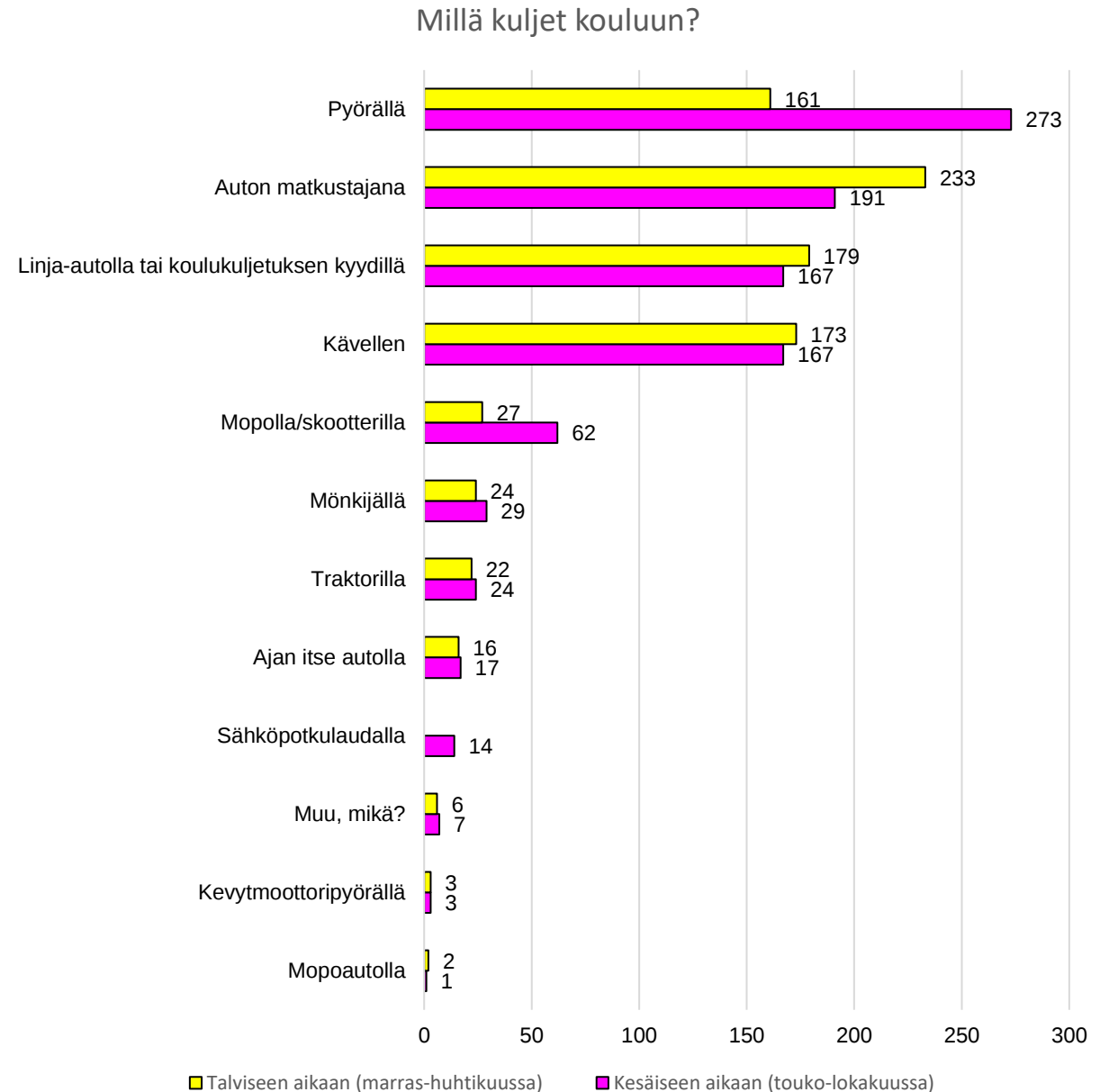
Keskiarvo

Kulku kouluun

Kaikki kunnat

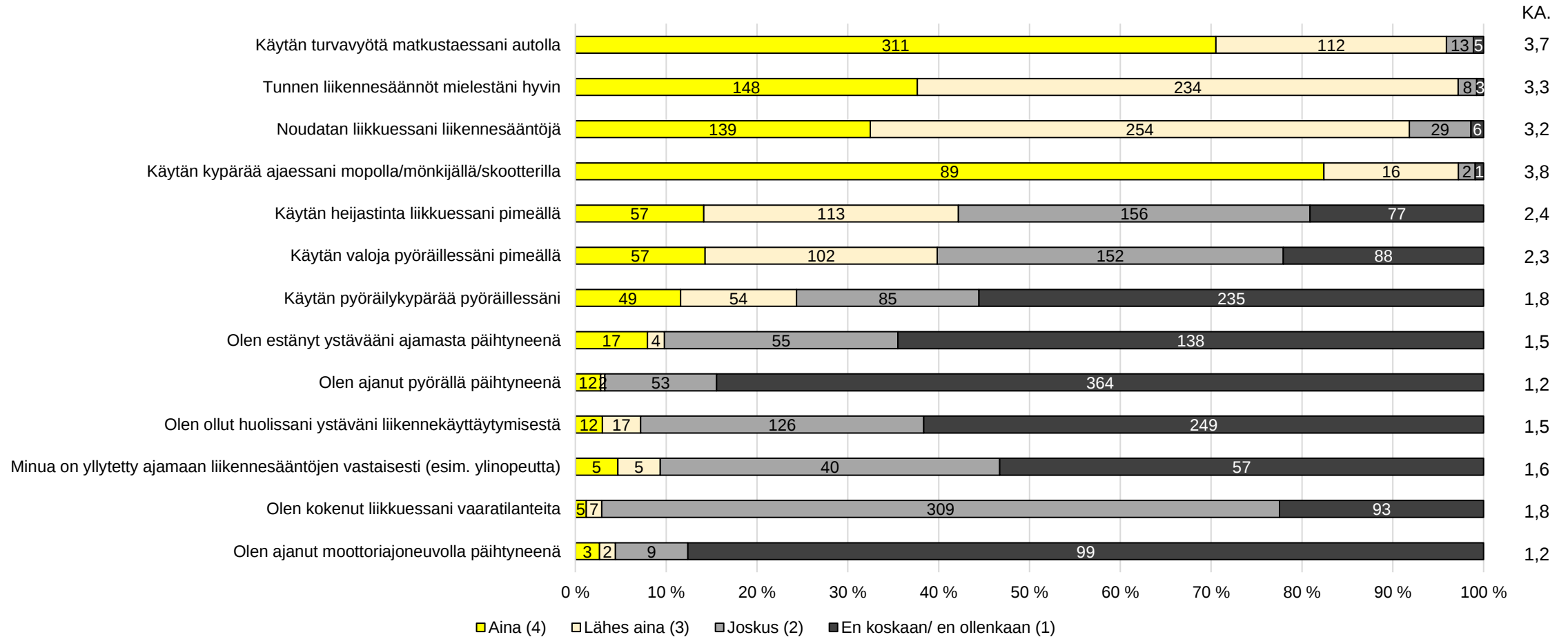
- Kun tarkastellaan kaikkia kuntia yhdessä koululaisten pääasiallinen kulkutapa kouluun kesäiseen aikaan on pyöräily. Pyöräilyn jälkeen yleisimpiä tapoja kulkea kouluun kesäiseen aikaan on auton matkustajana, kävellen tai linja-autolla/koulukuljetuksen kyydillä.
- Talviseen aikaan kouluun kuljetaan useimmiten auton matkustajana. Toiseksi ja kolmanneksi useimmiten kouluun kuljetaan talviseen aikaan linja autolla tai koulukuljetuksen kyydillä tai kävellen.

Arvio omasta liikennekäyttäytymisestä

Kaikki kunnat

Miten arvioisit seuraavia väittämiä kohdallasi?

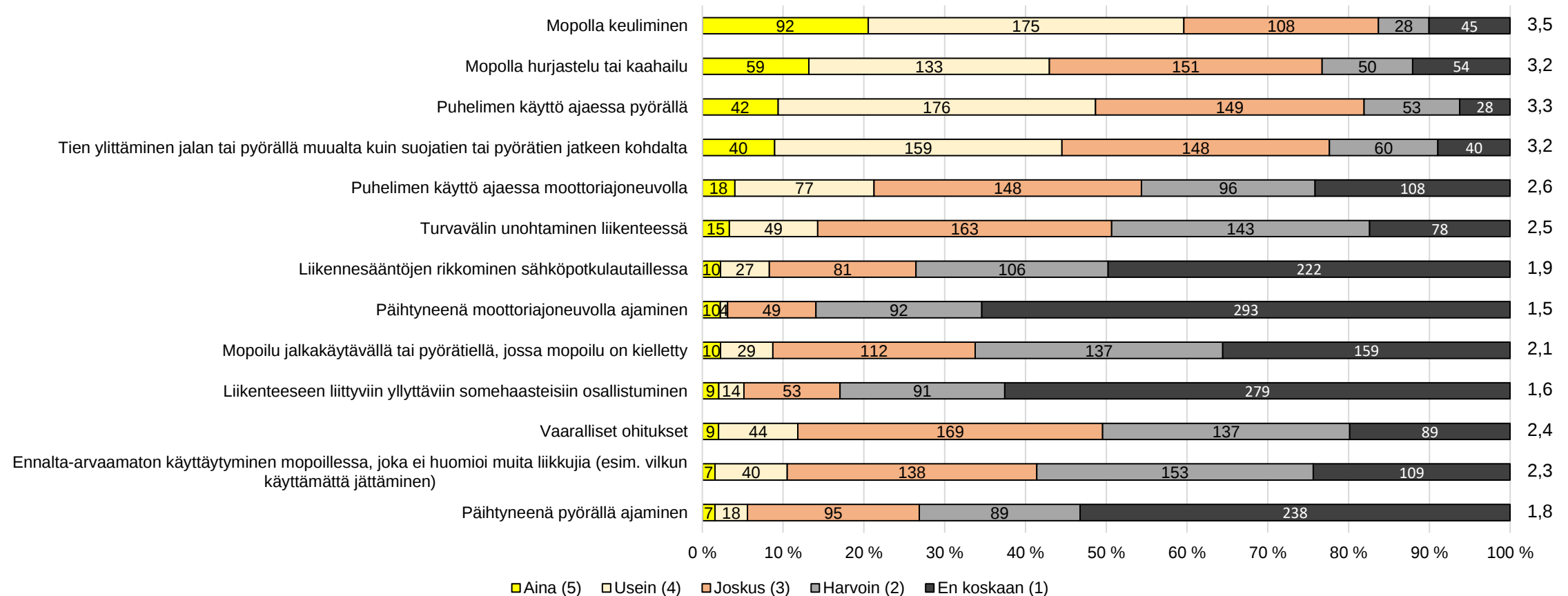

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Kaikki kunnat

Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä muiden nuorten keskuudessa?

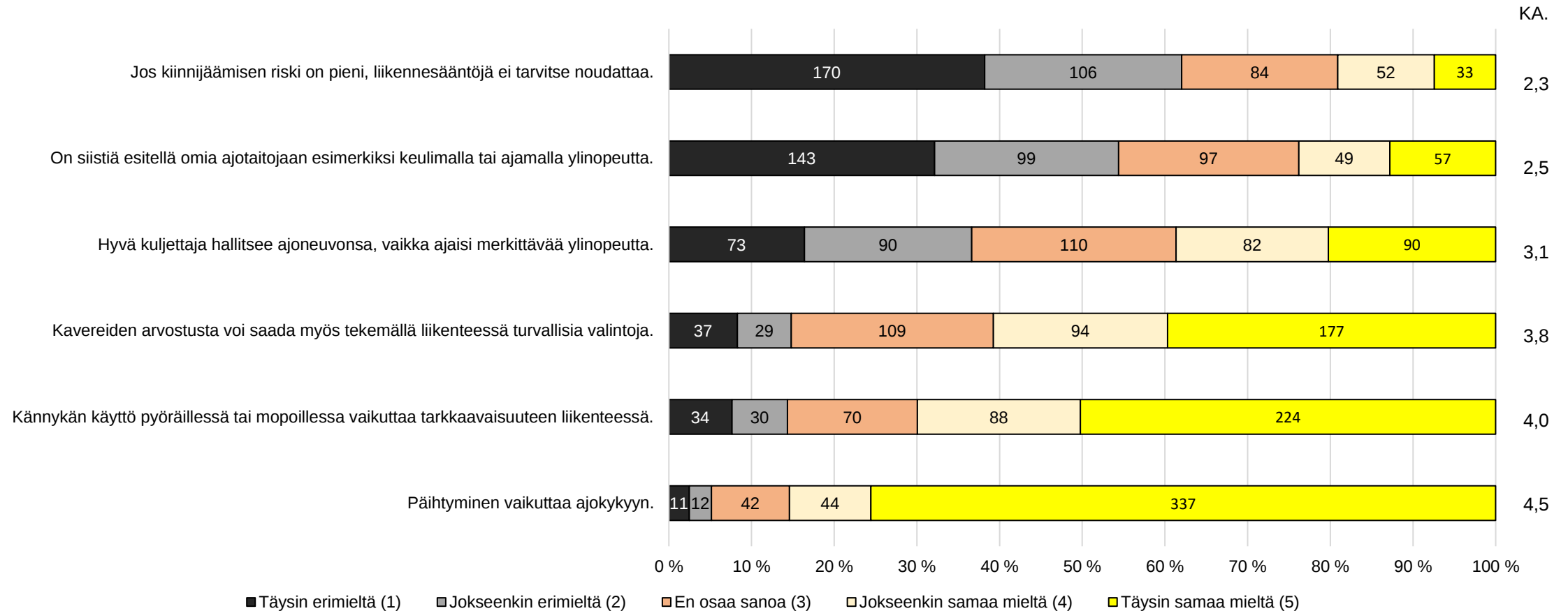
KA.

Väittämät

Kaikki kunnat

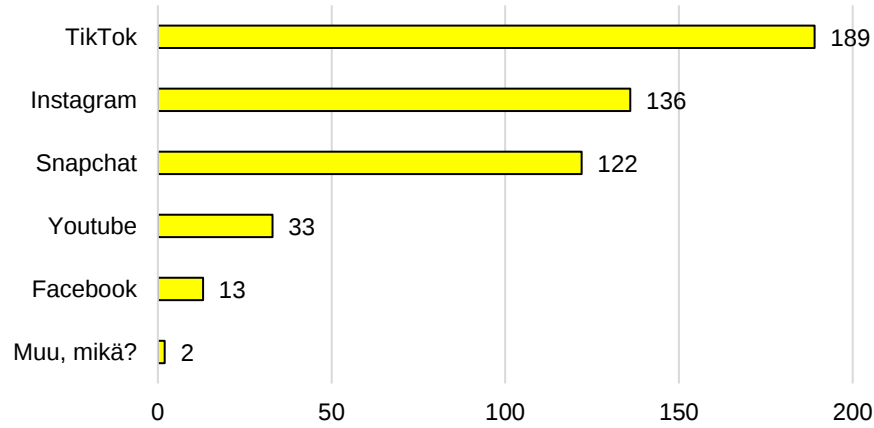
Arvioi seuraavat väittämät omasta mielestäsi

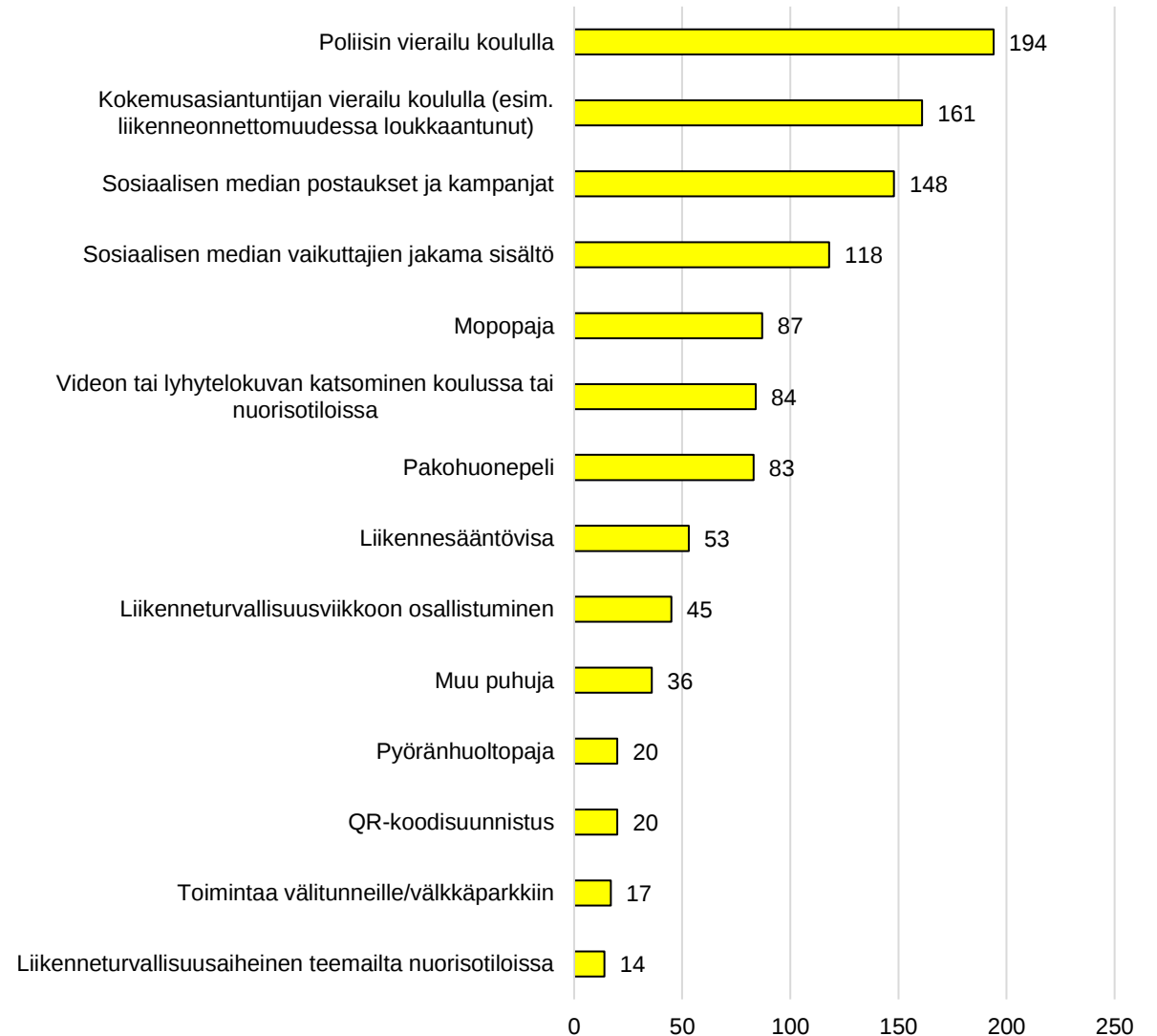
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Kaikki kunnat

Missä sosiaalisen median kanavassa
nuoret tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta
liikenneturvallisuudesta?

Koulun henkilökunnalle
suunnattu osuus

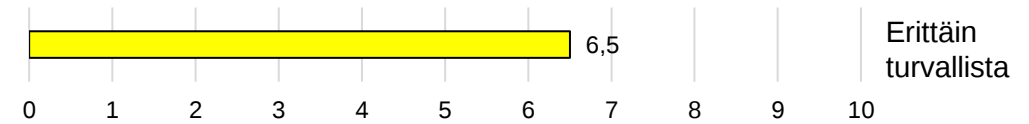
Nuorten liikennekäyttäytyminen ja liikenneturvallisuus

Kaikki kunnat (koulun henkilökunta)

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta kunnassasi?

Kaikkien kuntien vastausten keskiarvo

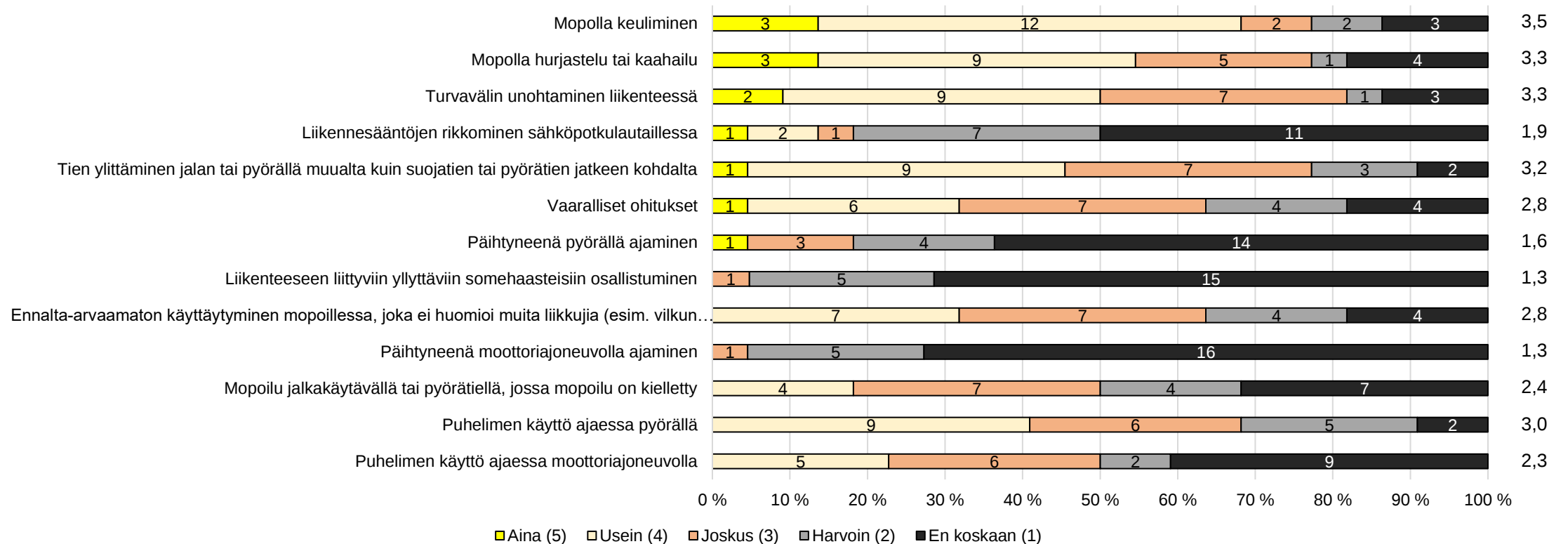
Erittäin
turvatonta

Erittäin
turvallista

Oletko havainnut seuraavanlaista käyttäytymistä nuorten keskuudessa?

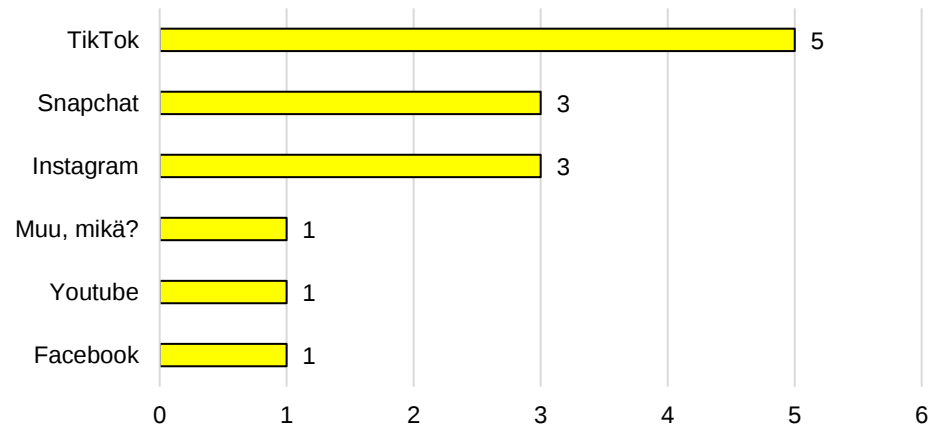
KA.

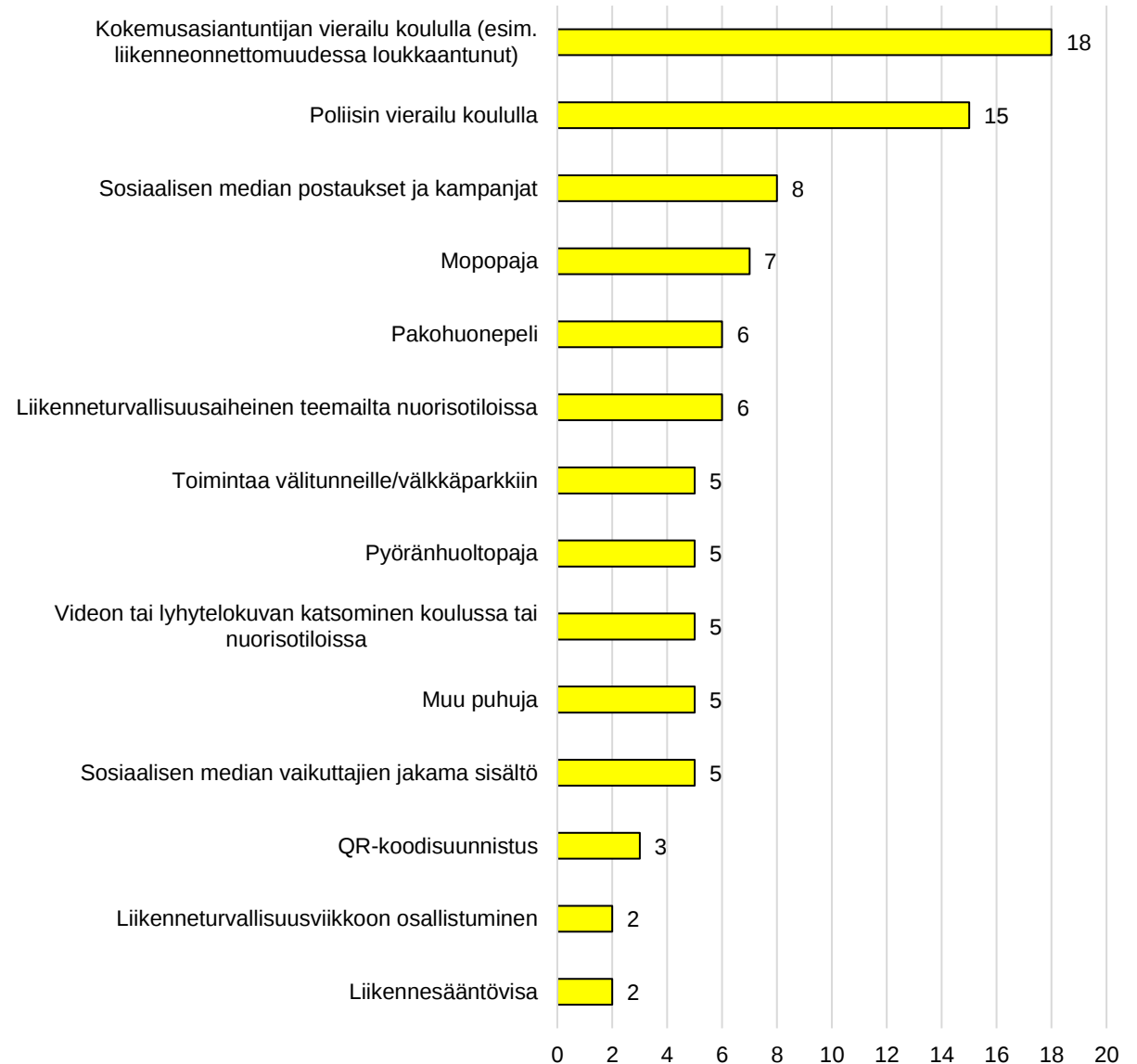
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Kaikki kunnat (koulun henkilökunta)

Missä sosiaalisen median kanavassa nuoret
tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta
liikenneturvallisuudesta?

Liikenneturvallisuusvisan vastaukset

Totta vai tarua? Selkeä hidastaminen tämän merkin kohdalla riittää.

Vastaus: TARUA

Pakollinen pysäyttäminen-liikennemerkillä (nk. Stop-merkki) varustetussa risteyksessä ajoneuvo on pysäytettävä pysäytysviivan kohdalle. Ellei pysäytysviivaa ole tai pysäytysviiva ei ole esim. talviaikaan lumi- tai jääpolanteen alta havaittavissa, ajoneuvo on pysäytettävä sellaiseen kohtaan, josta on hyvä näkemä risteävään suuntaan.

Kyselyyn vastanneista nuorista 66 % vastasi kysymykseen oikein.

Mitä liikennemerkki tarkoittaa?

Vastaus: Polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty

Vuonna 2020 uudistunut tieliikennelaki toi mukanaan uusia liikennemerkkejä, joista Polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty -merkki on yksi.

Kyselyyn vastanneista nuorista 97 % tunnisti liikennemerkin oikein.

Kuka väistää tilanteessa?

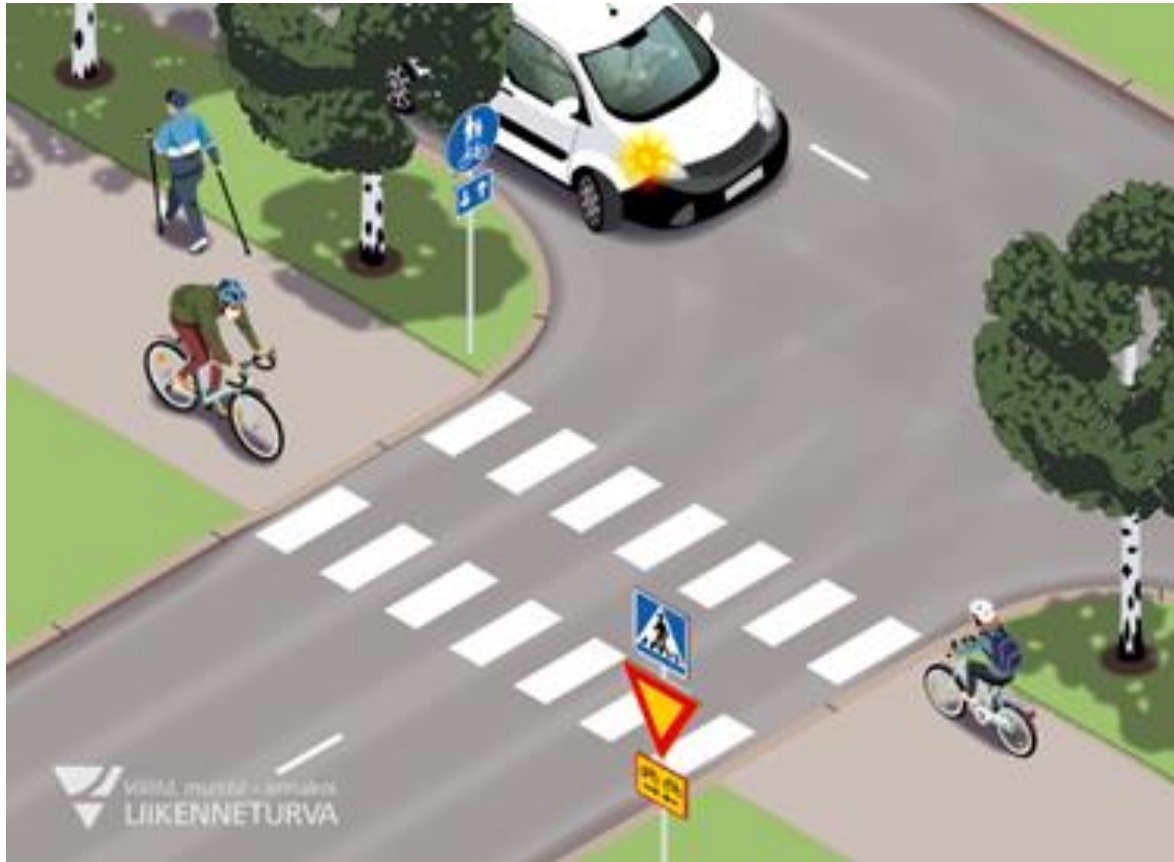

Vastaus: Polkupyöräilijät

Pyöräilijä väistää ajoradan ajoneuvoja, koska pyöräilijä tulee ajoradalle pyörätieltä, eikä risteävän tien ajoneuvoille ole väistämisvelvollisuutta osoittavia liikennemerkkejä. Mikäli pyöräilijä taluttaa pyörän suojatien yli tulee hänestä jalankulkija ja tällöin autonkuljettajan on annettava esteetön kulku jalankulkijalle, joka on suojatiellä tai valmistautuu menemään sille.

Kyselyyn vastanneista nuorista vain 35 % vastasi kysymykseen oikein.

Kuka väistää tilanteessa?

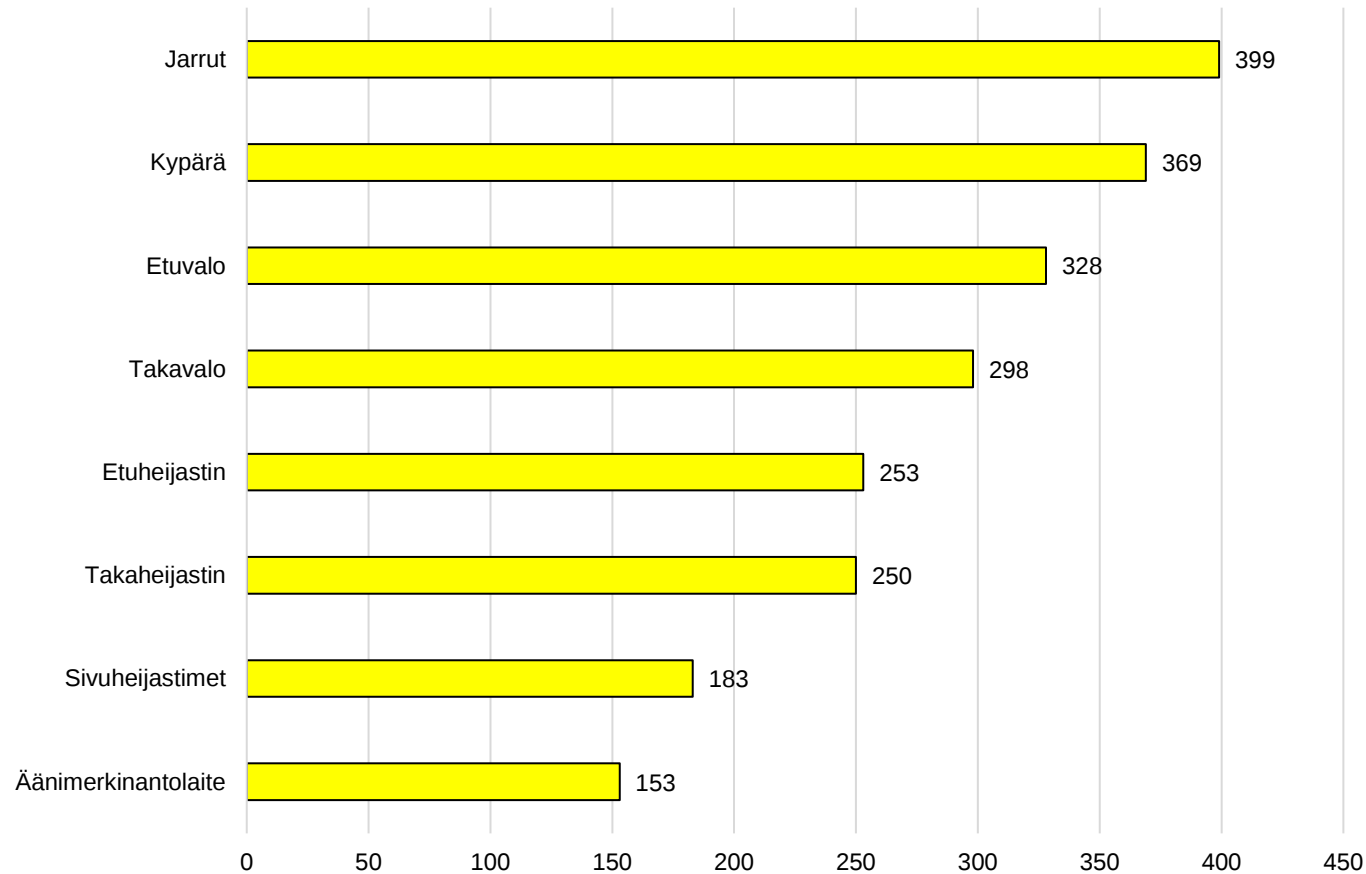
Vastaus: Autot

Kääntyvän autoilijan väistettävä risteävää tietä ylittävää jalankulkijaa, pyöräilijää ja mopoilijaa. Autoilijan tulee lähestyä risteystä aina varoen. Kärkikolmion tai stop-merkin suunnasta tulevan on risteyksessä väistettävä myös pyörätien jatkeella kulkevia.

Kyselyyn vastanneista nuorista 60 % vastasi kysymykseen oikein.

Mitkä ovat polkupyöräilijän tärkeät varusteet?

Valitse kaikki mielestäsi tärkeät varusteet

Vastaus: Kaikki luetellut varusteet ovat pyöräilijän tärkeitä varusteita.

Ajoneuvolain mukaan pyöräilijän pakollisia varusteita ovat: ainakin yksi tehokas jarrulaite, valkoinen etuheijastin, punainen takaheijastin, ruskeankeltaiset sivuheijastimet tai heijastavat renkaat, äänimerkinantolaitte sekä pimeään tai hämärään aikaan valkoinen tai vaaleankeltainen etuvalo ja punainen takavallo.

Kyselyyn vastanneet nuoret näkevät jarrut polkupyöräilijän tärkeimmäksi varusteeksi. Seuraavaksi tärkeimmäksi mielletään kypärä ja etuvalo.

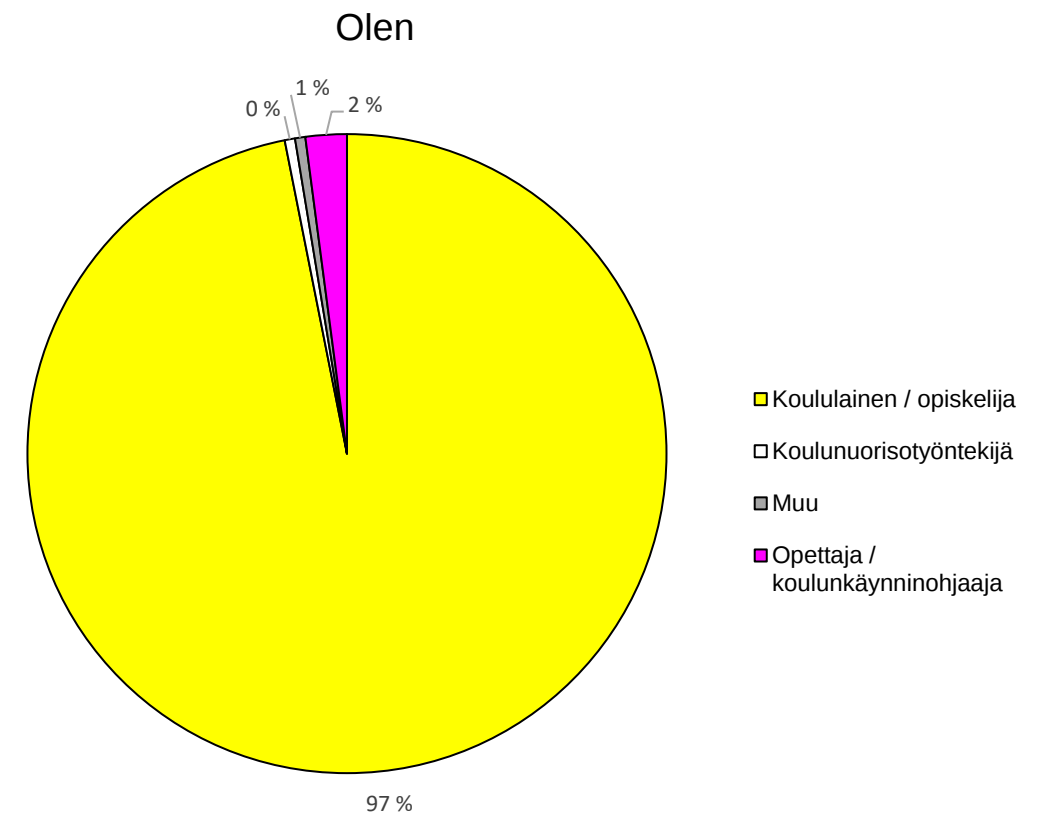
KANNUS

Taustatiedot

Kannus

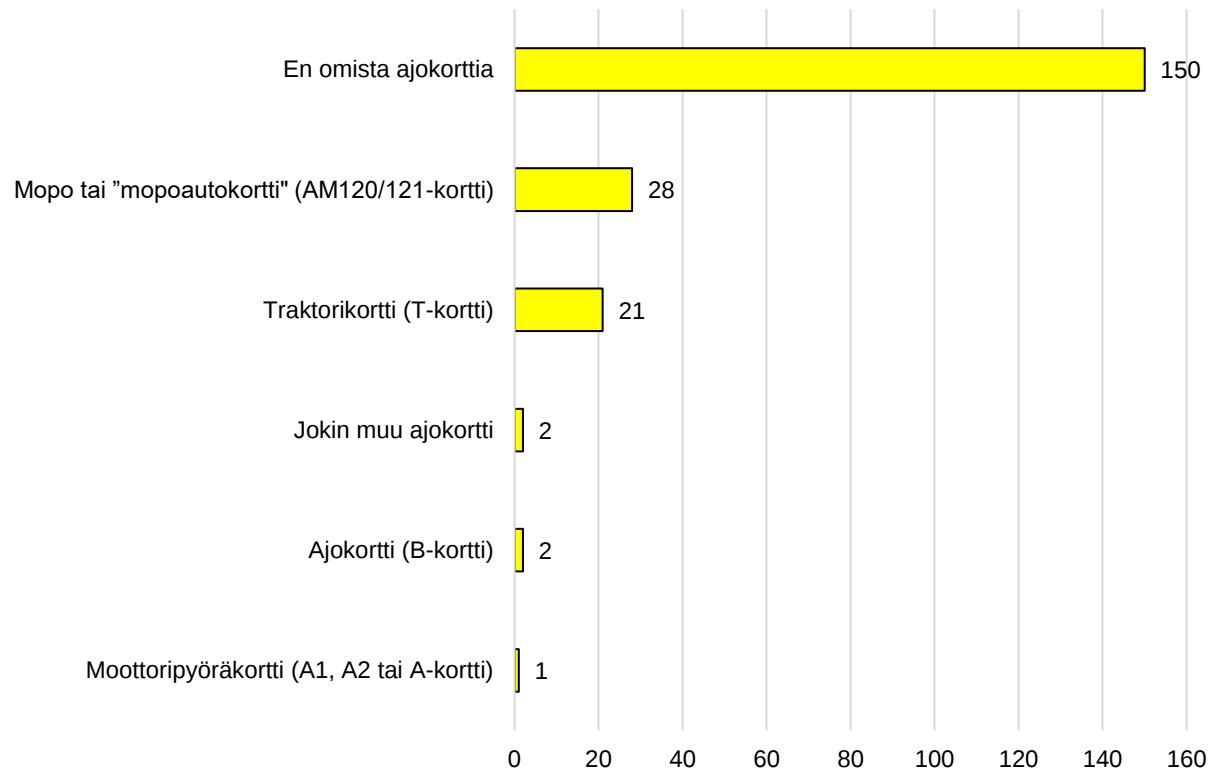
- Nuorten liikenneturvallisuuskysely sisälsi kaksi osiota: yksi koululaisille ja opiskelijoille ja toinen koulun henkilökunnalle. Kyselyn oppilaille suunnatun kyselyn vastaukset on esitelty seuraavilla sivuilla. Henkilökunnalle suunnatun kyselyn vastaukset on esitelty kunnan osion viimeisillä sivuilla.
- Kannuksessa kyselyyn vastasi:
 - 186 koululaista/opiskelijaa
 - 1 koulunuorisotyöntekijä
 - 4 opettajaa/koulunkäynninohjaajaa
 - 1 muu koulun henkilökunnan jäsen

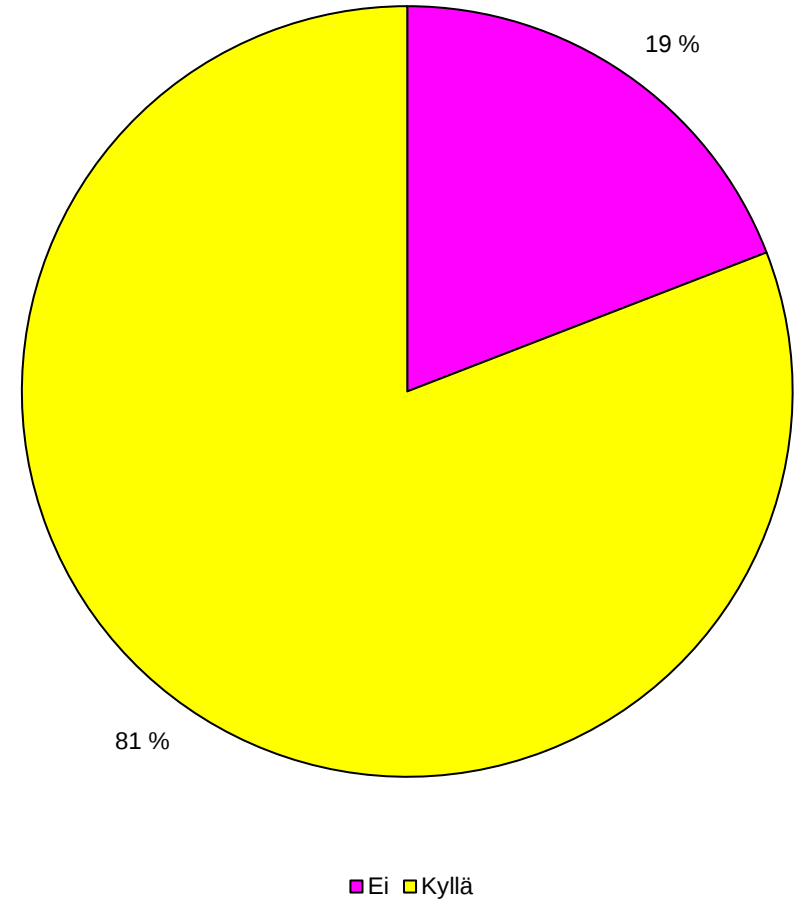
Ajokortin ja pyörän omistus

Kannus

Omistatko jonkin seuraavista ajokorteista?

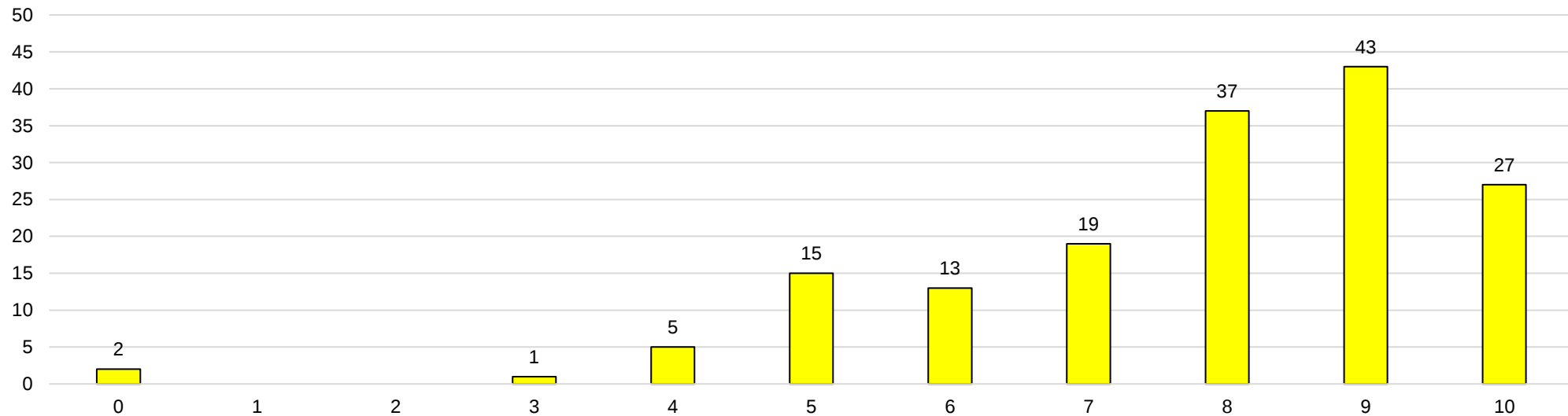
Onko sinulla käytössäsi pyörää?

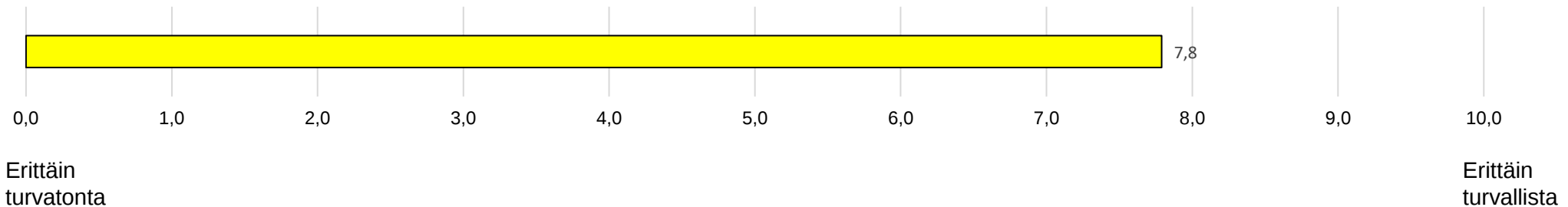
Liikenneturvallisuuden tila

Kannus

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta lähiympäristössäsi?

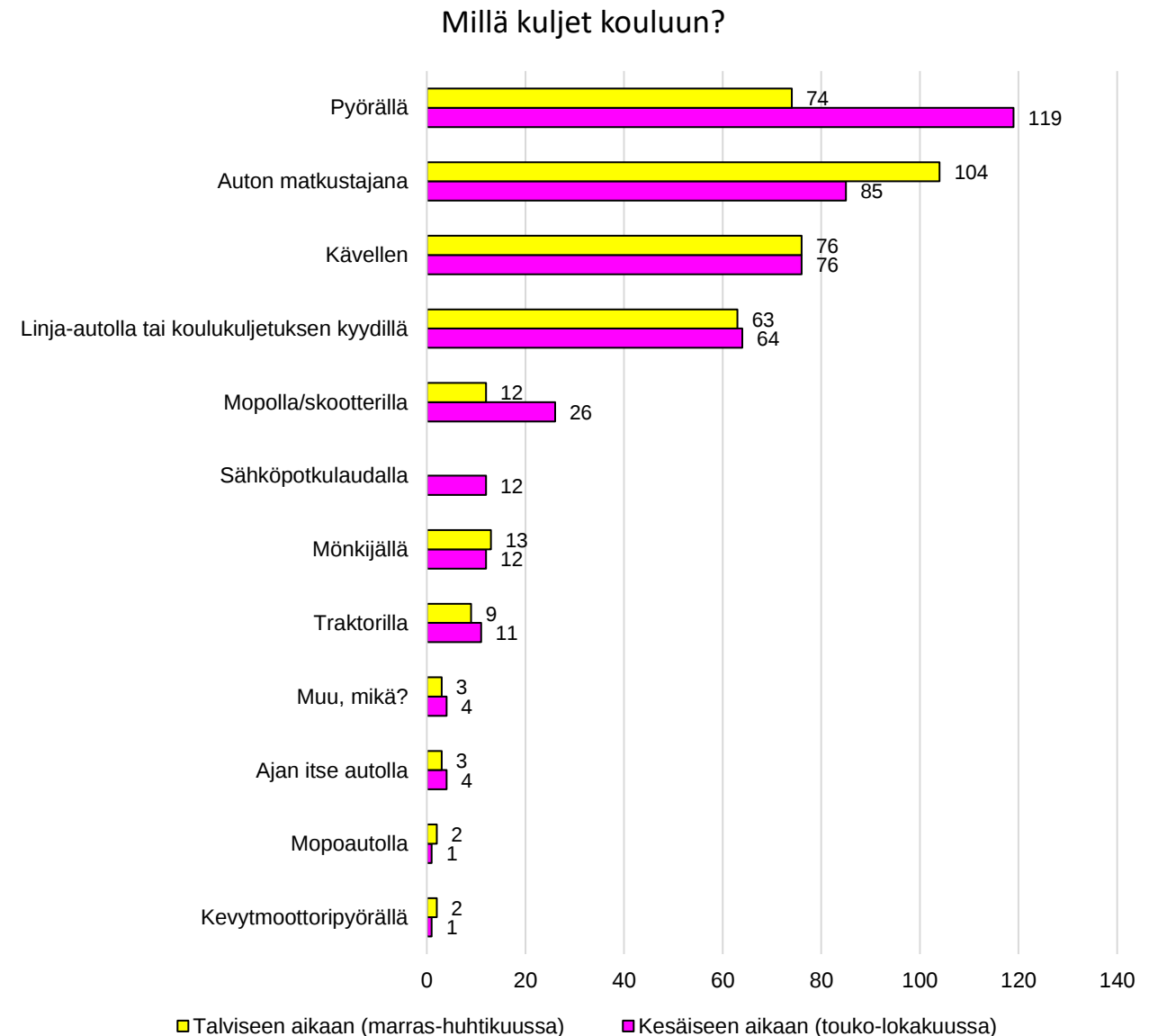
Keskiarvo

Kulku kouluun

Kannus

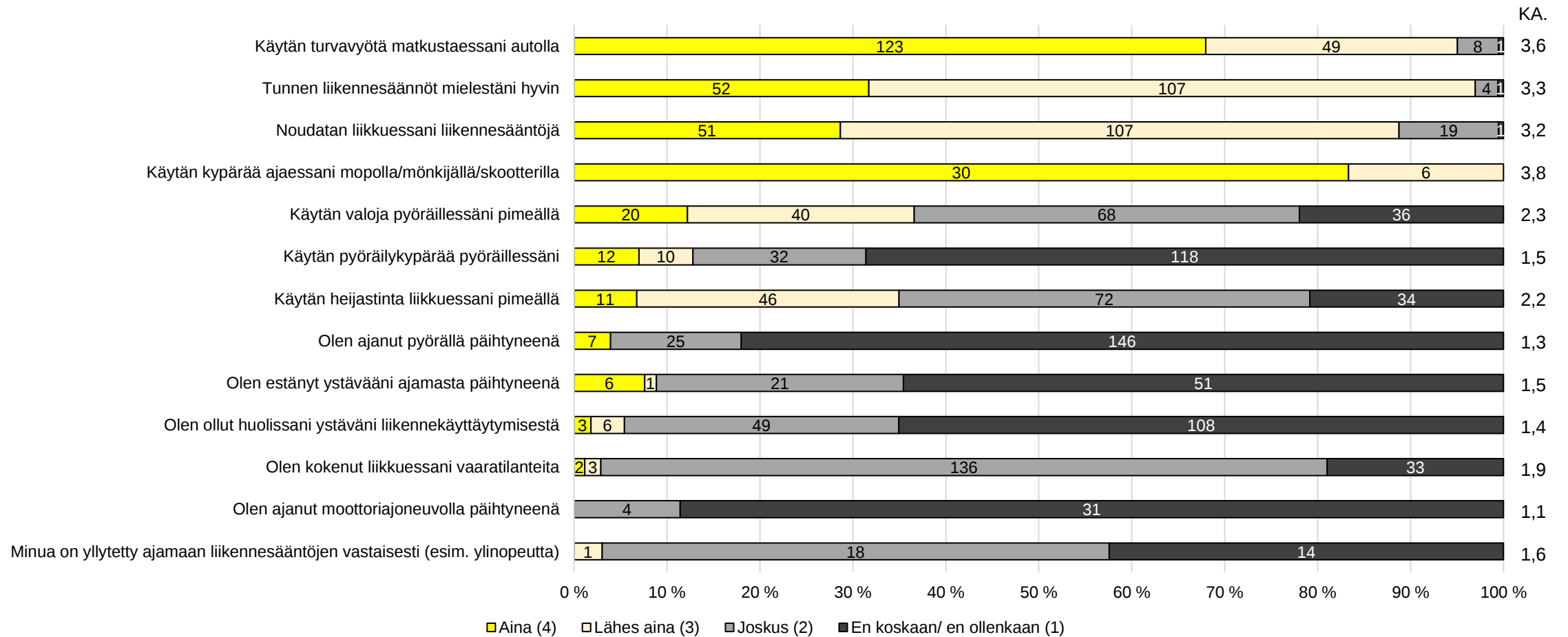
- Kannuksessa koululaisten pääasiallinen kulkutapa kouluun kesäiseen aikaan on pyöräily. Pyöräilyn jälkeen yleisimpiä tapoja kulkea kouluun kesäiseen aikaan on auton matkustajana tai kävellen.
- Talviseen aikaan Kannuksessa kouluun kuljetaan useimmiten auton matkustajana. Toiseksi ja kolmanneksi useimmiten kouluun kuljetaan talviseen aikaan kävellen ja pyörällä.

Arvio omasta liikennekäyttäytymisestä

Kannus

Miten arvioisit seuraavia väittämiä kohdallasi?

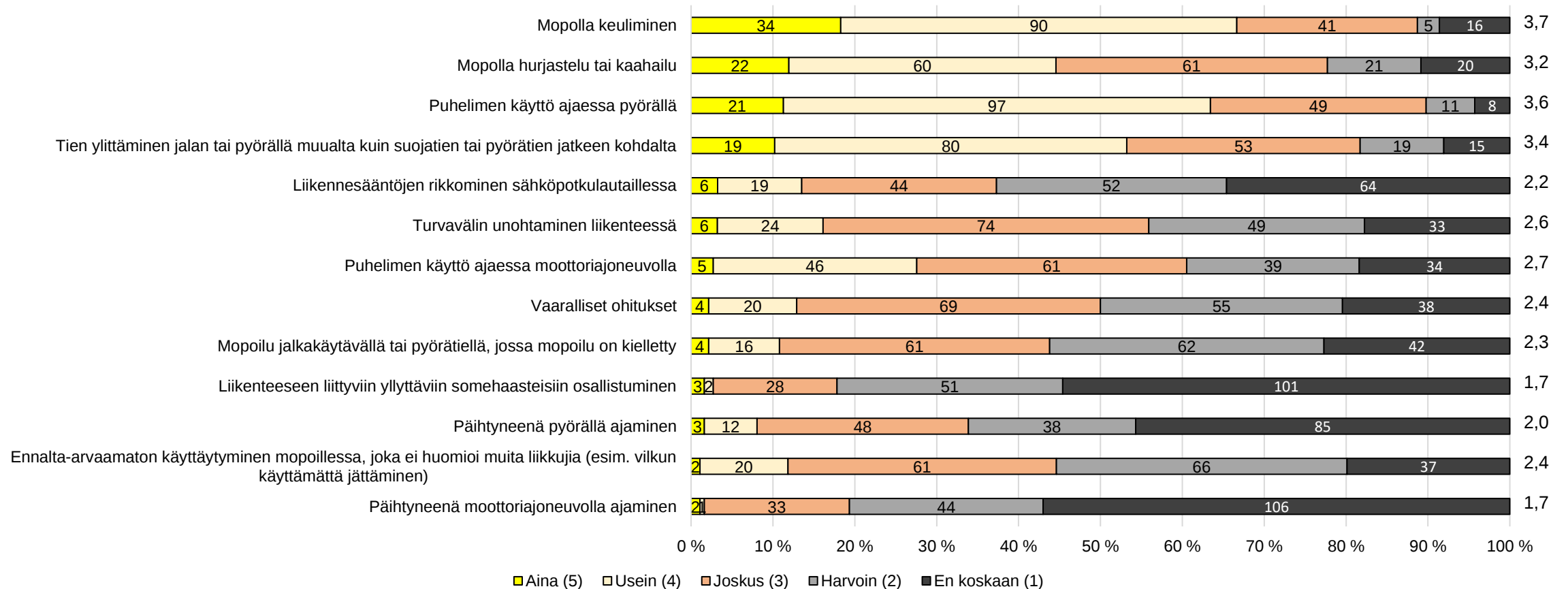

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Kannus

Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä muiden nuorten keskuudessa?

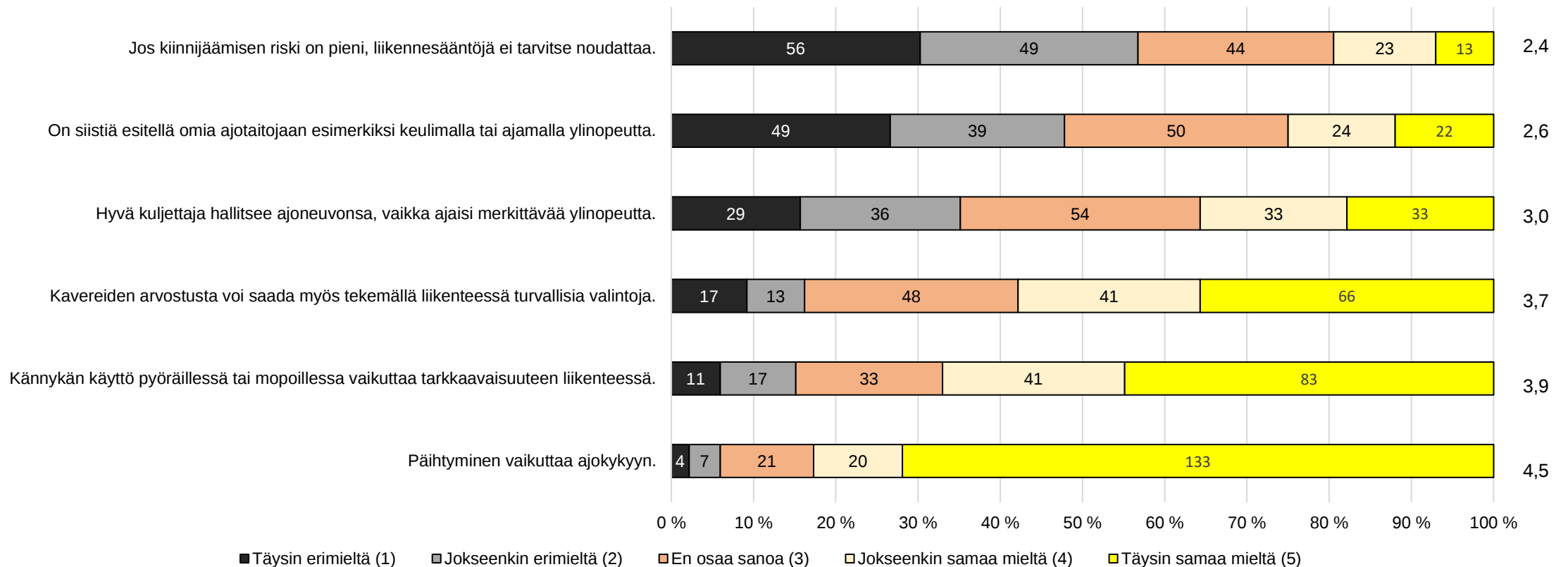
KA.

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Kannus

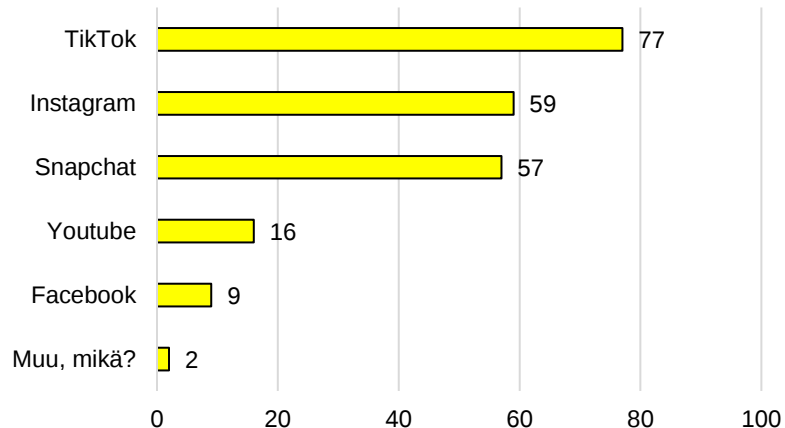
Arvioi seuraavia väittämiä omasta mielestäsi.

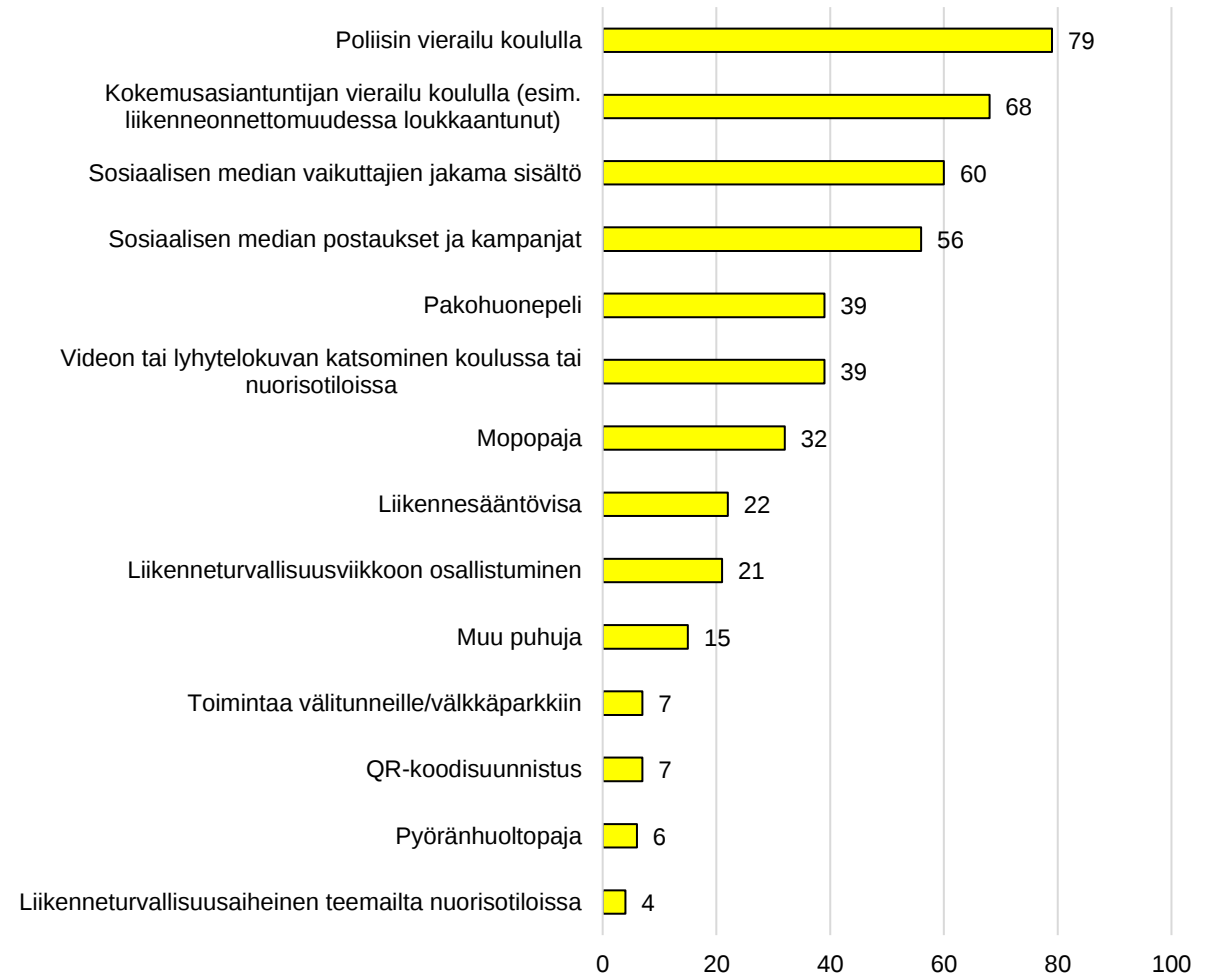
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Kannus

Missä sosiaalisen median kanavassa
nuoret tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta
liikenneturvallisuudesta?

Kirjoita tähän omat ideasi tai toiveet liikenneturvallisuusaiheiseen toimintaan / tapahtumaan

Kannus

- Ei ole oikein mitään toivetta mutta viimeinen kysymys on aika turha koska se on aivan sama kuka käy koululla tai mitä visoja pidetään niin suurimmaksi osaksi ei se muutu mihinkään kerran jonne aina jonne
- Jos haluat opettaa ihmiselle jotain, on parasta tehdä se pelissä, ehkä piristeenä, kuten aktiviteettina tai tehtävänä. Esimerkkejä onnettomuuksissa kuolleista voidaan näyttää.
- Jotai kokemuksia onnettomuuksissa olleilta
- Jotakin tekemistä, joka jäisi parhaiten mieleen
- Meille tulisi puhumaan joku jolla on kokemusta liikenteen turvallisuudesta ja vaikka on itse nuorena tehnyt tyhmyyksiä liikenteessä ja katuun sitä ja tulee puhumaan meille siitä.
- Mopokortti 14v
- Pitäisi tehdä laillinen keulasuora joka lisäisi turvallisuutta
- Poliisi puhumaan koululle
- Rattori kortti pakollinen 2025
- Vaikka joku video
- Video
- Yksityinen keulimis suora kannukseen

Koulun henkilökunnalle
suunnattu osuus

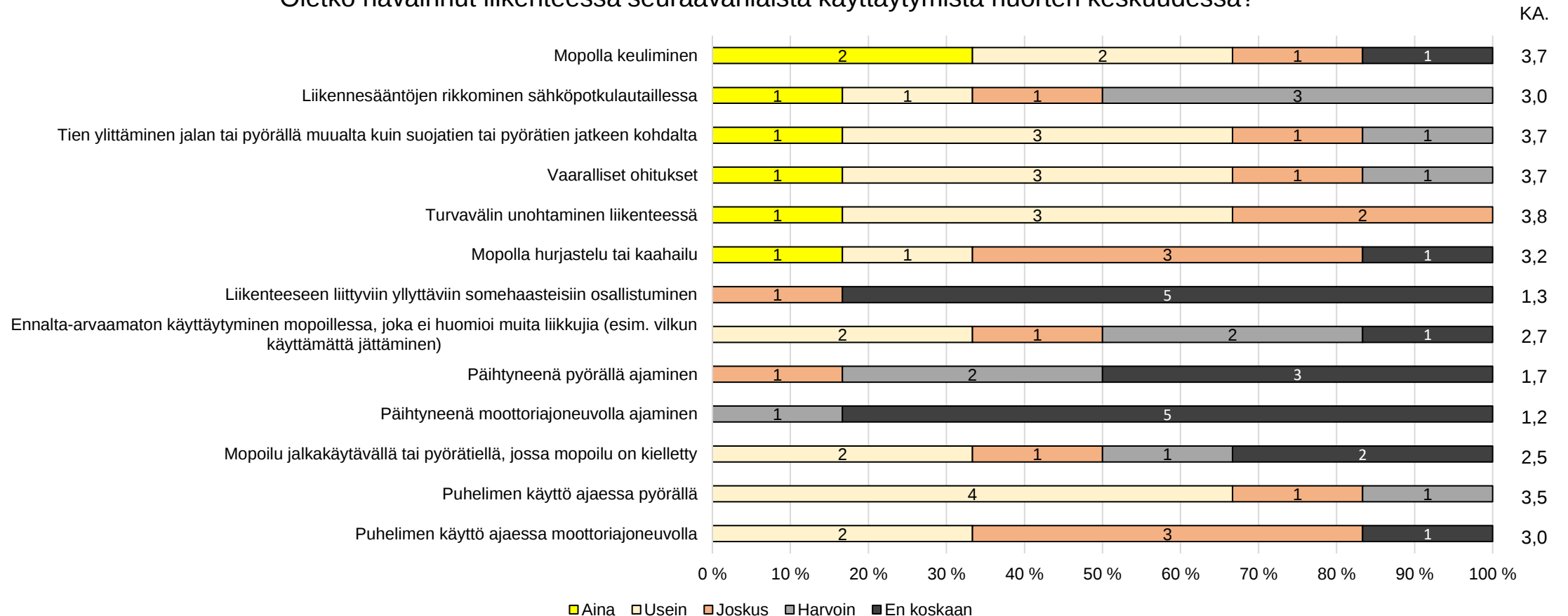
Nuorten liikennekäyttäytyminen ja liikenneturvallisuus

Kannus (koulun henkilökunta)

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta kunnassasi? Vastausten keskiarvo

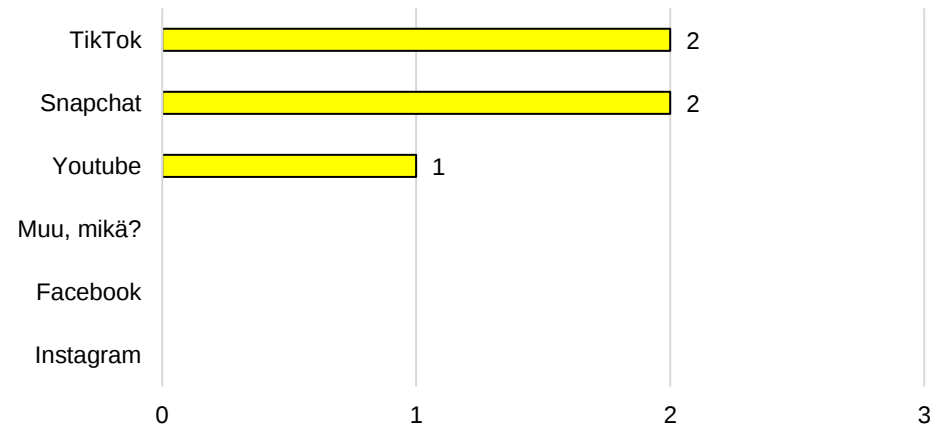
Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä nuorten keskuudessa?

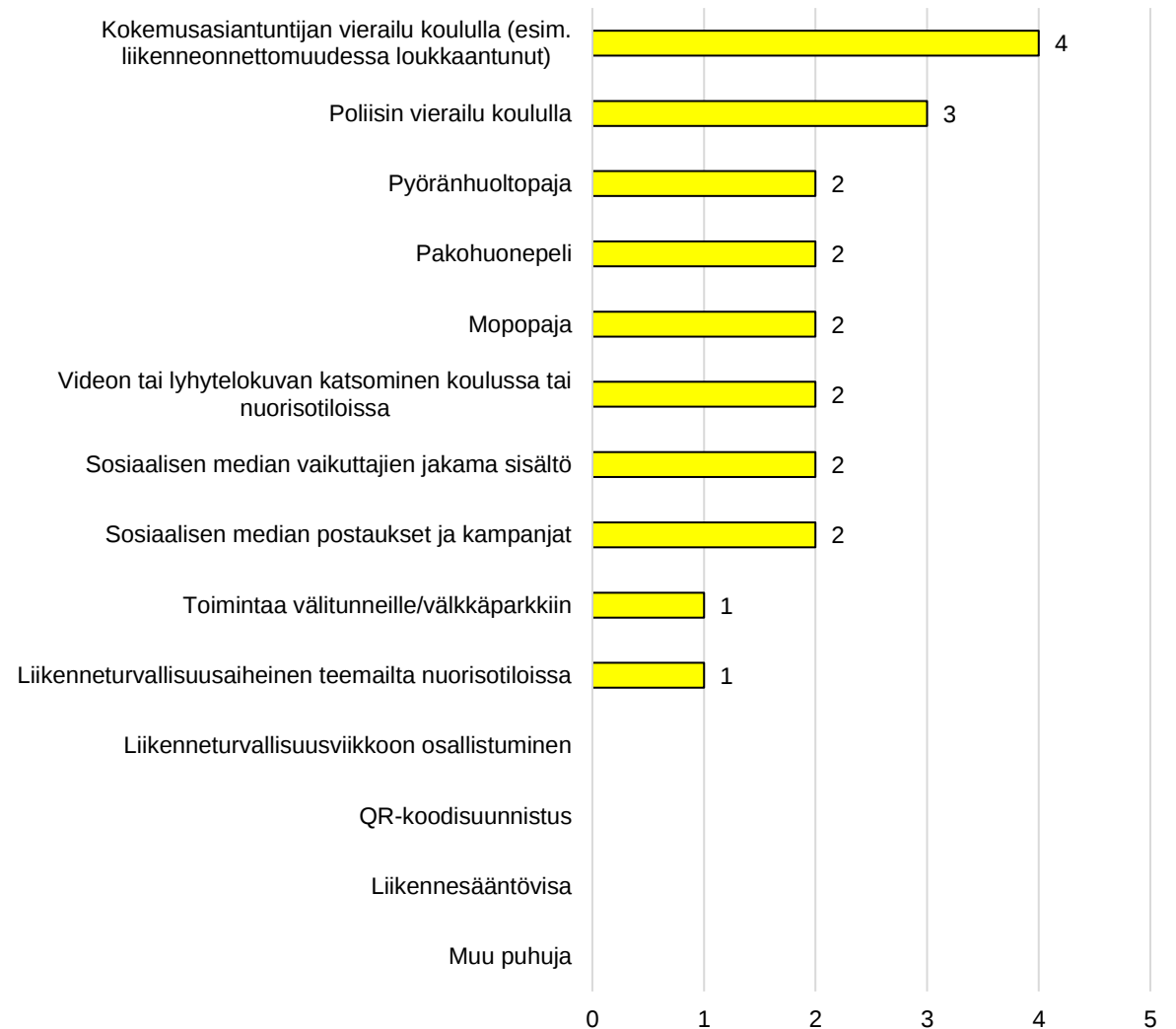
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Kannus (koulun henkilökunta)

Missä sosiaalisen median kanavassa nuoret tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta?

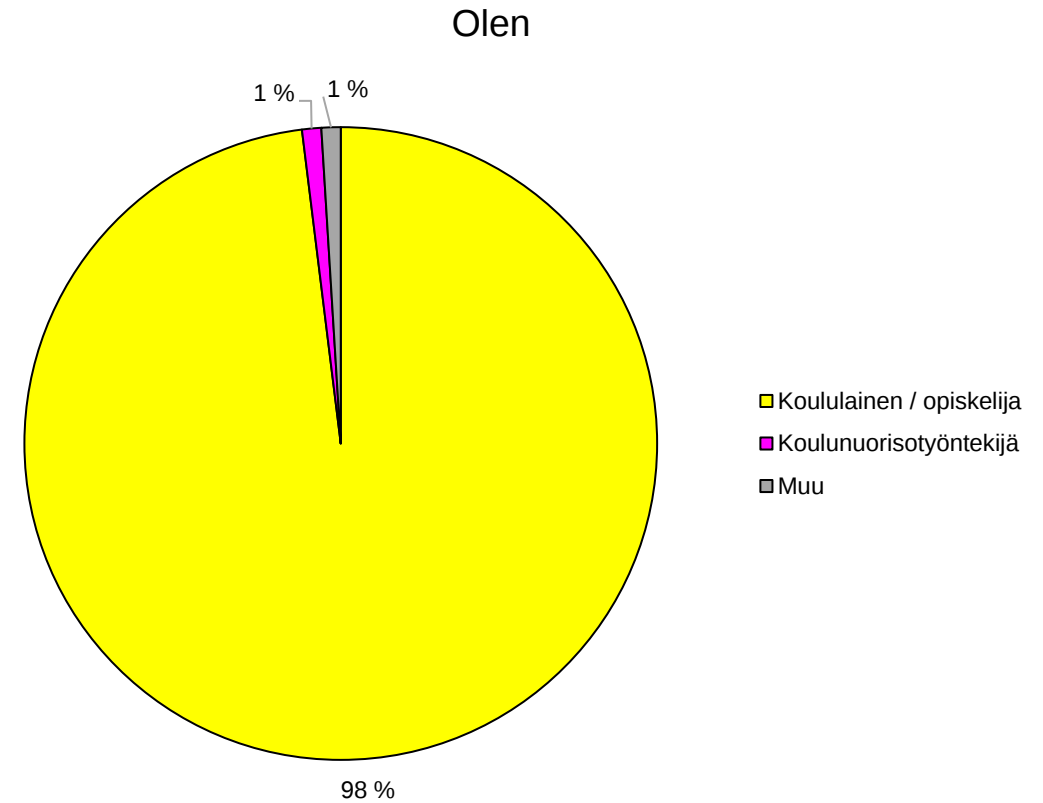
KAUSTINEN

Taustatiedot

Kaustinen

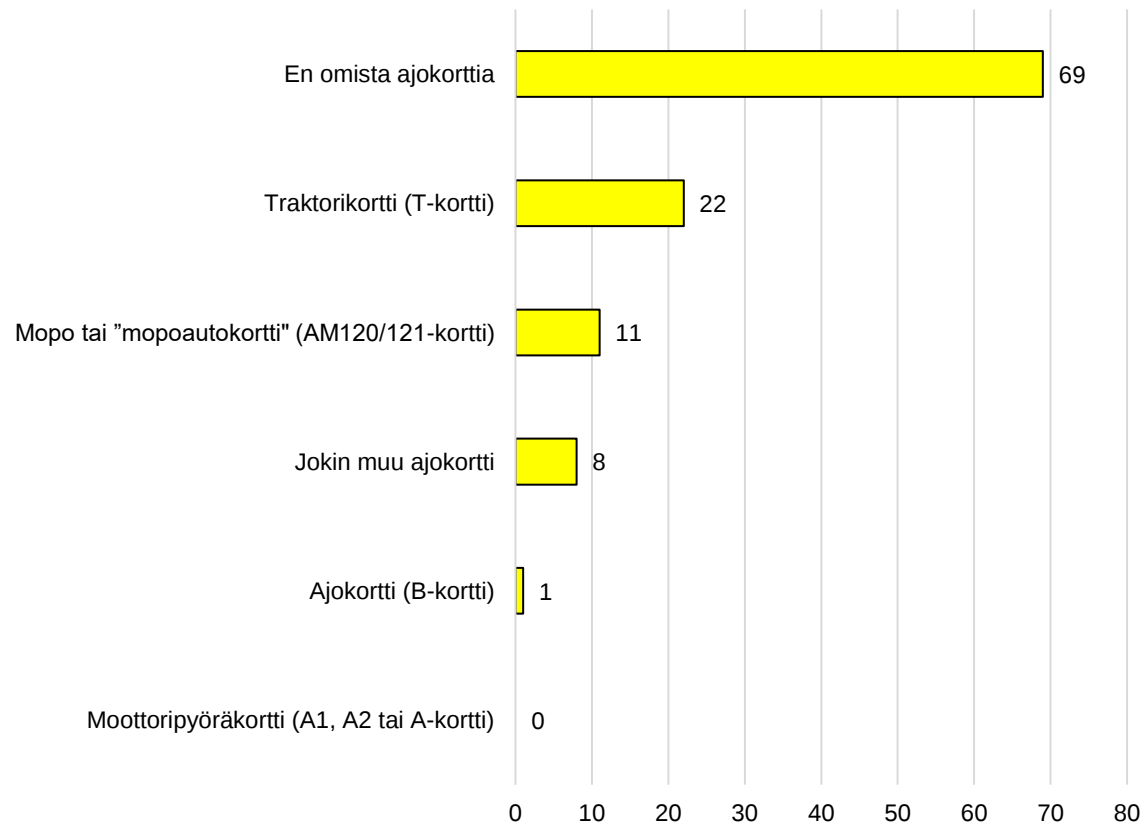
- Nuorten liikenneturvallisuuskysely sisälsi kaksi osiota: yksi koululaisille ja opiskelijoille ja toinen koulun henkilökunnalle. Kyselyn oppilaille suunnatun kyselyn vastaukset on esitelty seuraavilla sivuilla.
- Kaustisella kyselyyn vastasi:
 - 100 koululaista/opiskelijaa
 - 1 koulunuorisotyöntekijä
 - 1 muu koulun henkilökunnan jäsen

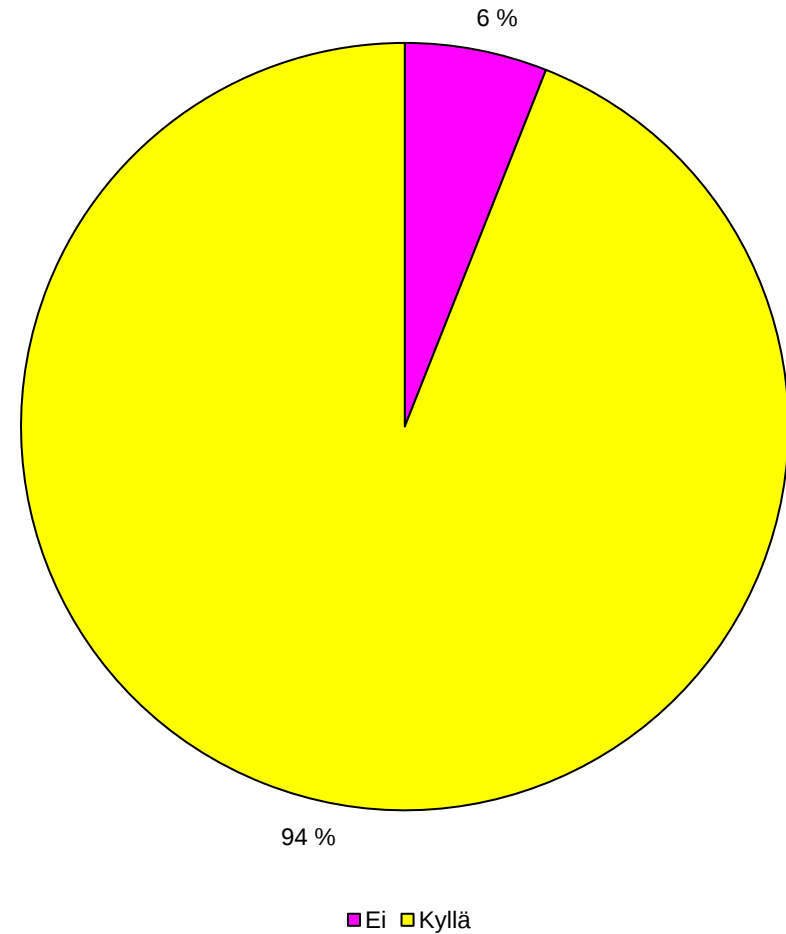
Ajokortin ja pyörän omistus

Kaustinen

Omistatko jonkin seuraavista ajokorteista?

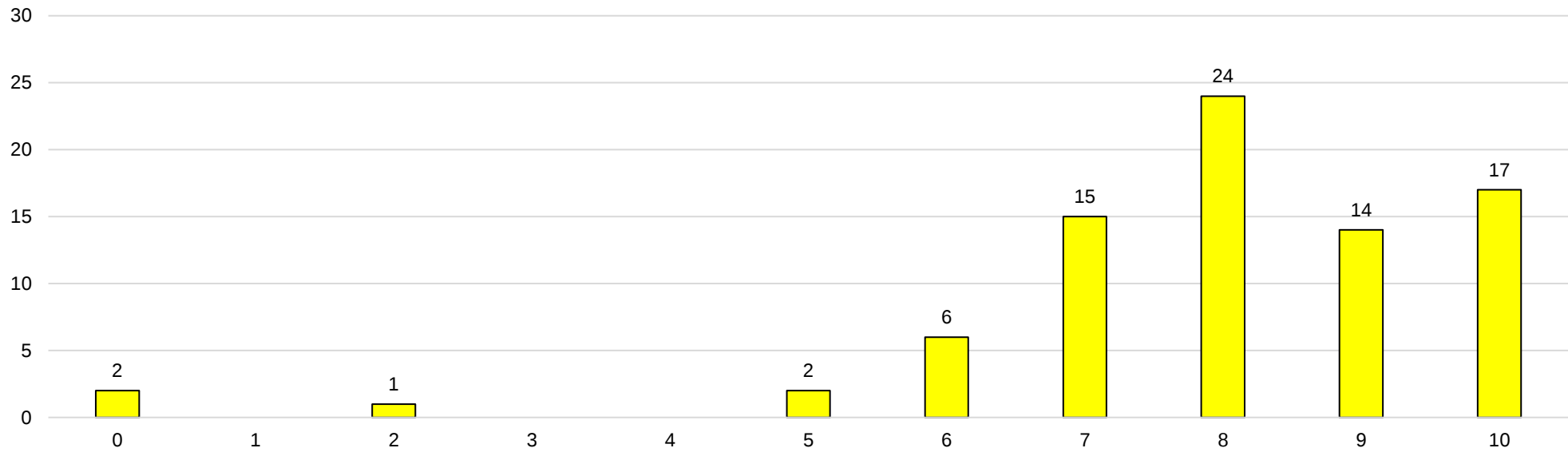
Onko sinulla käytössäsi pyörää?

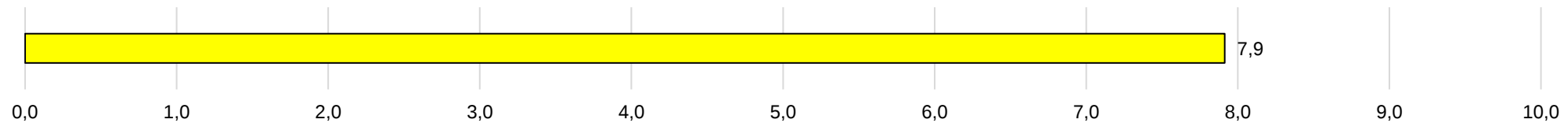
Liikenneturvallisuuden tila

Kaustinen

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta lähiympäristössäsi?

Keskiarvo

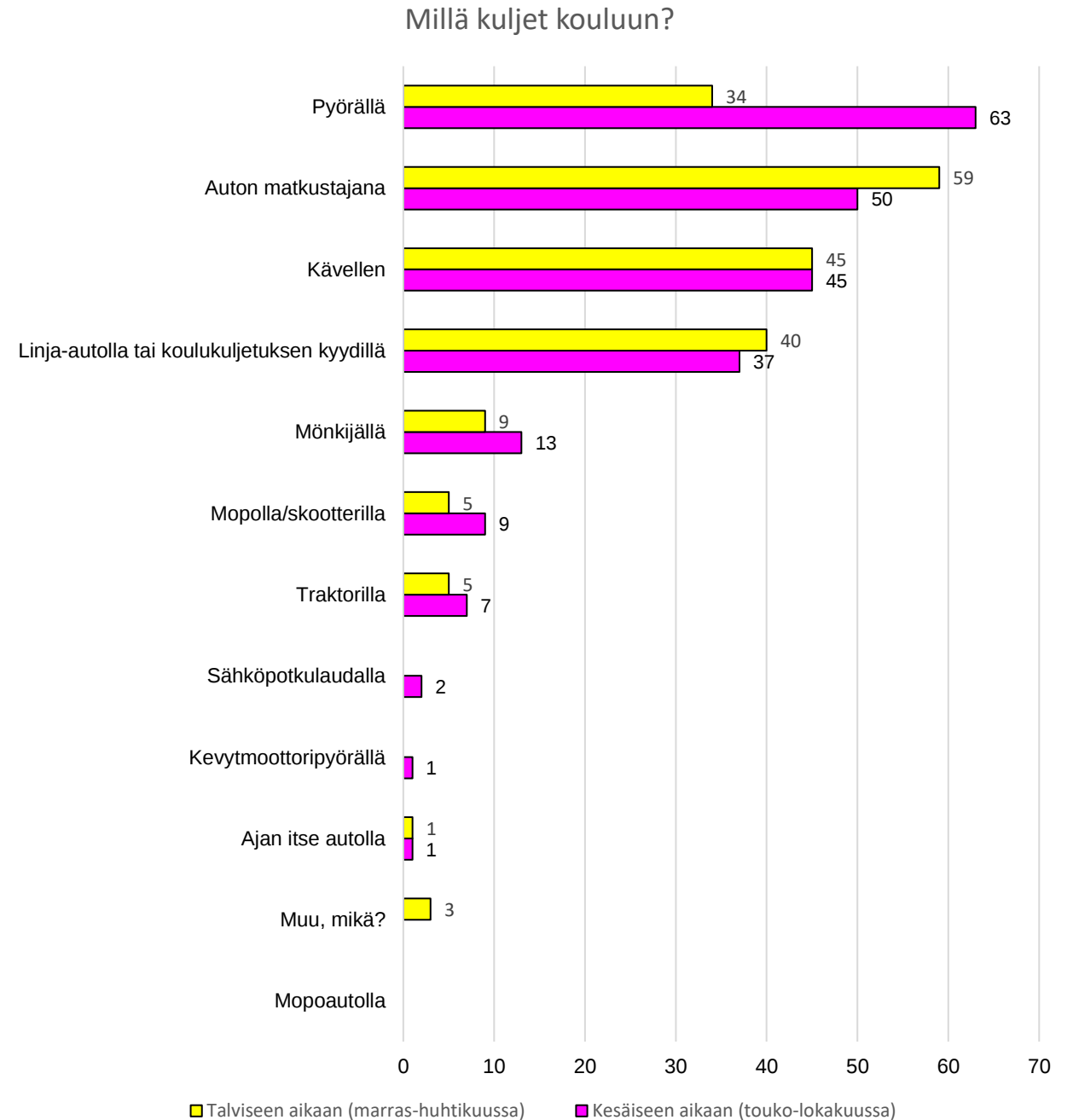
Erittäin
turvatonta

Erittäin
turvallista

Kulku kouluun

Kaustinen

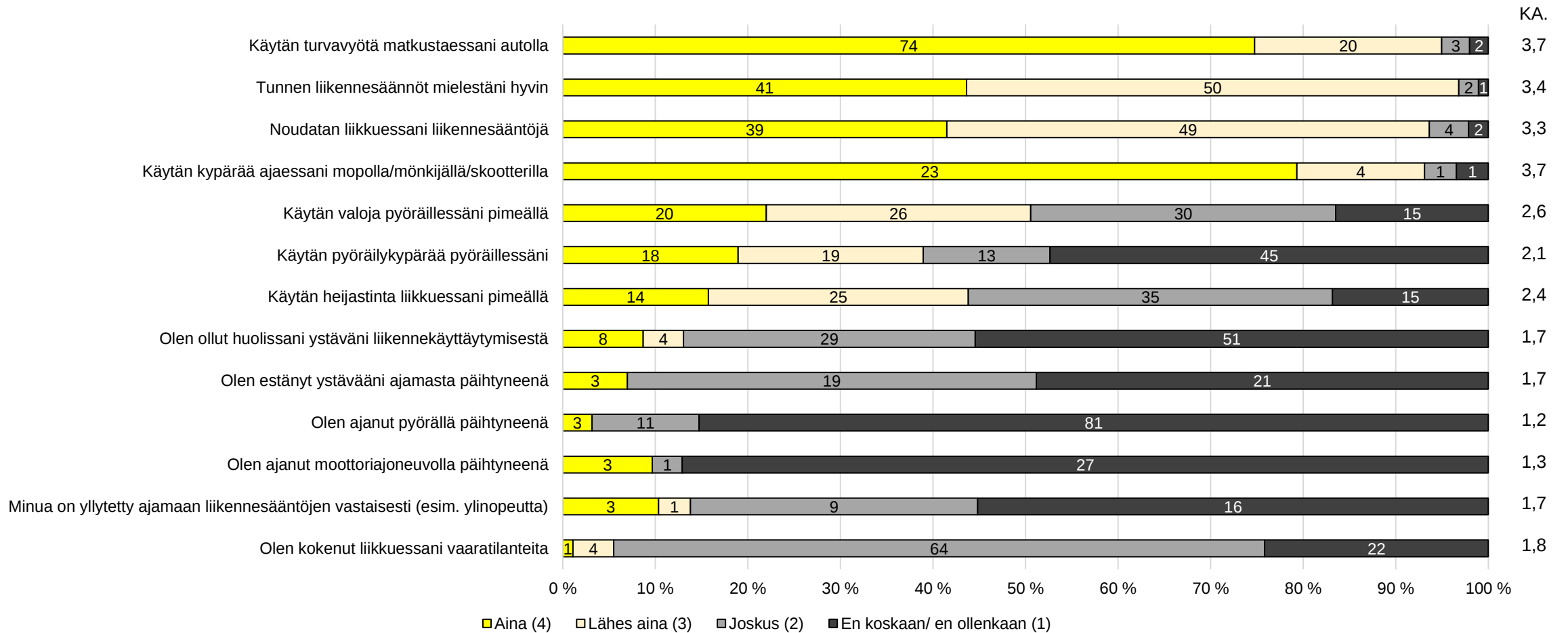
- Kaustisella kouluun kuljetaan kesäiseen aikaan useimmiten pyörällä. Toiseksi ja kolmanneksi yleisin kulkumuoto kouluun on auton matkustajana tai kävellen.
- Talviseen aikaan Kaustisella kouluun kuljetaan useimmiten auton matkustajana. Toiseksi ja kolmanneksi useimmiten kouluun kuljetaan talviseen aikaan kävellen ja linja-autolla tai koulukuljetuksella.

Arvio omasta liikennekäyttäytymisestä

Kaustinen

Miten arvioisit seuraavia väittämiä kohdallasi?

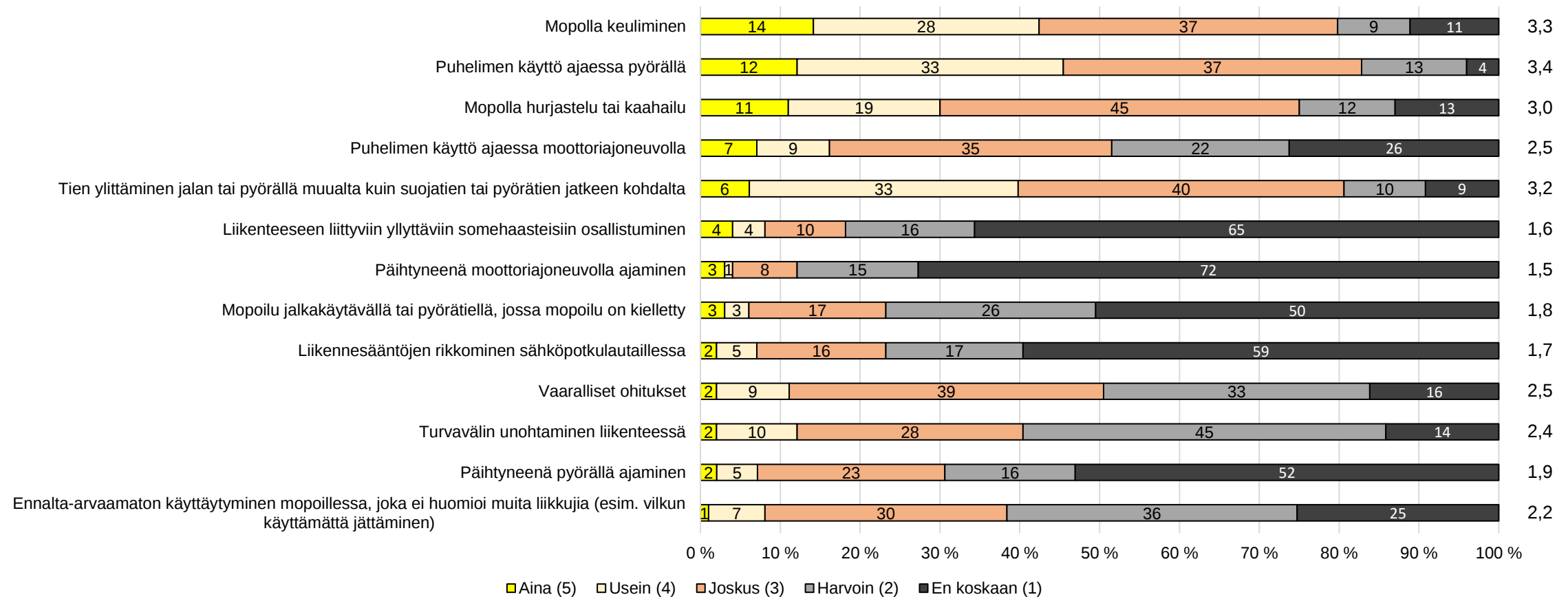

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Kaustinen

Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä muiden nuorten keskuudessa?

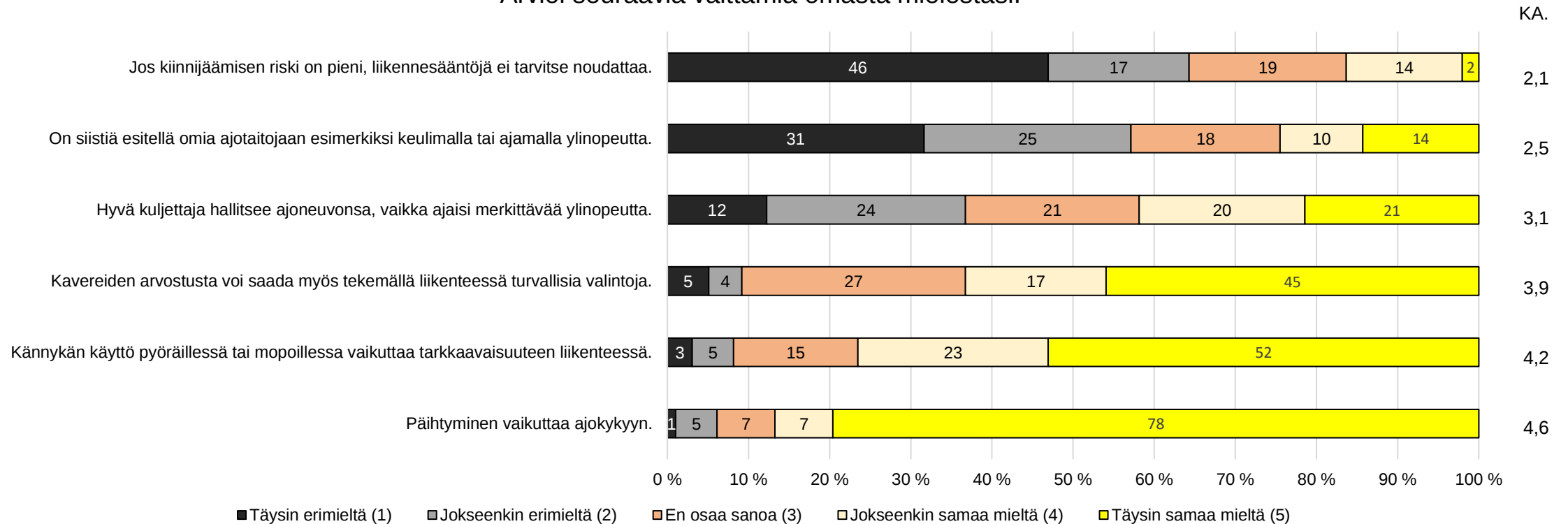
KA.

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Kaustinen

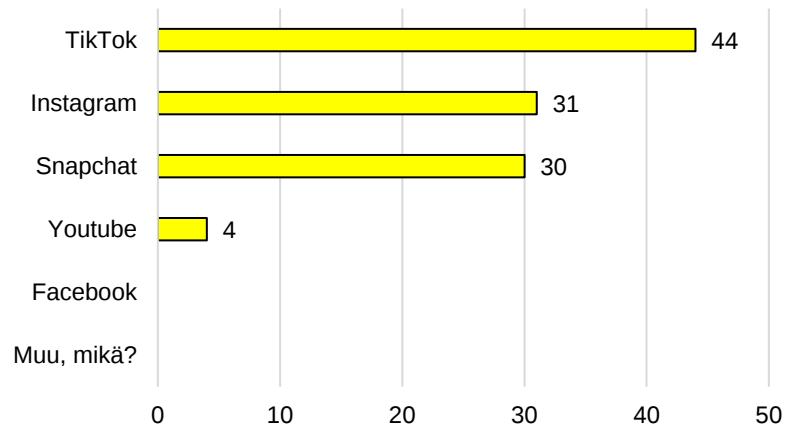
Arvioi seuraavia väittämiä omasta mielestäsi.

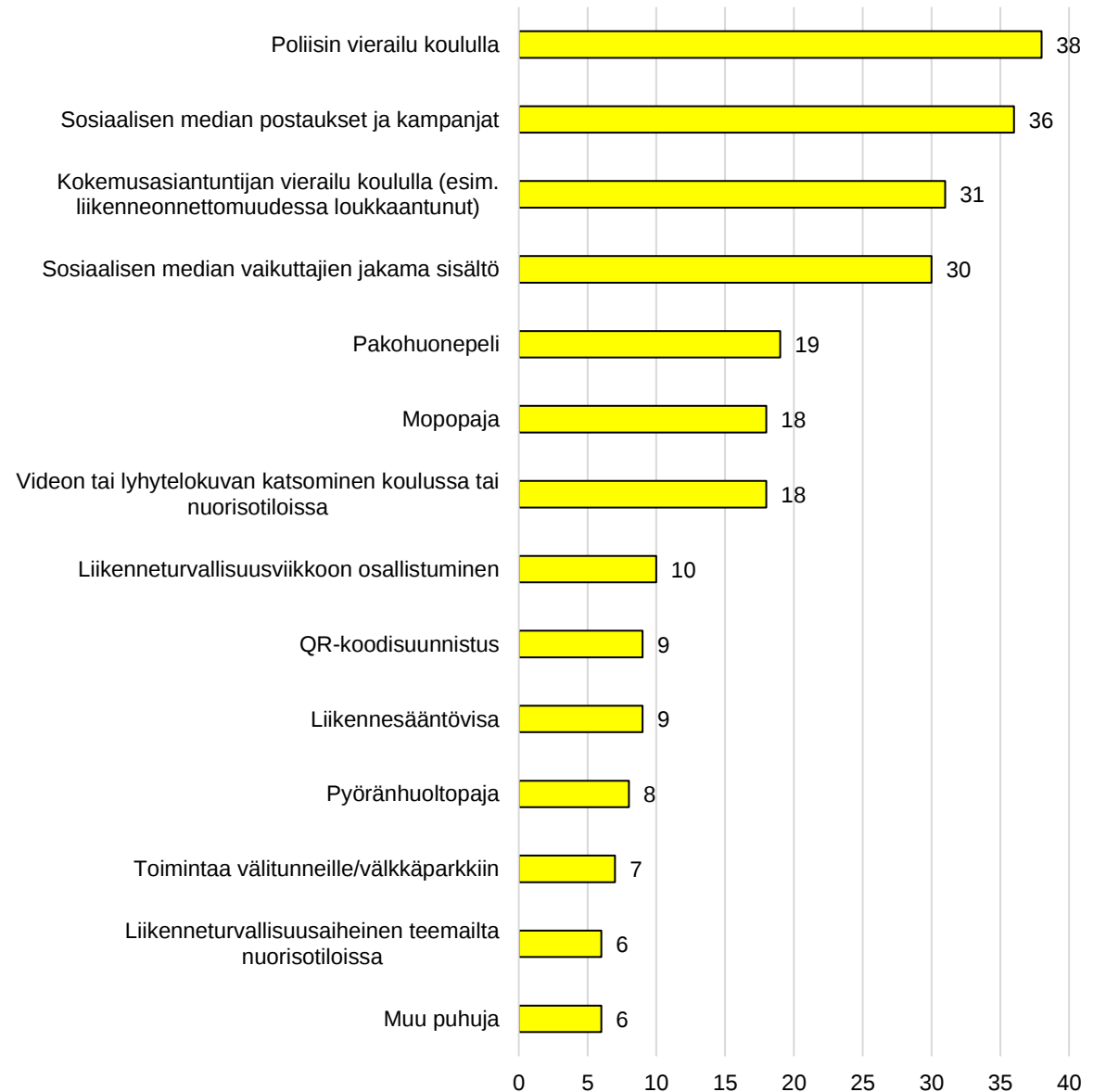
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Kaustinen

Missä sosiaalisen median kanavassa nuoret tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta?

Kirjoita tähän omat ideasi tai toiveet liikenneturvallisuusaiheiseen toimintaan / tapahtumaan

Kaustinen

- Järjestämälle pelleilylle oma paikansa
- Messut
- Nuoret eivät olisi puhelimella vaan katsoisi eteensä liikenteessä.
- Nuorille voisi näyttää mitä voi tapahtua jos ei noudata liikennesääntöjä

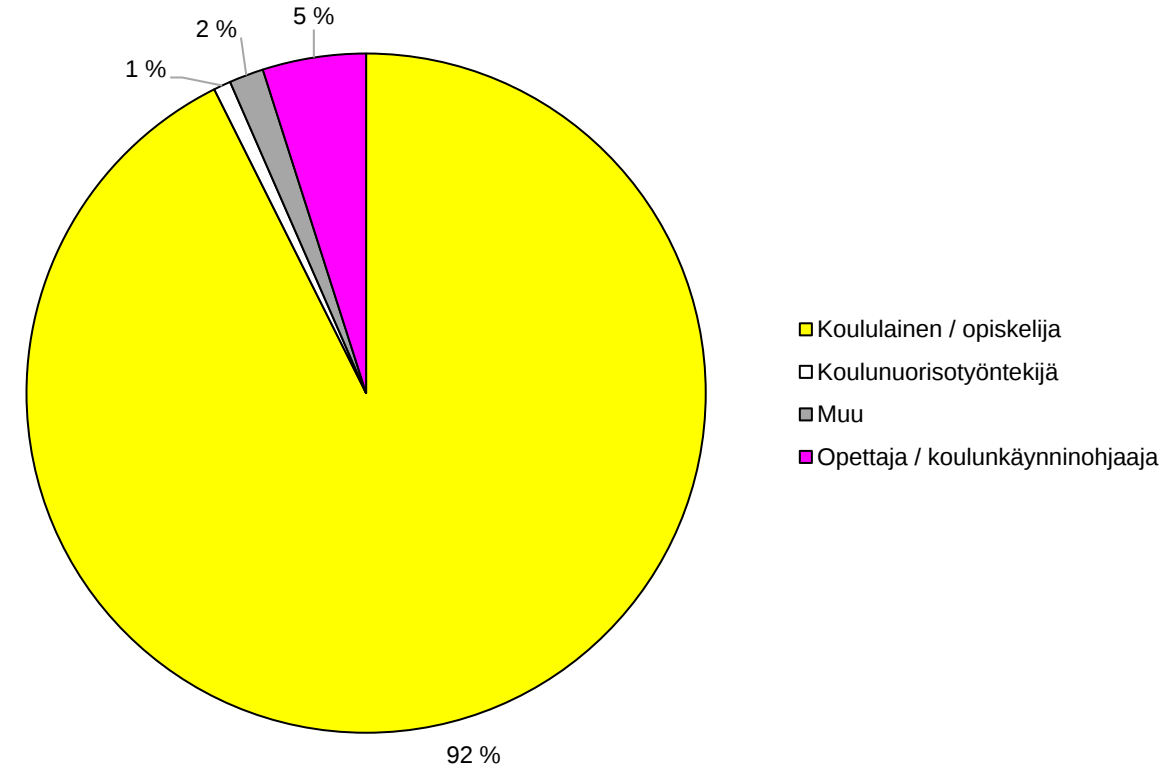
TOHOLAMPI

Taustatiedot

Toholampi

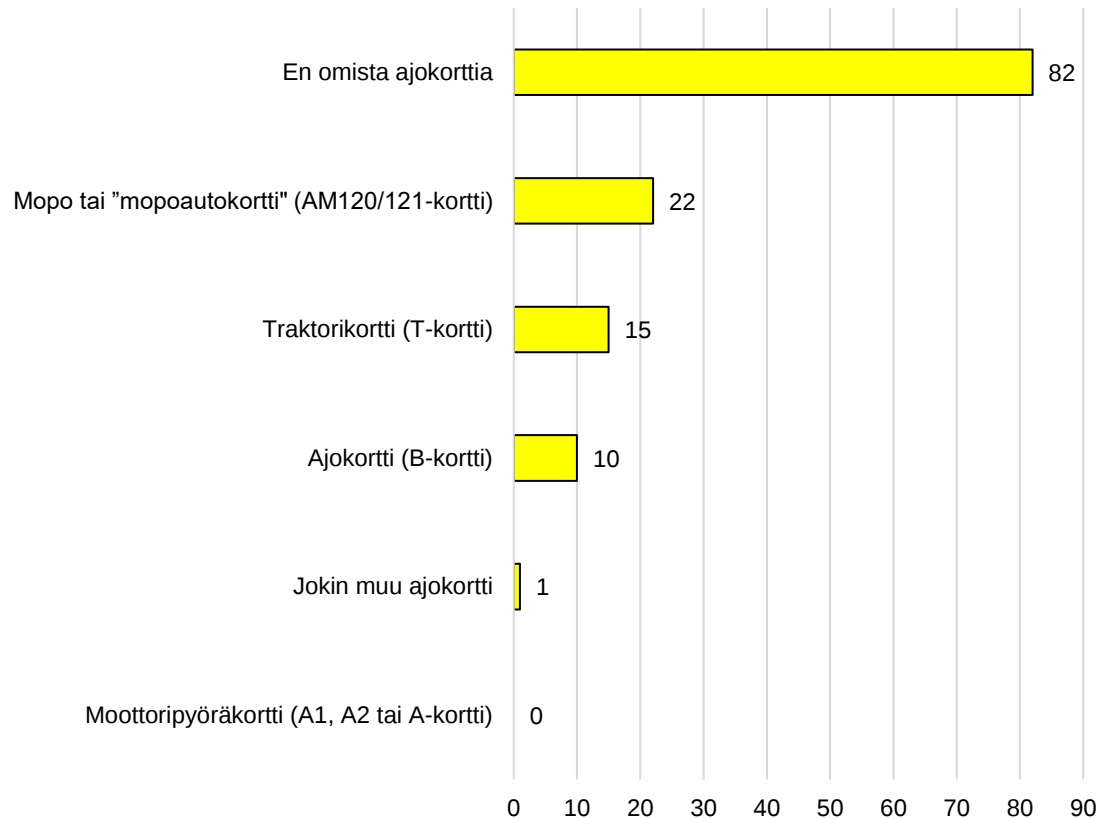
- Nuorten liikenneturvallisuuskysely sisälsi kaksi osiota: yksi koululaisille ja opiskelijoille ja toinen koulun henkilökunnalle. Kyselyn oppilaille suunnatun kyselyn vastaukset on esitelty seuraavilla sivuilla. Henkilökunnalle suunnatun kyselyn vastaukset on esitelty kunnan osion viimeisillä sivuilla.
- Toholammilla kyselyyn vastasi:
 - 113 koululaista/opiskelijaa
 - 1 koulunuorisotyöntekijä
 - 6 opettajaa/koulunkäynninohjaajaa
 - 2 muuta koulun henkilökunnan jäsentä

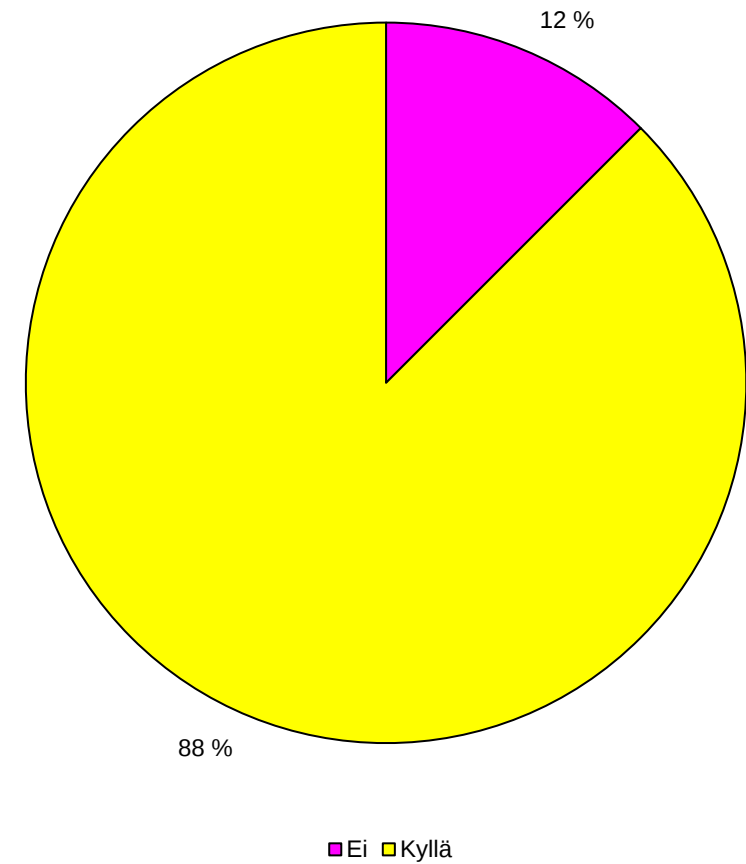
Ajokortin ja pyörän omistus

Toholampi

Omistatko jonkin seuraavista ajokorteista?

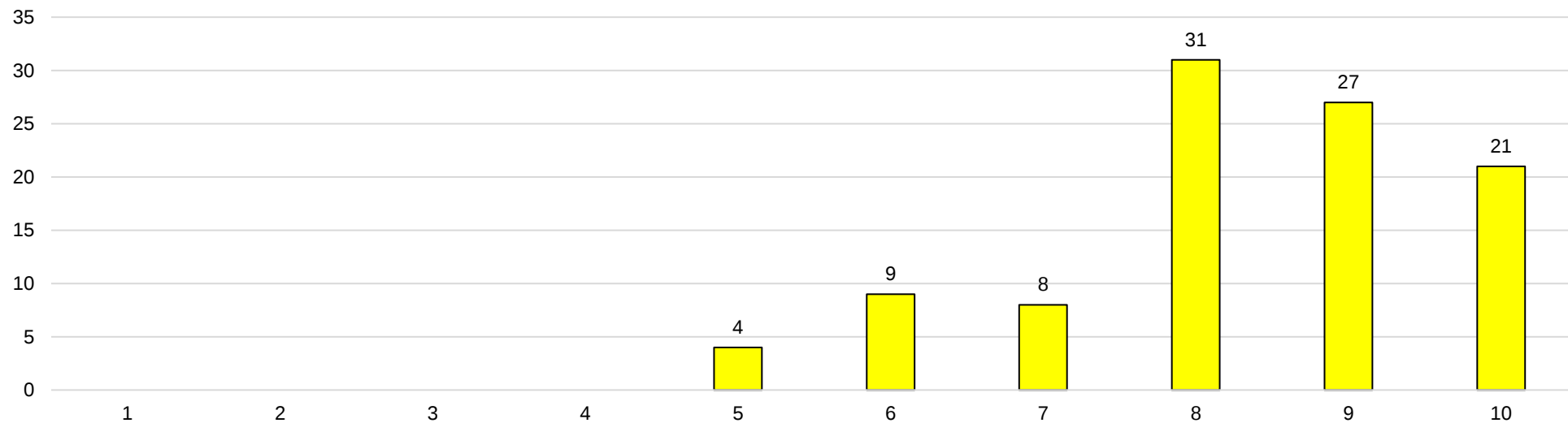
Onko sinulla käytössäsi pyörää?

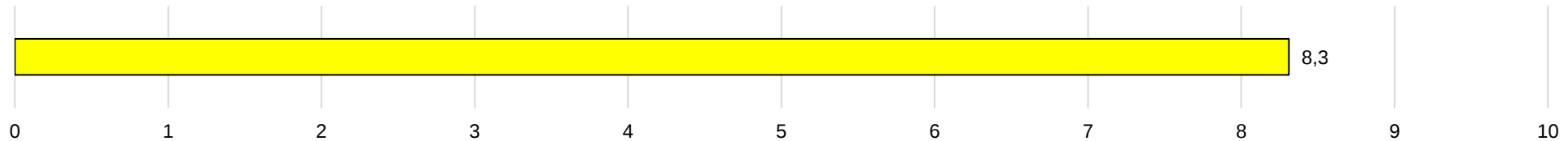
Liikenneturvallisuuden tila

Toholampi

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta lähiympäristössäsi?

Keskiarvo

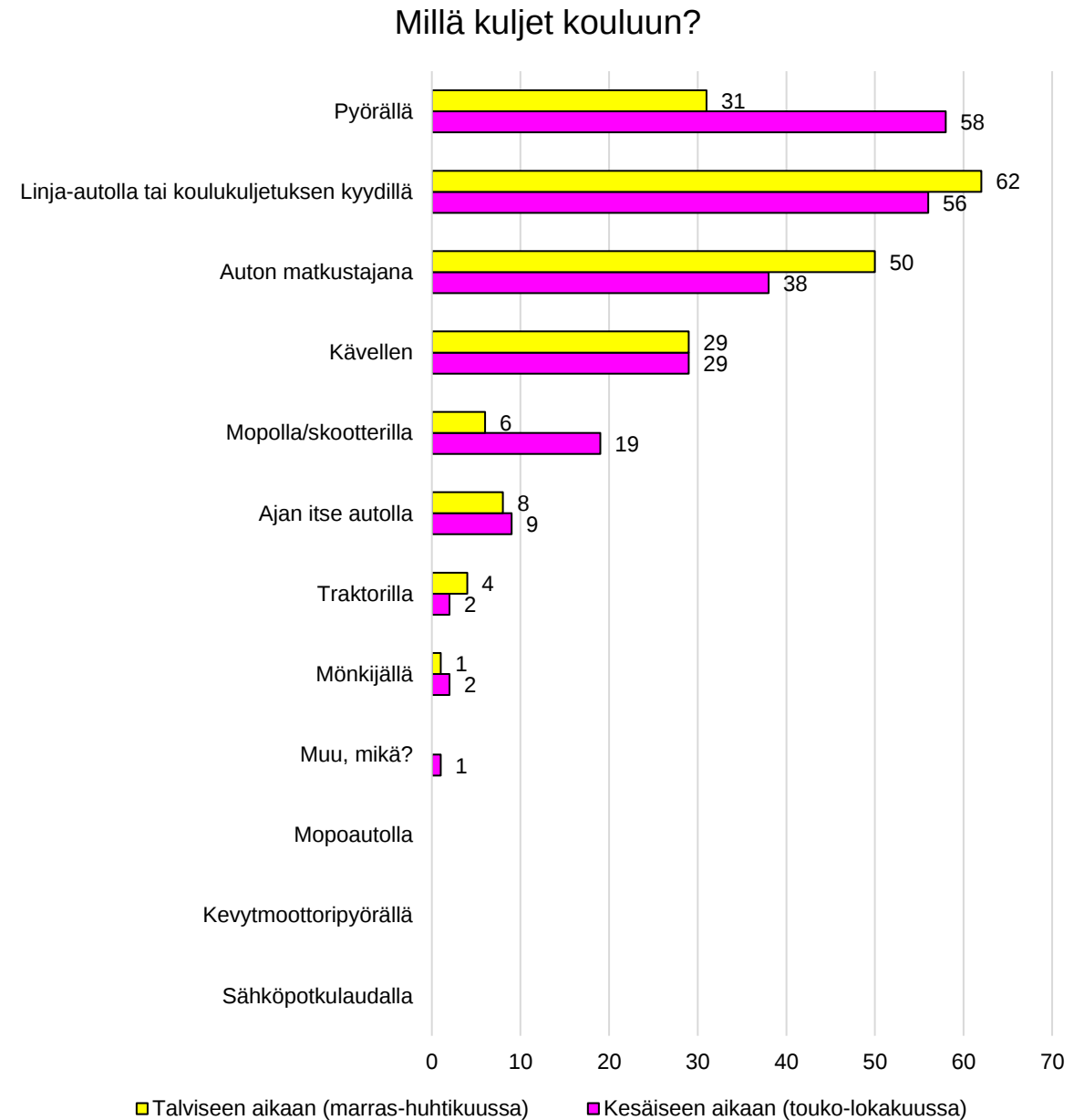
Erittäin
turvatonta

Erittäin
turvallista

Kulku kouluun

Toholampi

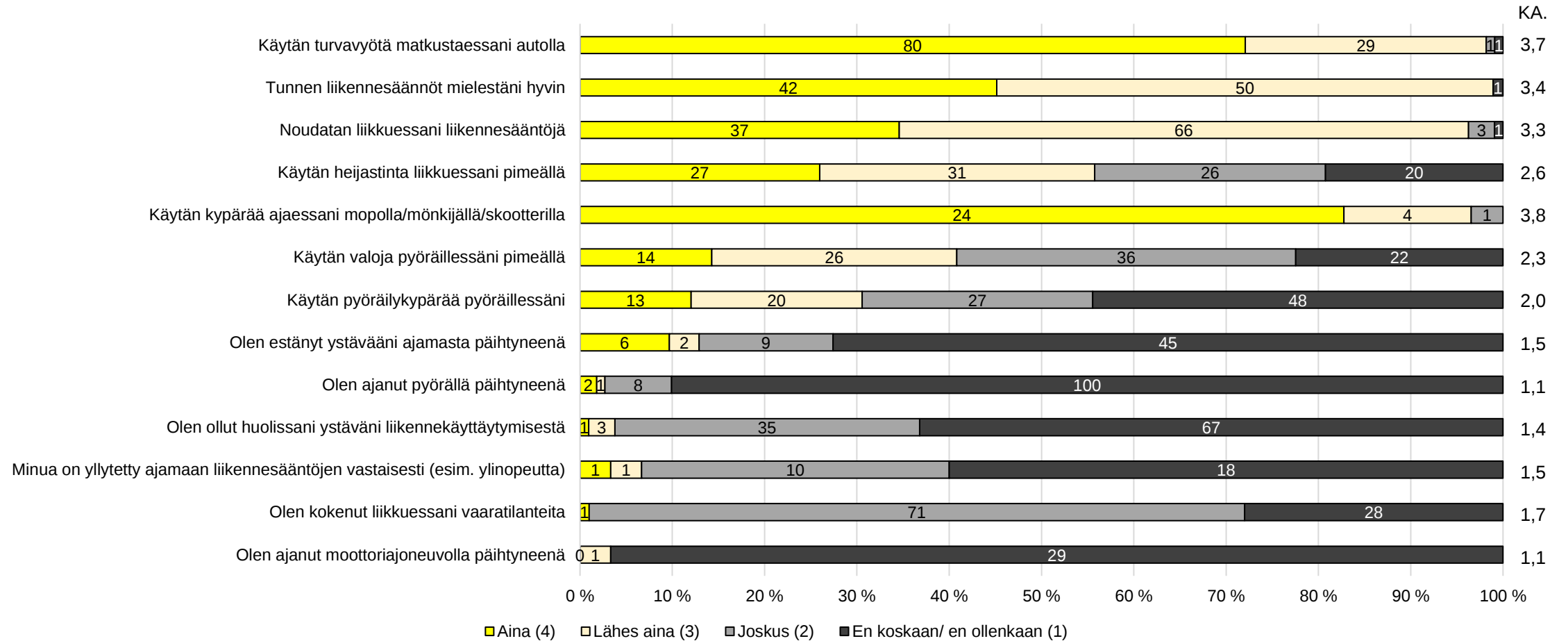
- Toholammilla koululaisten pääasiallinen kulkutapa kouluun kesäiseen aikaan on pyöräily. Pyöräilyn jälkeen yleisimpiä tapoja kulkea kouluun kesäiseen aikaan on linja-autolla tai koulukuljetuksen kyydillä tai auton matkustajana.
- Talviseen aikaan Toholammilla kouluun kuljetaan linja-autolla tai koulukuljetuksen kyydillä. Toiseksi ja kolmanneksi useimmiten kouluun kuljetaan talviseen aikaan auton matkustajana tai pyörällä.

Arvio omasta liikennekäyttäytymisestä

Toholampi

Miten arvioisit seuraavia väittämiä kohdallasi?

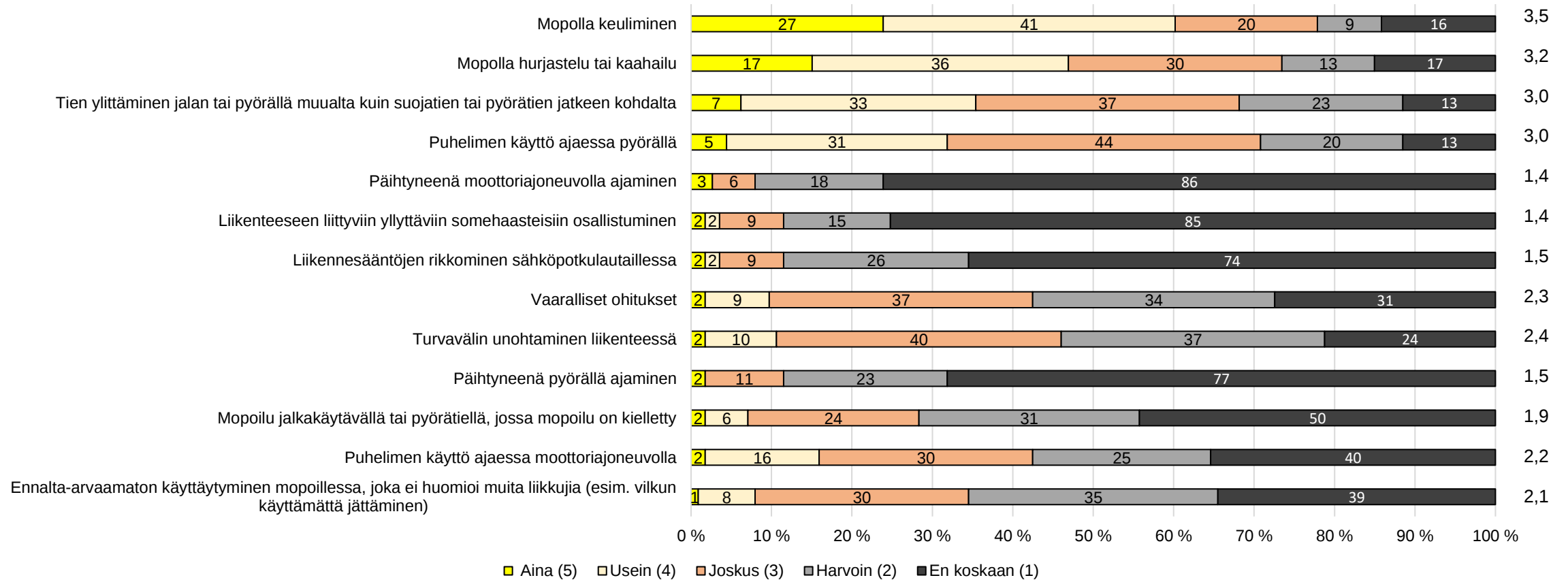

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Toholampi

Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä muiden nuorten keskuudessa?

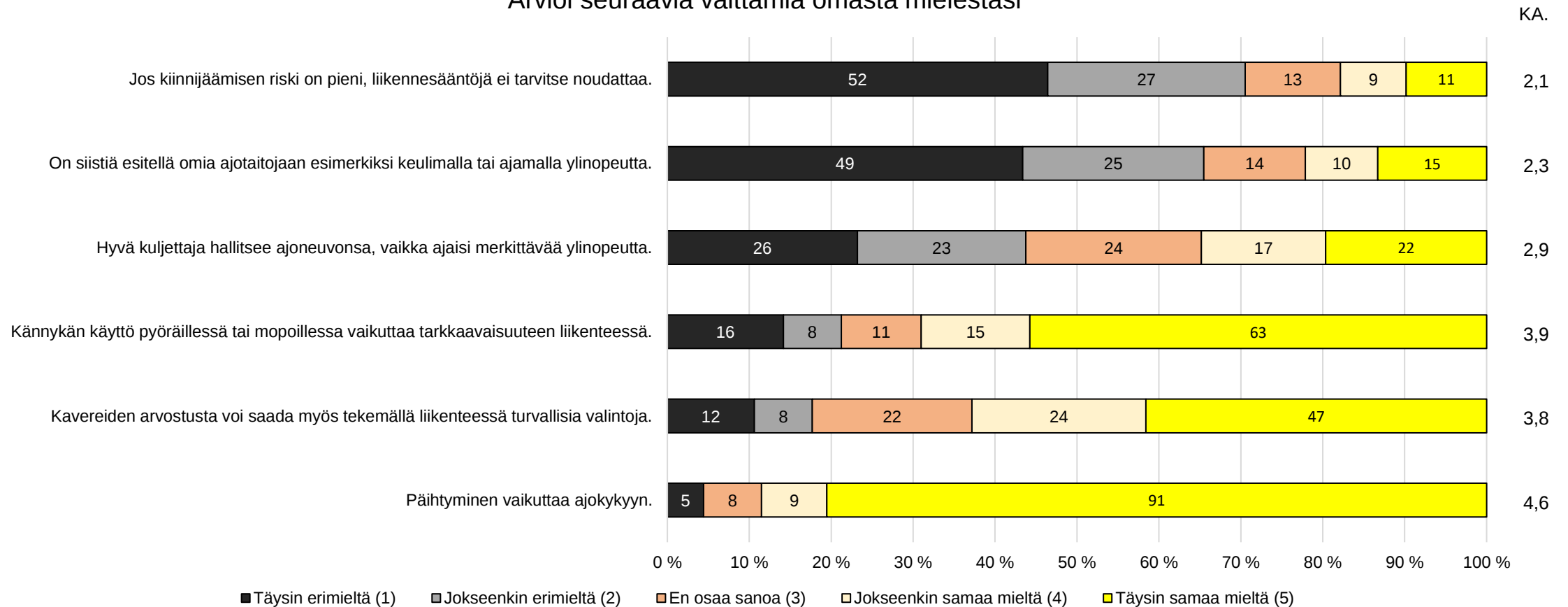
KA.

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Toholampi

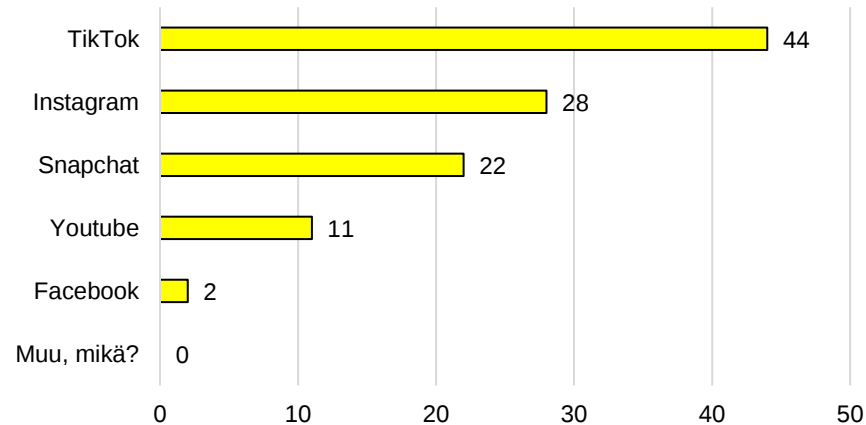
Arvioi seuraavia väittämiä omasta mielestäsi

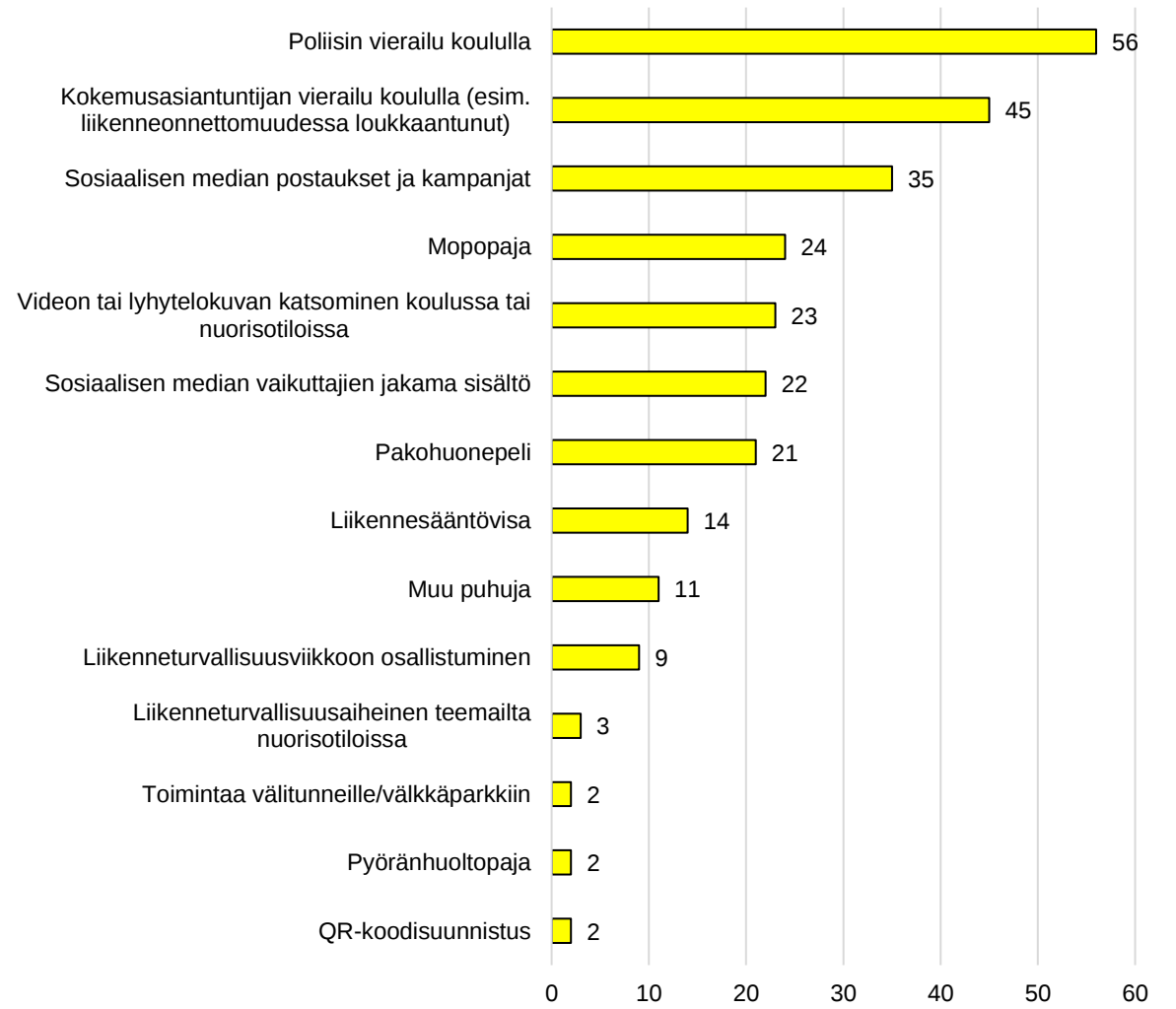
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Toholampi

Missä sosiaalisen median kanavassa
nuoret tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta
liikenneturvallisuudesta?

Kirjoita tähän omat ideasi tai toiveet liikenneturvallisuuksaiheiseen toimintaan / tapahtumaan

Toholampi

- Että poliisit olisi kylällä enemmän
- Kohdassa 10 "vaaralliset ohitukset" ollesani samaa mieltä tarkoitan autoja, jotka ohittavat mopolla ajavan samalta kaistalta. Olimme kaverin kanssa ajamassa mopolla paikkaan x, ja tie oli suora eikä vastaan tulevia autoja ollut yhtään. Silti jokainen autoilija ohitti meidät samalta kaistalta. Puhukaapas tästä aikuisten keskuudessa, koska äkkiä kolahtaa sivupeili ohjaustankoon ja mopoilija kaatuu ojaan tai auton alle ja sitten se onkin jo henki pois mopoilijalta.
- Mopo suora jotta ei tulisi vaara tilanteita
- Mopoille tarkoitettu suljettu alue, turha inistä keulimisesta jos asialle ei tehdä mitään muuta kuin passiteta poliiseja härnäämään
- moposuora
- nuorille mopoilijoille suljettu alueen niin keuliminen ja hurjastelu siirtyis lähes täysin liikenteestä pois
- Olisi erilaisia pisteitä missä käsiteltäisiin eri liikenteen aihepiirien oikeaa käyttäytymistä
- Pakohuonepeli
- pitäis olla joku pakohuone peli
- Poliisi tulee ja kattoo joka ikisen mopon koululla ja laittaa ne keharit nippuun
- Poliisin vierailu koululla
- Suljettu alue mopoilijoille
- suljettu alue mopoille!!!!
- suljettu alue niille jotka haluavat stuntailla mopolla
- Suljettu mopo alue mopoilijoille
- Suljettu mopo suora
- Suljettu suora jossa voi esimerkiksi keulia
- Suljettu suora missä harrastaa mopoilu
- Tottele sääntöjä
- Valastaisiin enemmän asiasta.

Koulun henkilökunnalle
suunnattu osuus

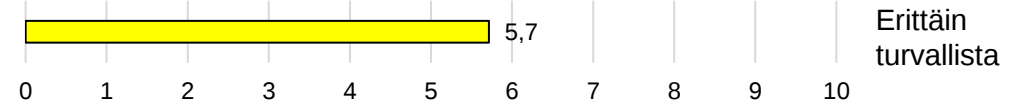

Nuorten liikennekäyttäytyminen ja liikenneturvallisuus

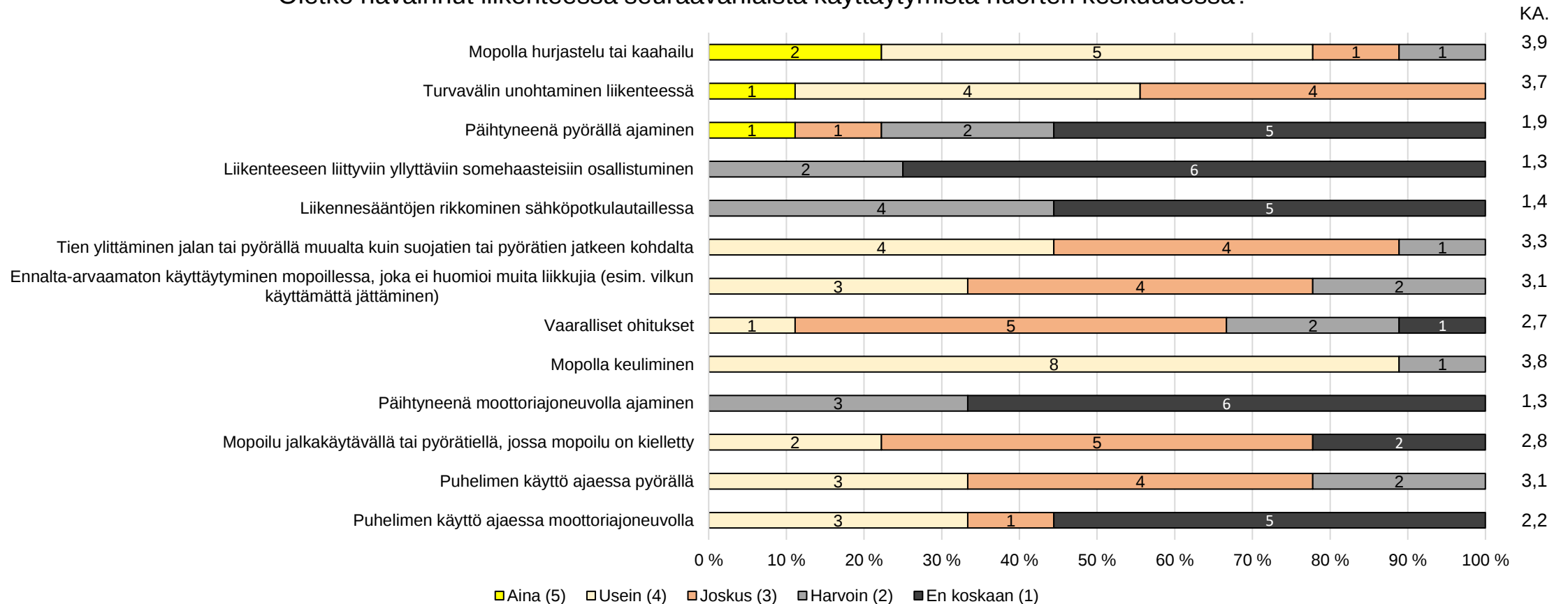
Toholampi (koulun henkilökunta)

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta kunnassasi? Vastausten keskiarvo

Erittäin turvatonta

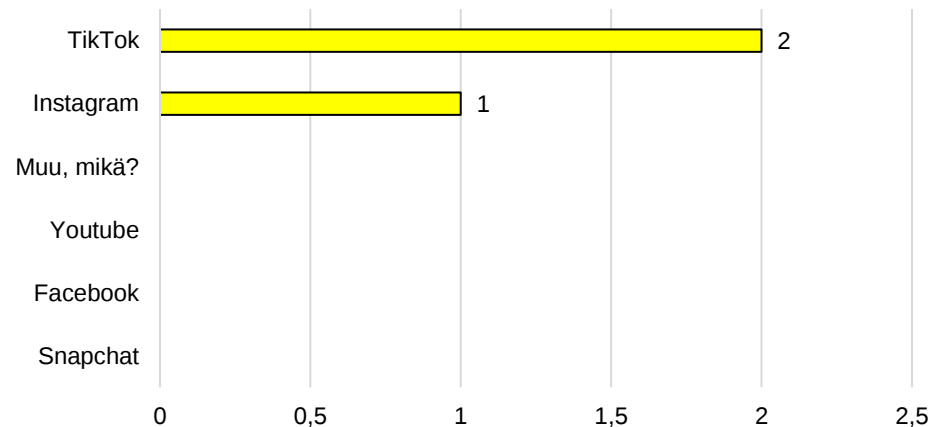
Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä nuorten keskuudessa?

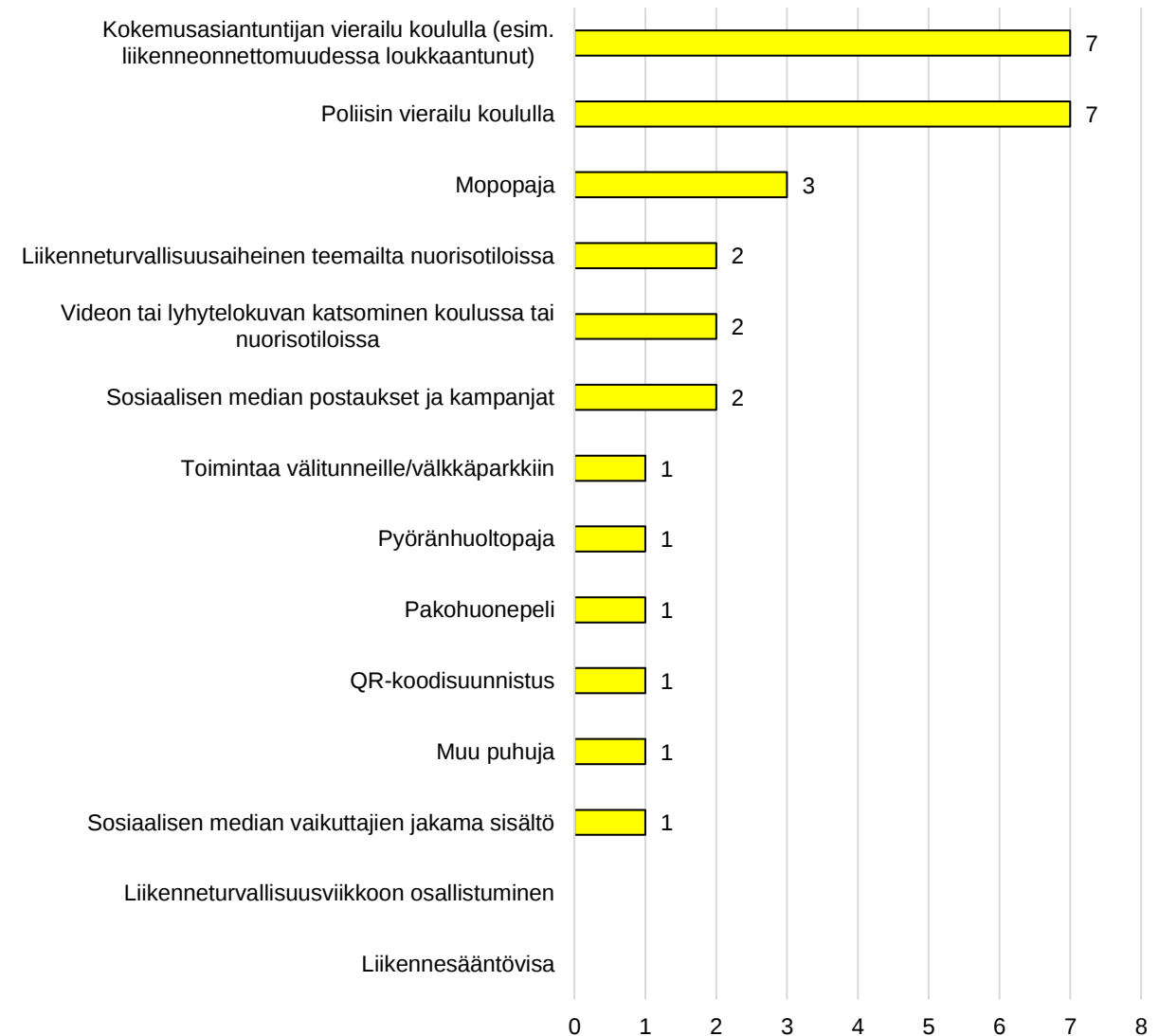
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Toholampi (koulun henkilökunta)

Missä sosiaalisen median kanavassa nuoret
tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta
liikenneturvallisuudesta?

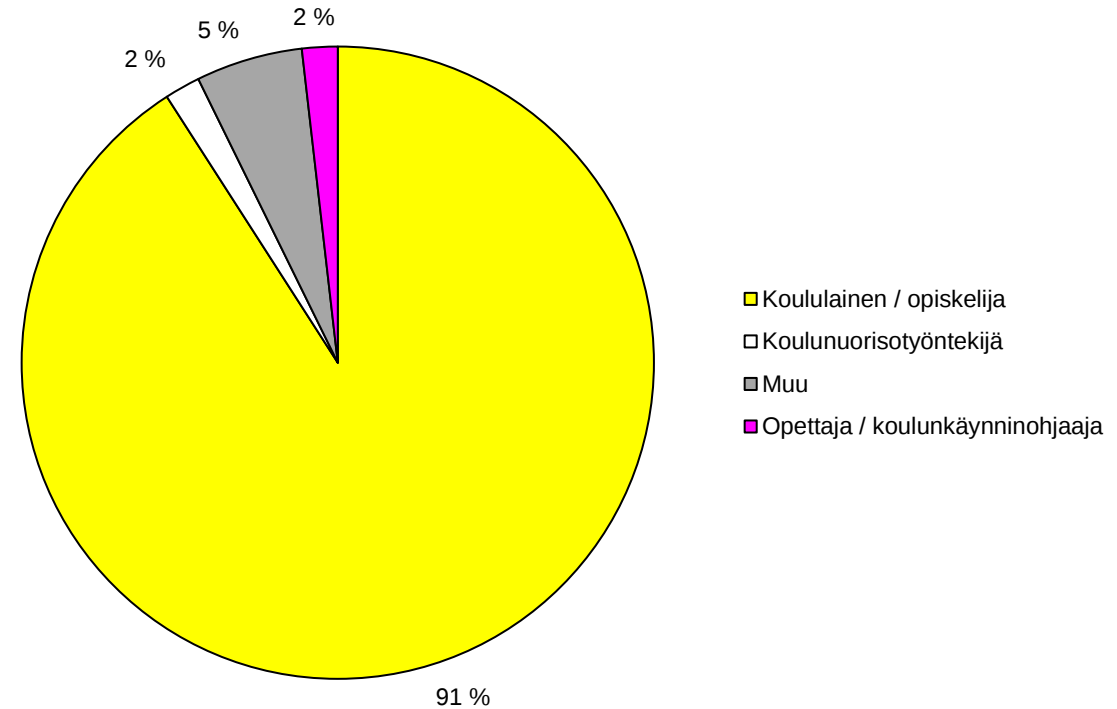
VETELI

Taustatiedot

Veteli

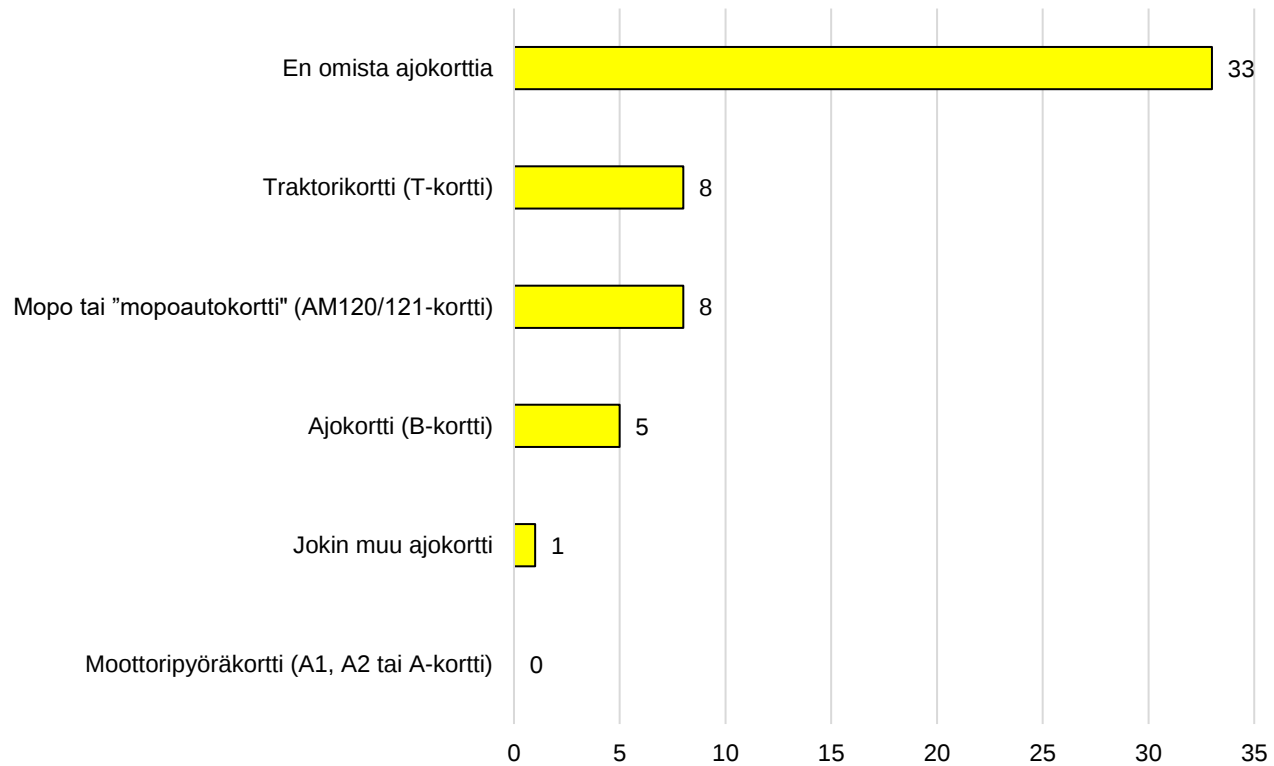
- Nuorten liikenneturvallisuuskysely sisälsi kaksi osiota: yksi koululaisille ja opiskelijoille ja toinen koulun henkilökunnalle. Kyselyn oppilaille suunnatun kyselyn vastaukset on esitelty seuraavilla sivuilla. Henkilökunnalle suunnatun kyselyn vastaukset on esitelty kunnan osion viimeisillä sivuilla.
- Vetelissä kyselyyn vastasi:
 - 50 koululaista/opiskelijaa
 - 1 koulunuorisotyöntekijä
 - 1 opettaja/koulunkäynninohjaaja
 - 3 muuta koulun henkilökunnan jäsentä

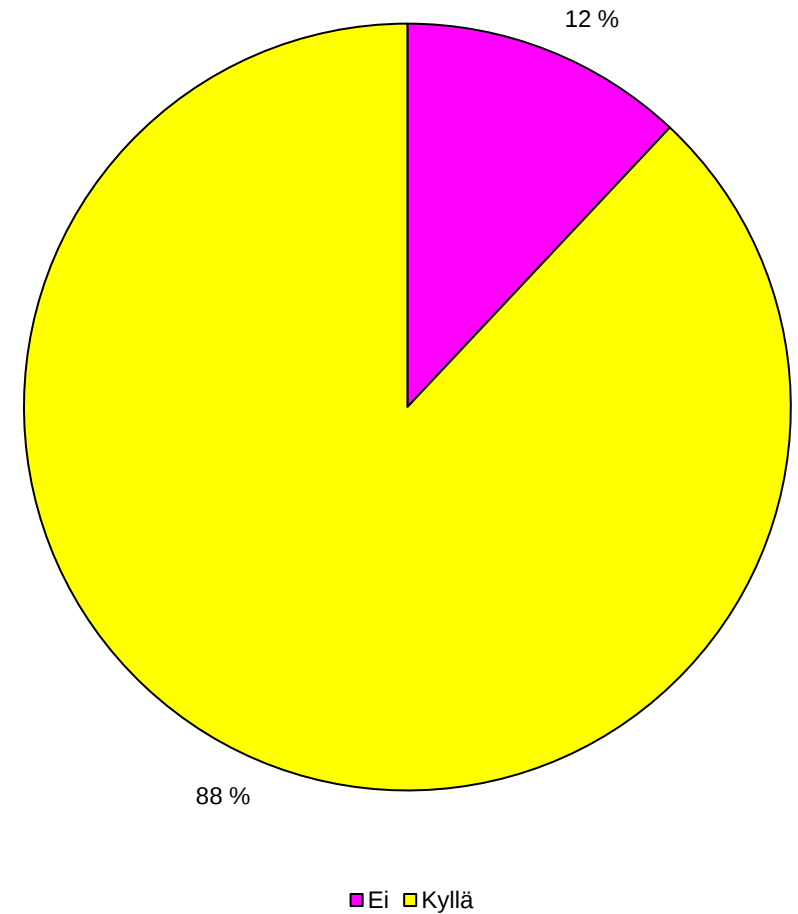
Ajokortin ja pyörän omistus

Veteli

Omistatko jonkin seuraavista ajokorteista?

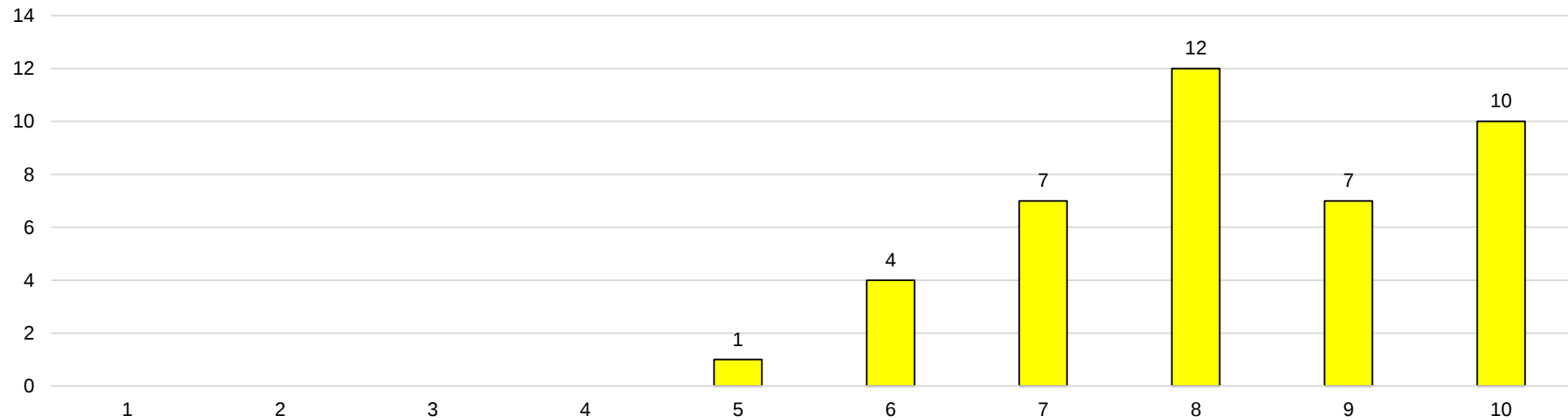
Onko sinulla käytössäsi pyörää?

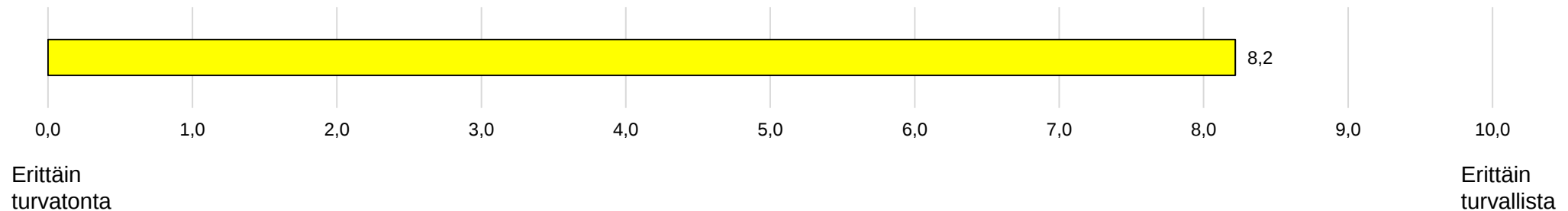
Liikenneturvallisuuden tila

Veteli

Miten arvioisit liikenneturvallisuutta lähiympäristössäsi?

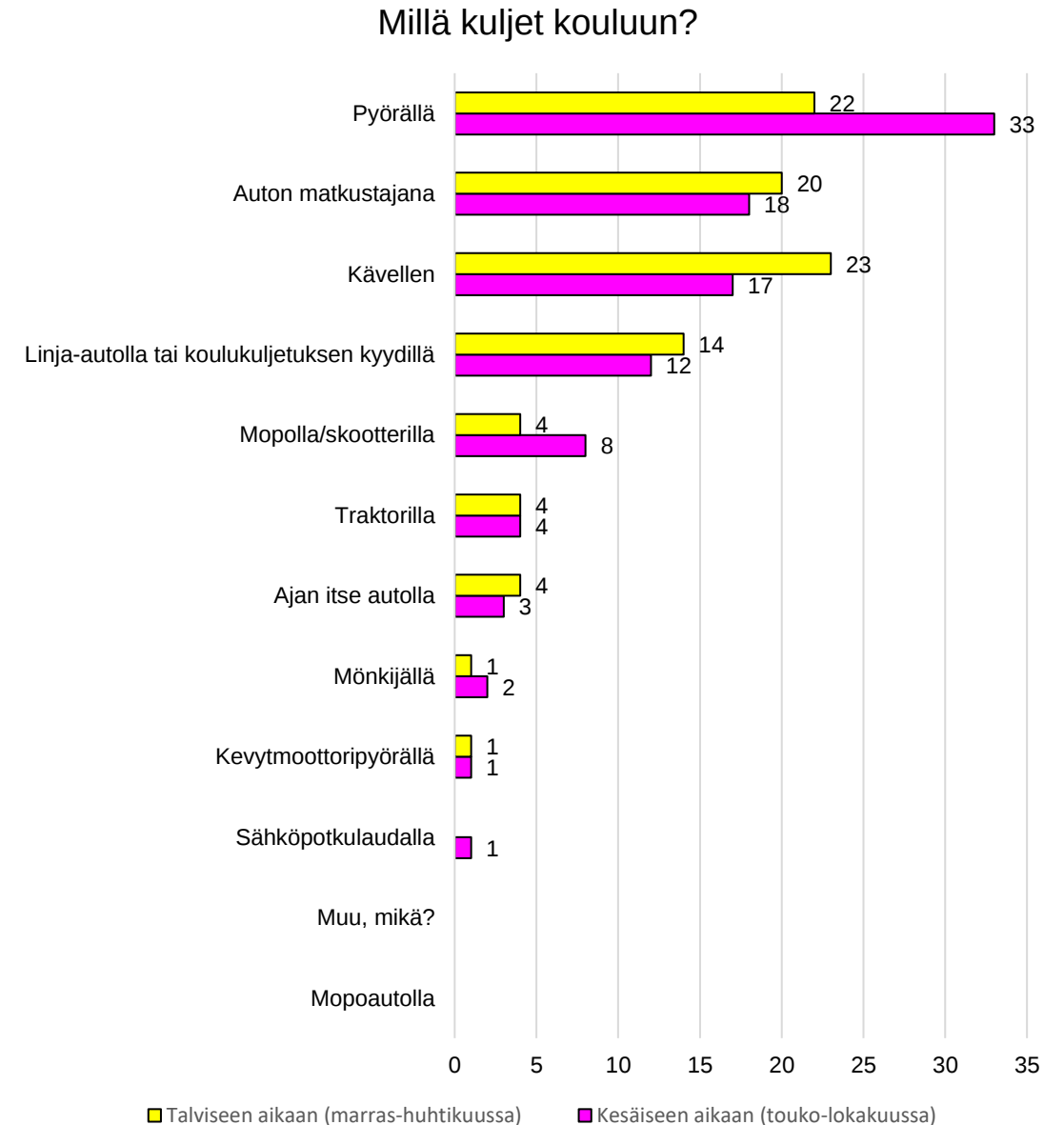
Keskiarvo

Kulku kouluun

Veteli

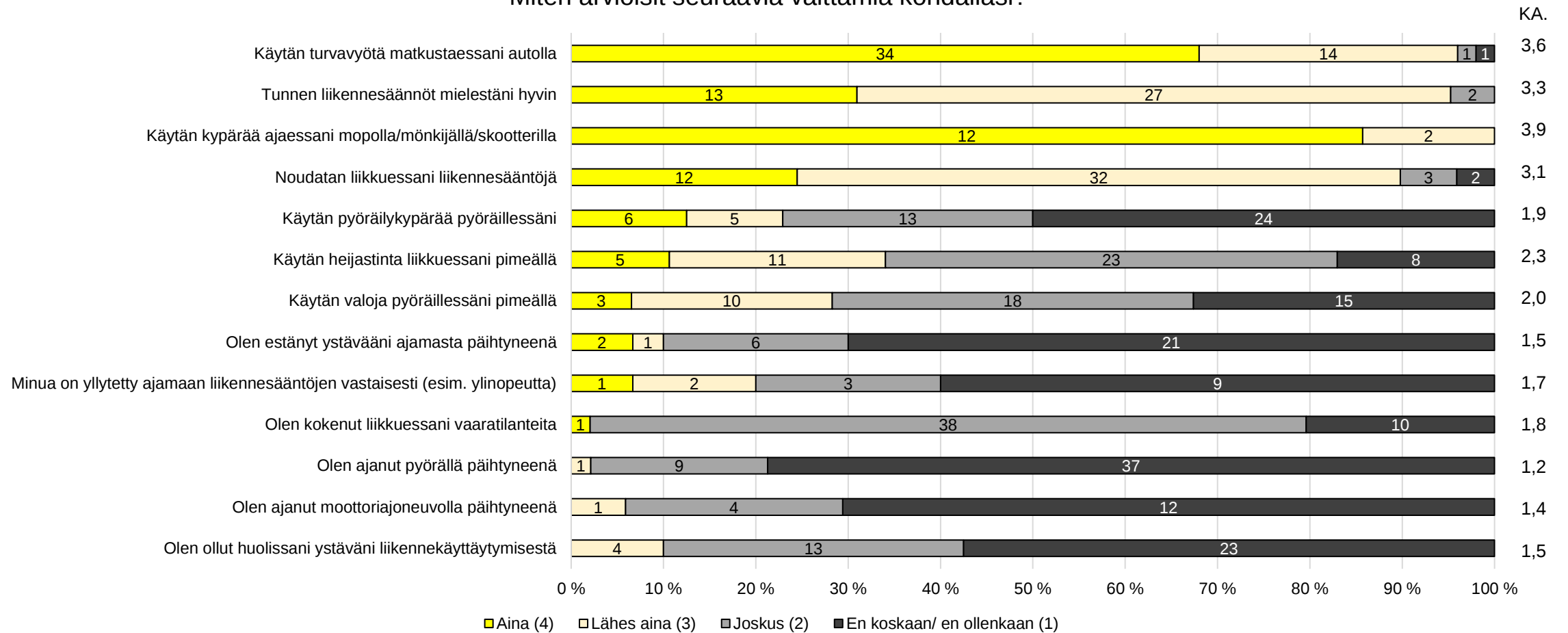
- Vetelissä koululaisten pääasiallinen kulkutapa kouluun kesäiseen aikaan on pyöräily. Pyöräilyn jälkeen yleisimpiä tapoja kulkea kouluun kesäiseen aikaan on auton matkustajana tai kävellen.
- Talviseen aikaan Vetelissä kouluun kuljetaan yleisimmin kävellen. Toiseksi ja kolmanneksi useimmiten kouluun kuljetaan talviseen aikaan pyörällä tai auton matkustajana

Arvio omasta liikennekäyttäytymisestä

Veteli

Miten arvioisit seuraavia väittämiä kohdallasi?

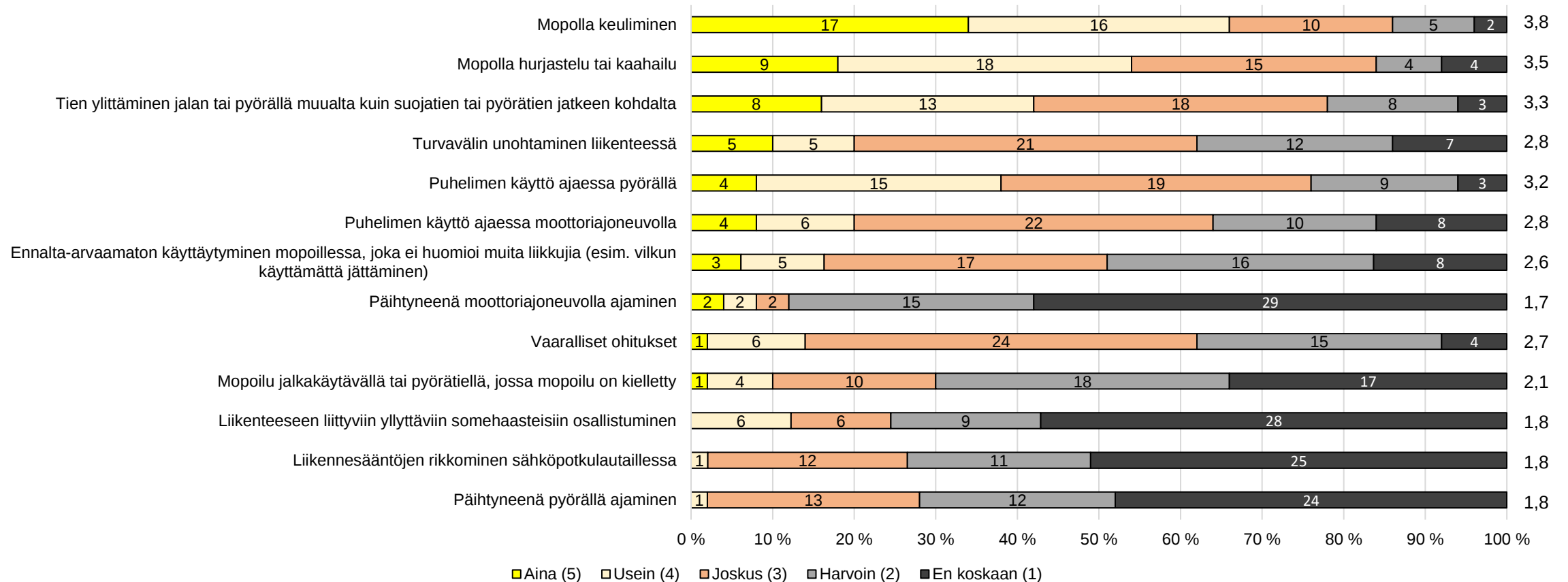

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Veteli

Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä muiden nuorten keskuudessa?

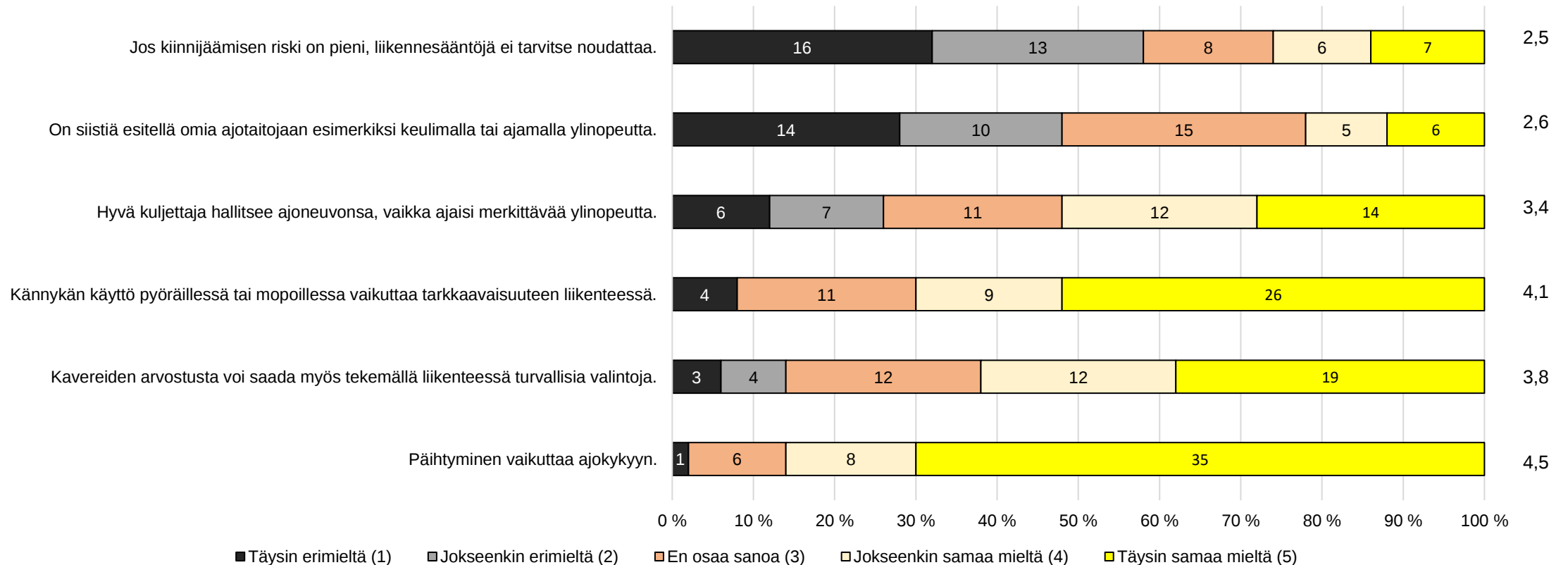
KA.

Arvio muiden nuorten liikennekäyttäytymisestä

Veteli

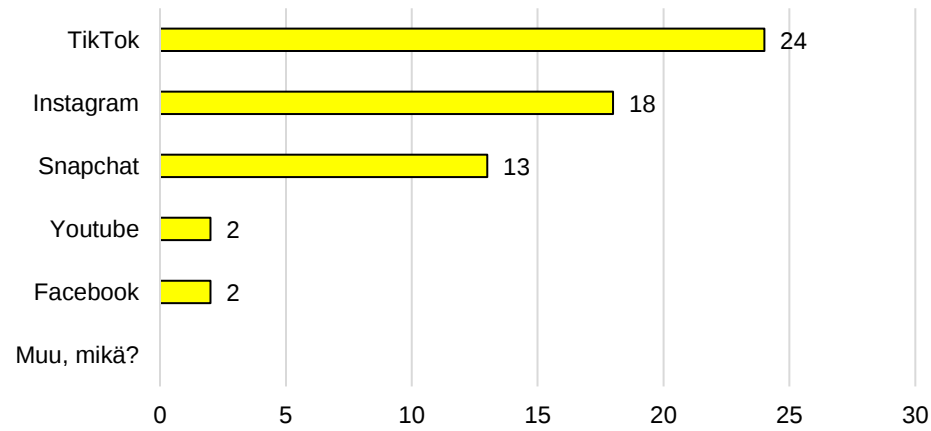
Arvioi seuraavia väittämiä omasta mielestäsi.

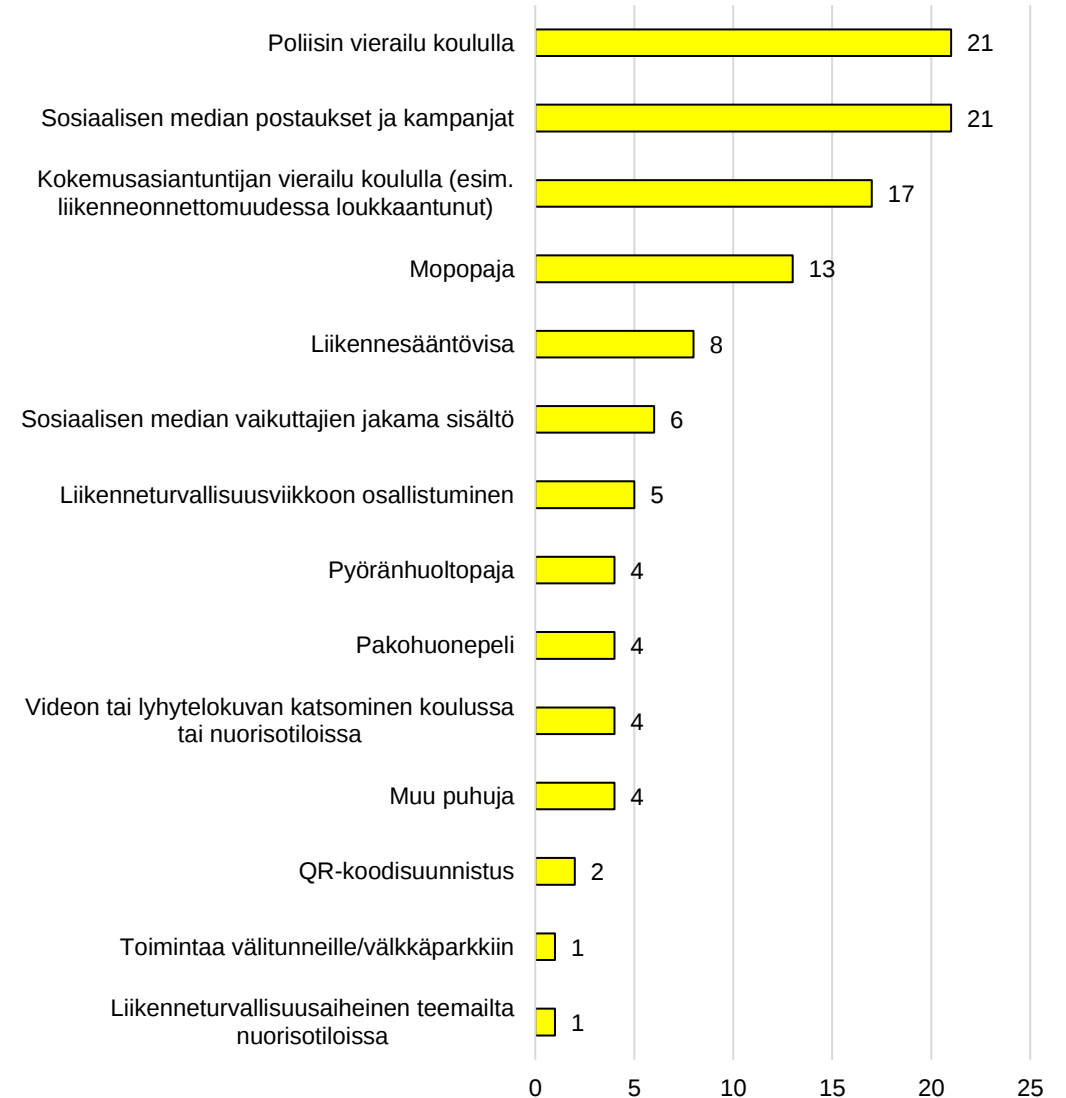
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Veteli

Missä sosiaalisen median kanavassa nuoret tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta?

Kirjoita tähän omat ideasi tai toiveet liikenneturvallisuuksaiheiseen toimintaan / tapahtumaan

Veteli

- Että ei saa hurjastella
- Liikennesääntö paja, jossa on kahoot/ eri pisteitä
- Mopopaja ois kova
- Rakennetaan mopoilijoille suljettuja alueita joissa saa harrastaa
- Tarviiko semmosta

Koulun henkilökunnalle
suunnattu osuus

Nuorten liikennekäyttäytyminen ja liikenneturvallisuus

Veteli (koulun henkilökunta)

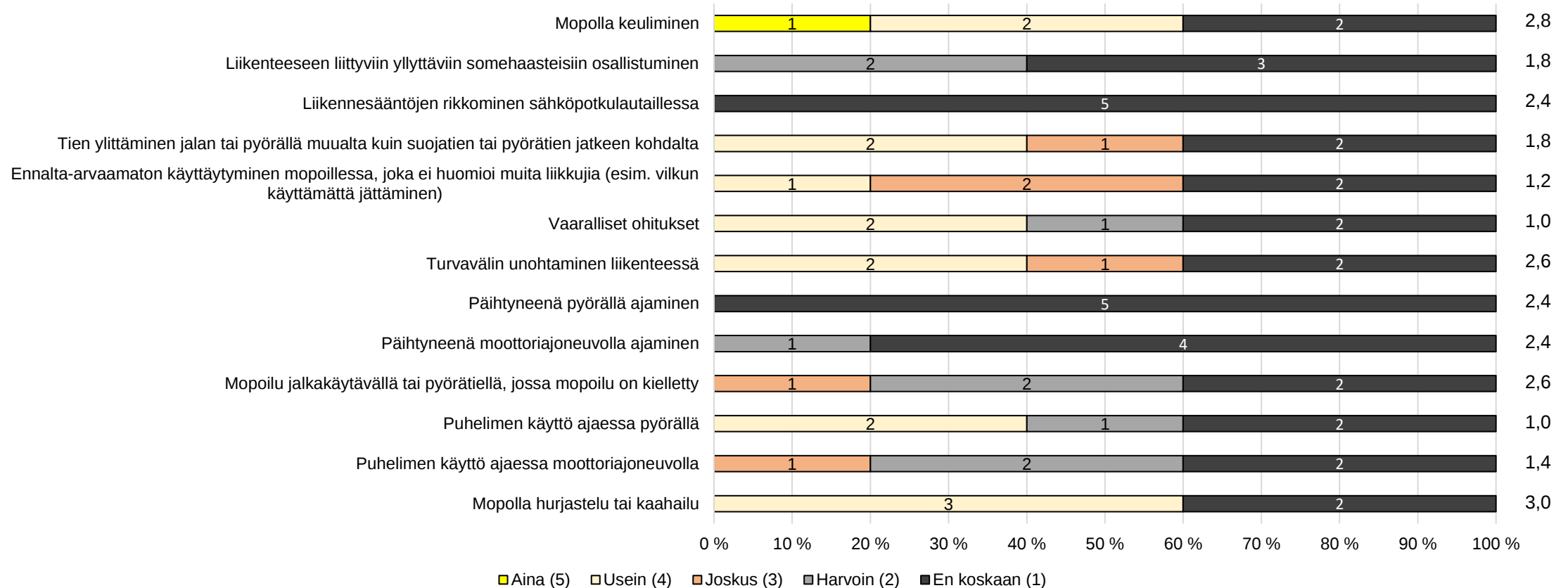
Miten arvioisit liikenneturvallisuutta kunnassasi? Vastausten keskiarvo

Erittäin turvatonta

Oletko havainnut liikenteessä seuraavanlaista käyttäytymistä nuorten keskuudessa?

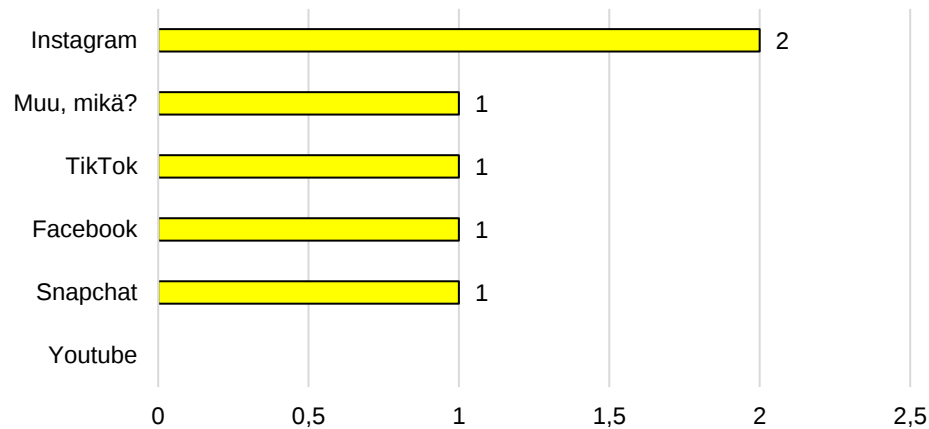
KA.

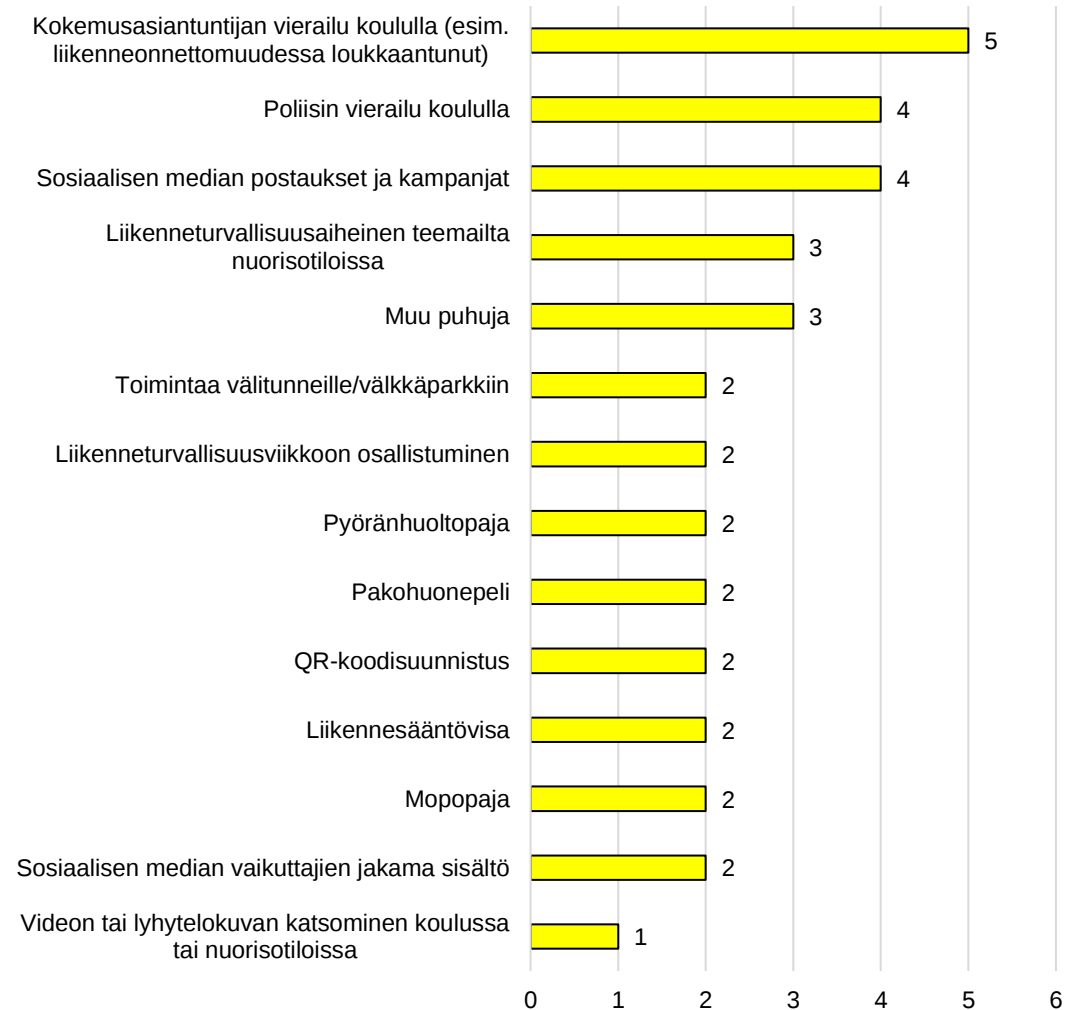
Parhaat tavat lisätä nuorten tietoisuutta liikenneturvallisuudesta

Veteli (koulun henkilökunta)

Missä sosiaalisen median kanavassa nuoret
tavoittaa parhaiten?

Mikä olisi paras tapa lisätä tietoisuutta
liikenneturvallisuudesta?

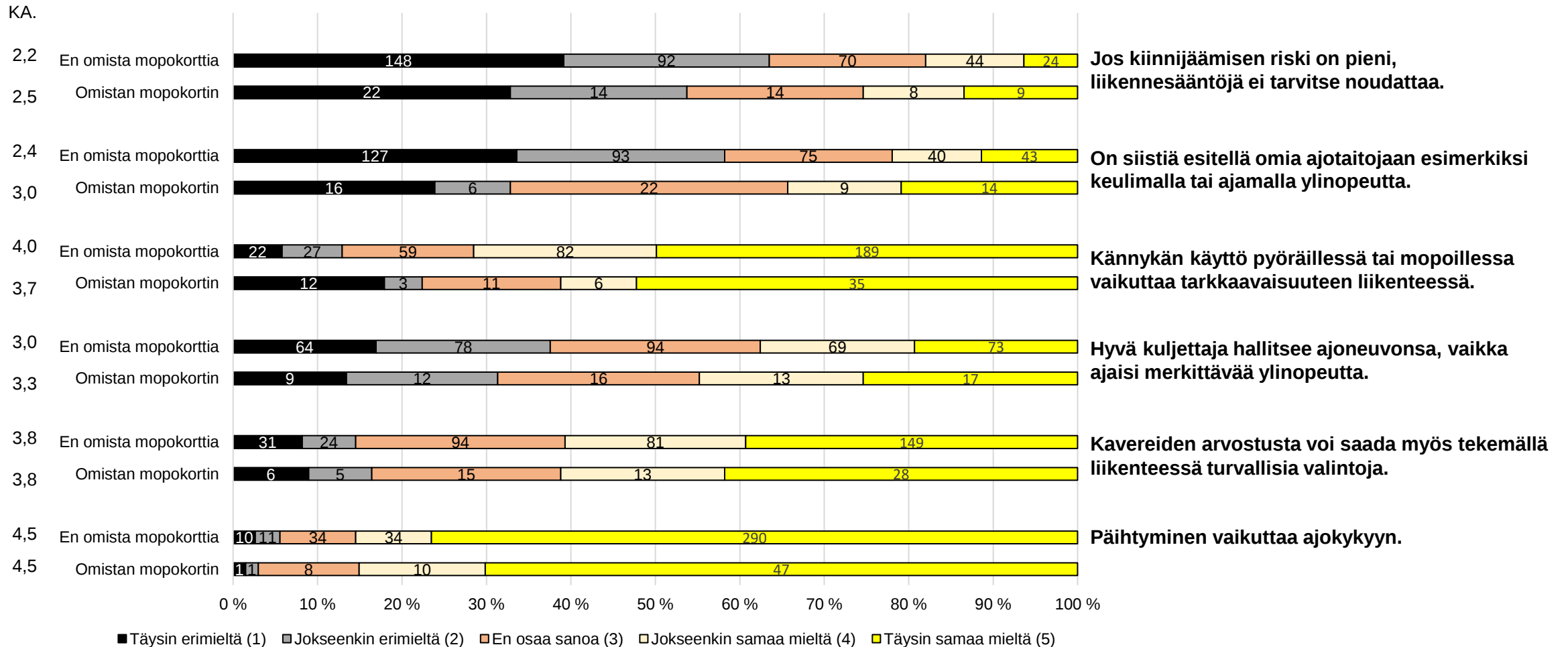
Mopokortin omistajien
vertailu mopokortittomiin

Arvioi seuraavat väittämät omasta mielestäsi

Kaikki kunnat

Arvioi seuraavat väittämät omasta mielestäsi

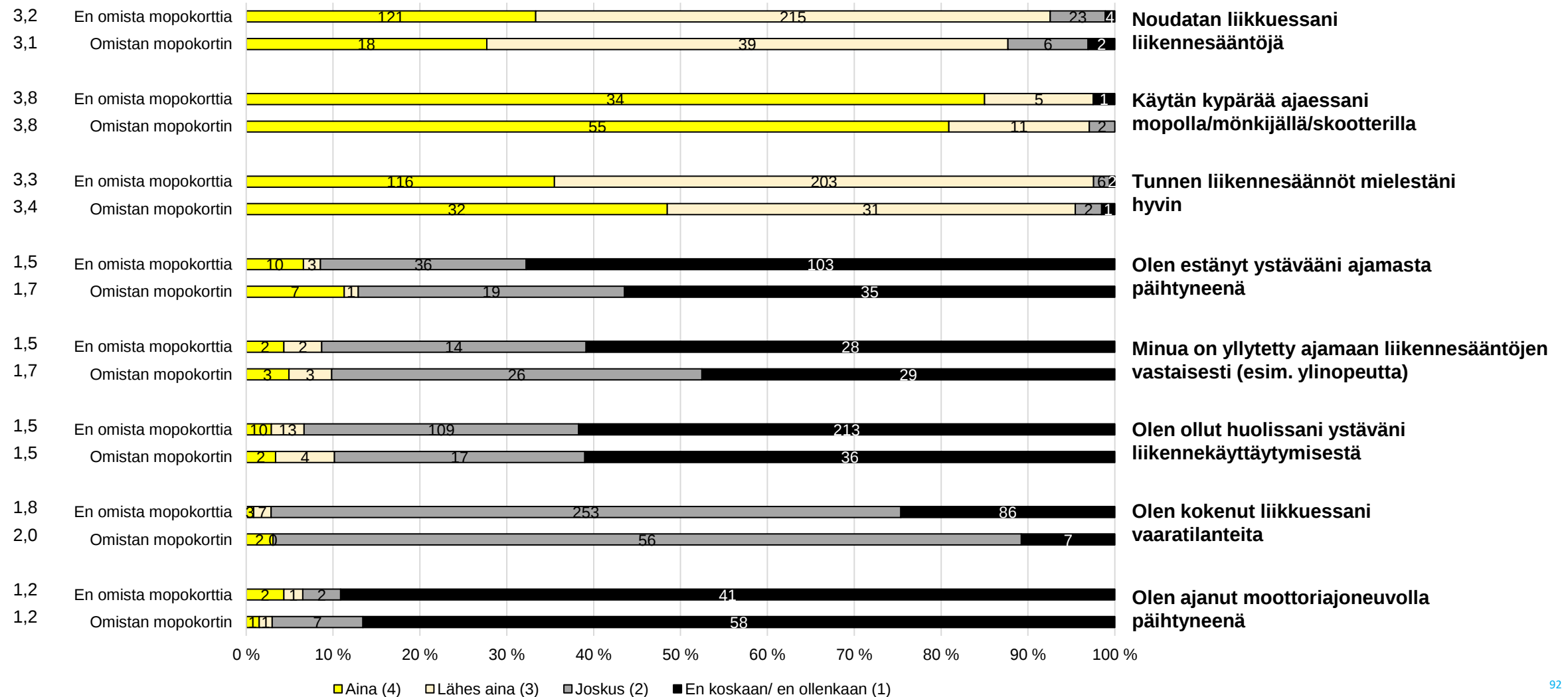

Arvioi seuraavat väittämät omalla kohdallasi

Kaikki kunnat

KA.

Miten arvioisit seuraavia väittämiä kohdallasi?

Kyselyn vastausten vertailu
Oulun nuorten
liikenneturvallisuuskahvien
yhteydessä tehdyn kyselyn
vastauksiin

Vertailu Oulun nuorten liikennekahvien kyselyyn 1/7

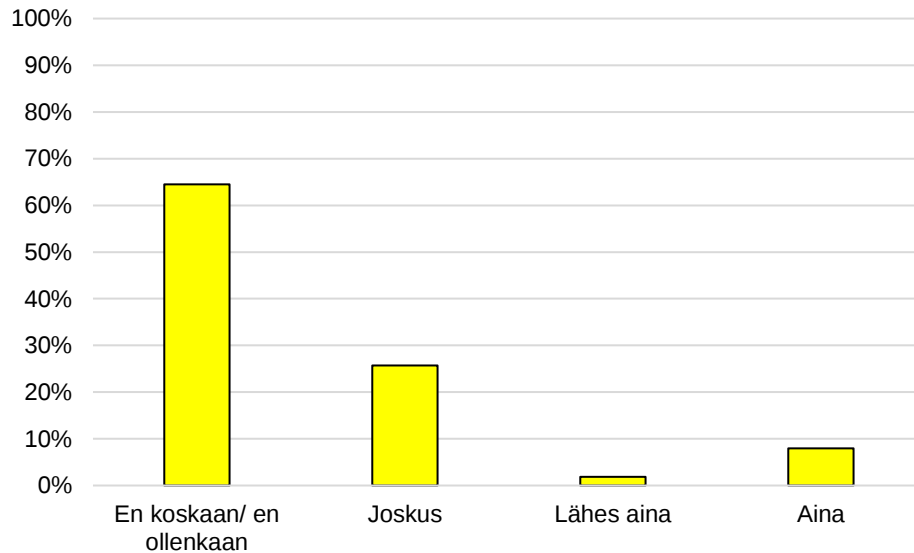
Vuonna 2023 Oulussa toteutettiin toisen asteen opiskelijoille suunnattu Nuorten liikenneturvallisuuskahvit –hanke. Hankkeen tavoitteena oli edistää nuorten liikenneturvallisuutta ja vaikuttaa heidän liikennekäyttäytymiseensä positiivisesti liikennekasvatuksen erilaisia keinovalikoimia hyödyntäen. Hankkeen yhteydessä toteutettiin kysely toisen asteen opiskelijoille. Kyselyn vastaajista 64 % oli alle 18-vuotiaita.

Oulun hankkeessa kyselyn tulokset olivat hyvin samansuuntaisia kuin Fiksun liikennekäyttäytymisen kummit –hankkeessa. Kyselyitä verrattaessa huomataan, että vastauksista muodostetut diagrammit ovat suurin piirtein samanmuotoisia molemmilla alueilla. Kyselyiden vastauksia vertailtaessa on kuitenkin huomattava, että vastausvaihtoehdot eivät olleet täysin identtisiä molemmilla alueilla.

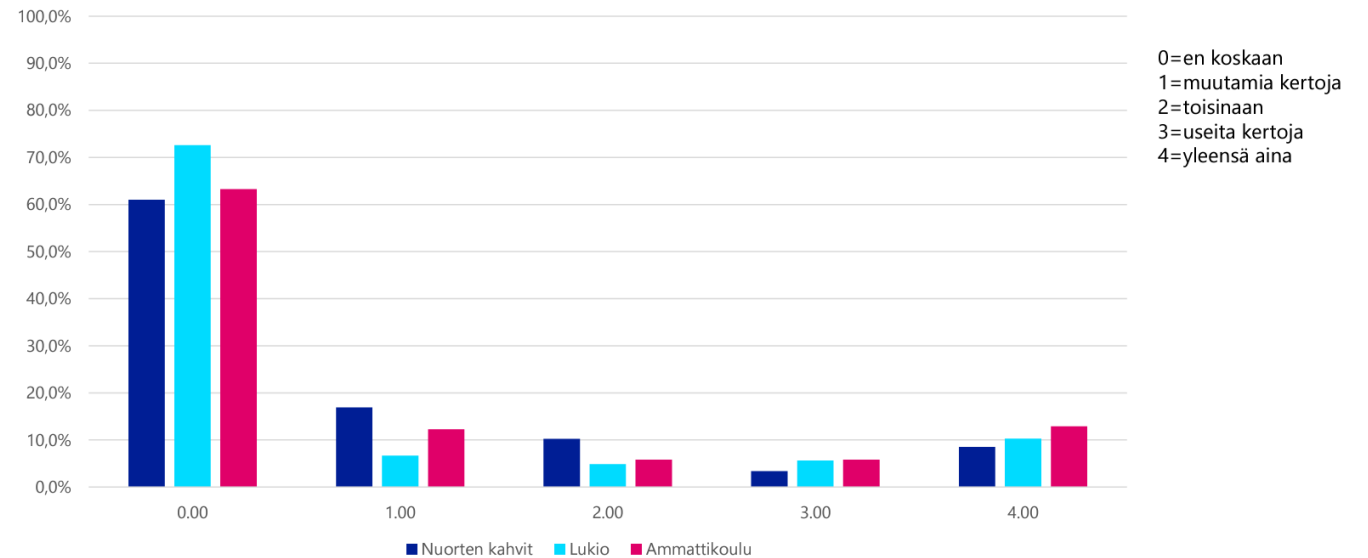
Kyselyiden vertailu on esitetty seuraavilla sivuilla.

Vertailu Oulun nuorten liikennekahvien kyselyyn 2/7

Olen estänyt ystävääni ajamasta päihtyneenä

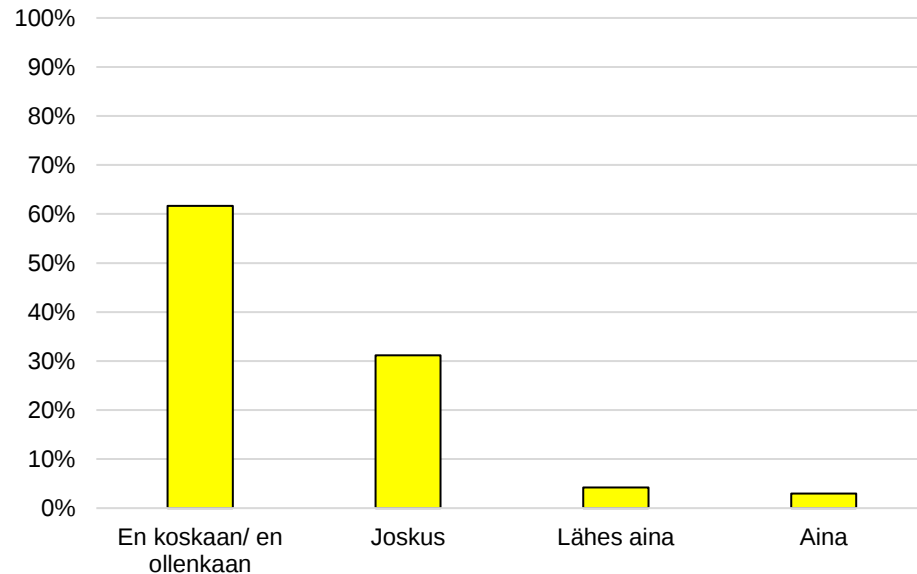

Olen estänyt ystävääni ajamasta päihtyneenä.

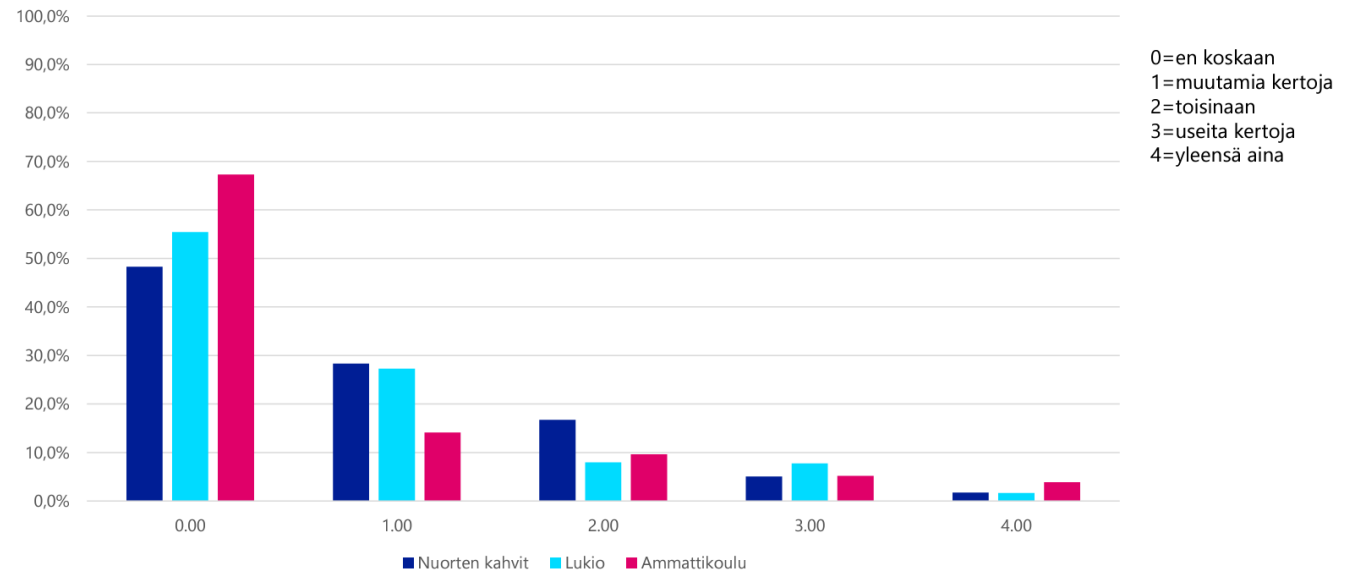

Vertailu Oulun nuorten liikennekahvien kyselyyn 3/7

Olen ollut huolissani ystäväni liikennekäyttäytymisestä.

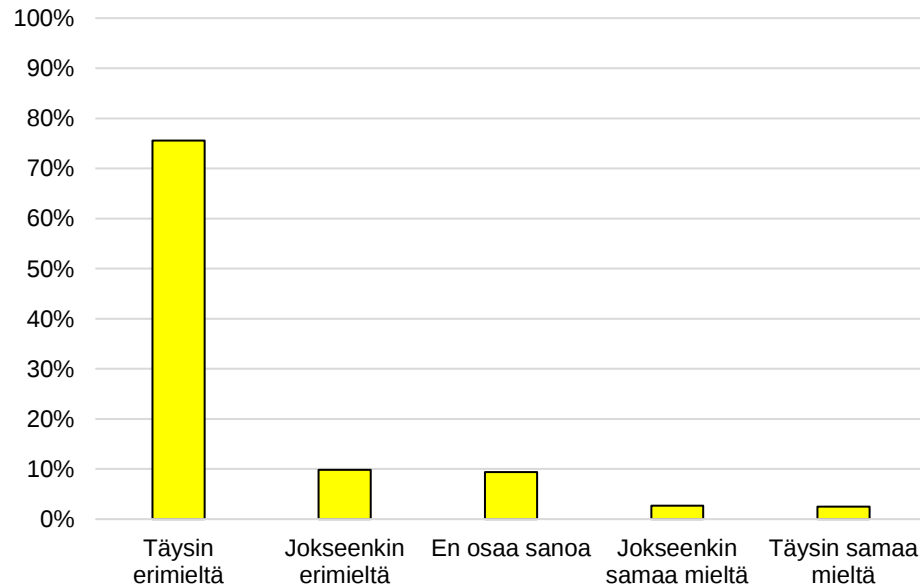
Olen ollut huolissani ystäväni ajokäyttäytymisestä.

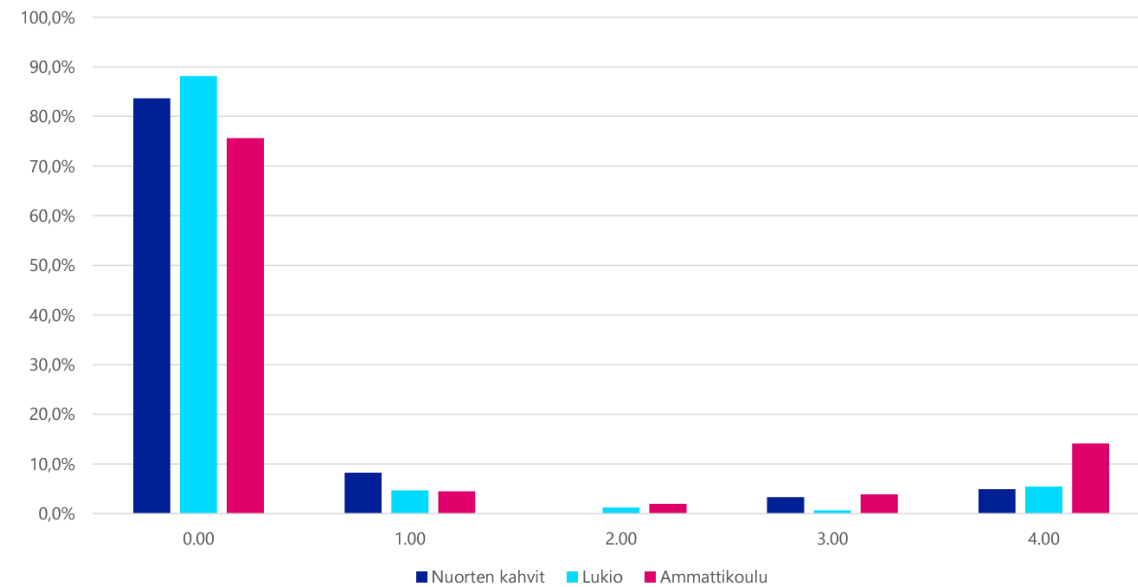
Oikeanpuoleisen taulukon lähde:
Oulun Nuorten liikennekahvit

Vertailu Oulun nuorten liikennekahvien kyselyyn 4/7

Päihtyminen ei vaikuta ajokykyyn.*

Päihtyminen ei vaikuta ajokykyyn.

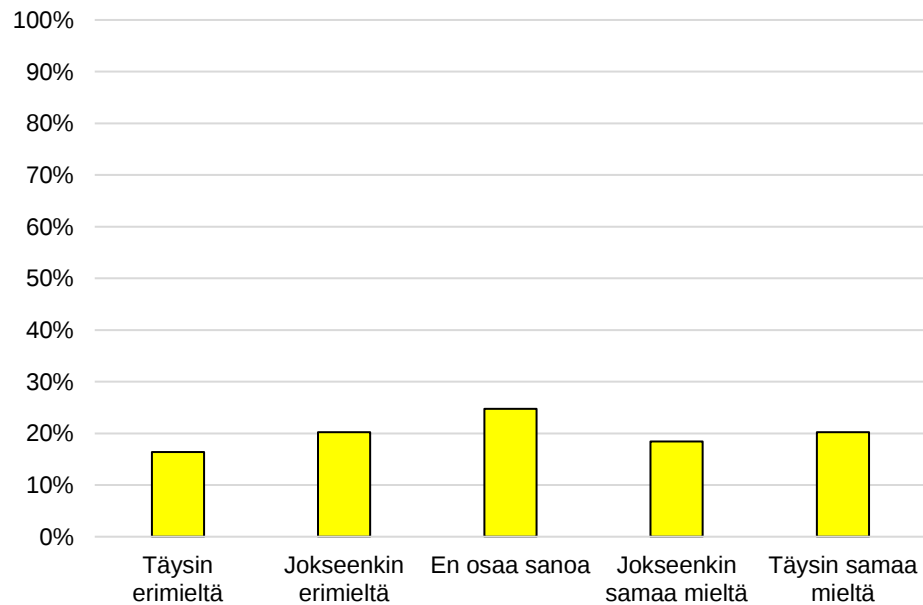
0=en ole samaa mieltä
1=en ole täysin samaa mieltä
2=en ole samaa enkä eri mieltä
3=olen osittain samaa mieltä
4=samaa mieltä

Oikeanpuoleisen taulukon lähde:
Oulun Nuorten liikennekahvit

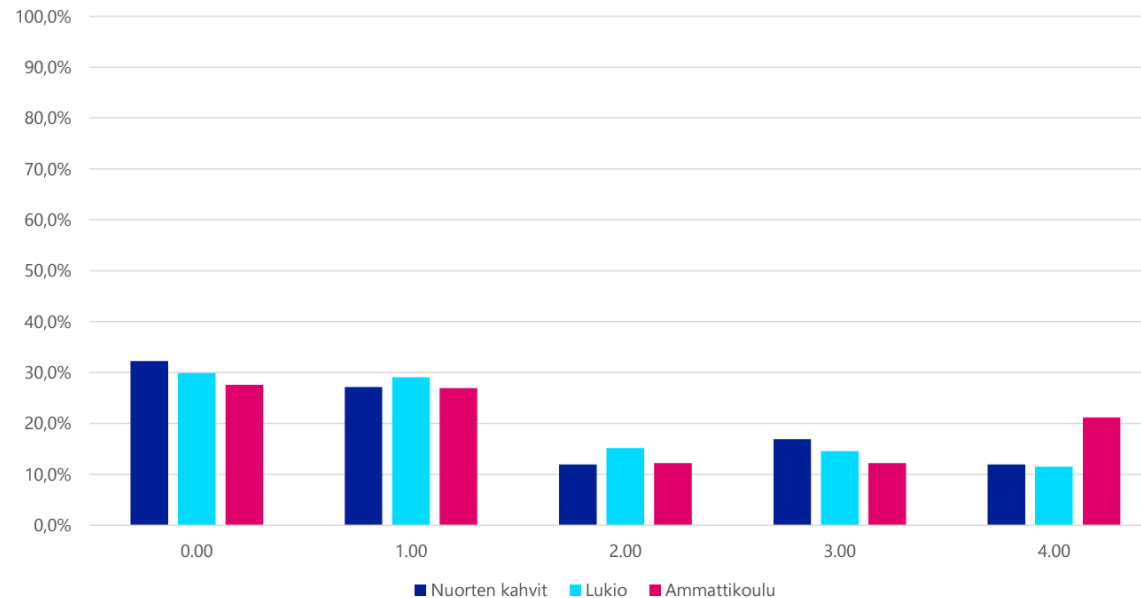
*Fiksun liikennekäyttäytymisen kummit –hankkeen kyselyssä alkuperäinen väite oli ”Päihtyminen vaikuttaa ajokykyyn”. Vertailtavuuden helpottamiseksi kysymys ja vastaukset käännetty vastaamaan Oulun liikennekahvien kysymystä.

Vertailu Oulun nuorten liikennekahvien kyselyyn 5/7

Hyvä kuljettaja hallitsee ajoneuvonsa, vaikka ajaisi merkittävää ylinopeutta.

Hyvä kuljettaja hallitsee autonsa, vaikka ajaisi merkittävää ylinopeutta.

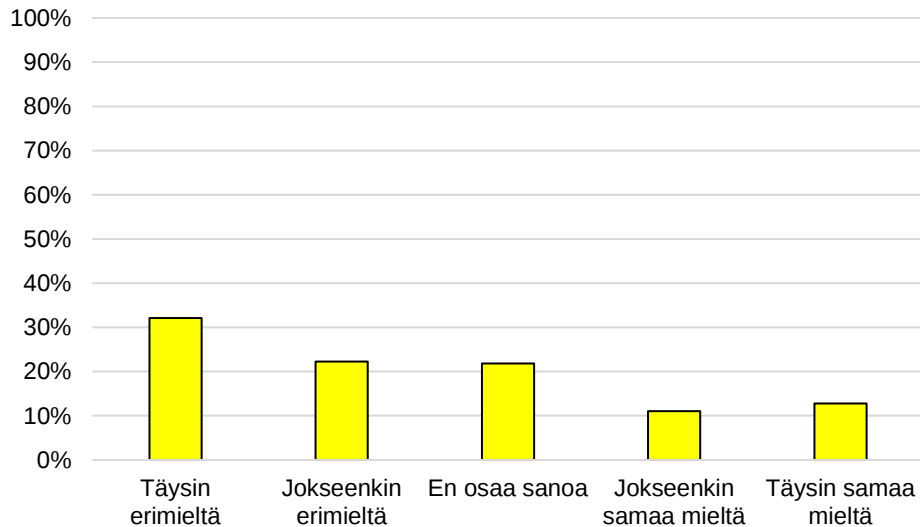

0=en ole samaa mieltä
1=en ole täysin samaa mieltä
2=en ole samaa enkä eri mieltä
3=olen osittain samaa mieltä
4=samaa mieltä

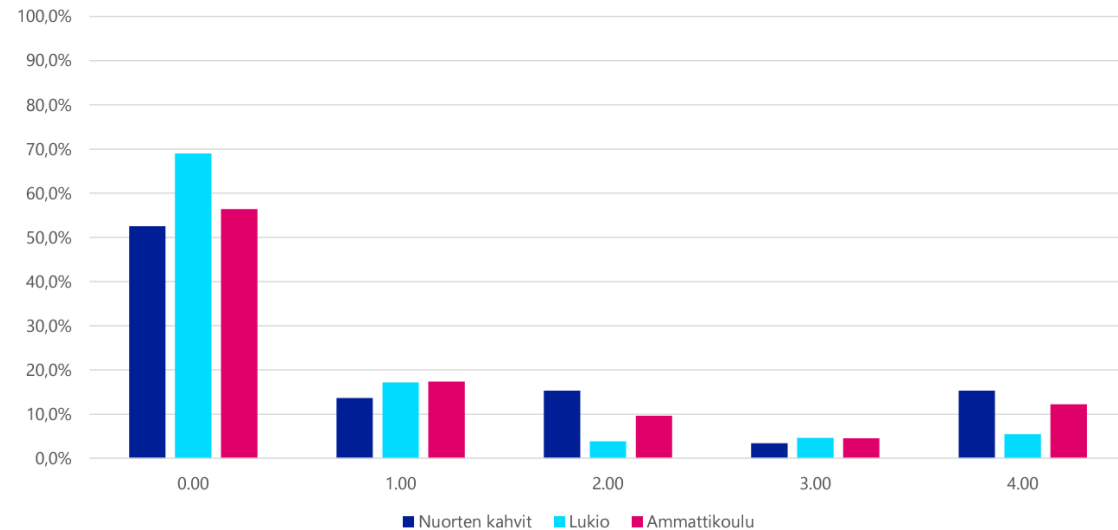
Oikeanpuoleisen taulukon lähde:
Oulun Nuorten liikennekahvit

Vertailu Oulun nuorten liikennekahvien kyselyyn 6/7

On siistiä esitellä omia ajotaitojaan esimerkiksi keulimalla tai ajamalla ylinopeutta.

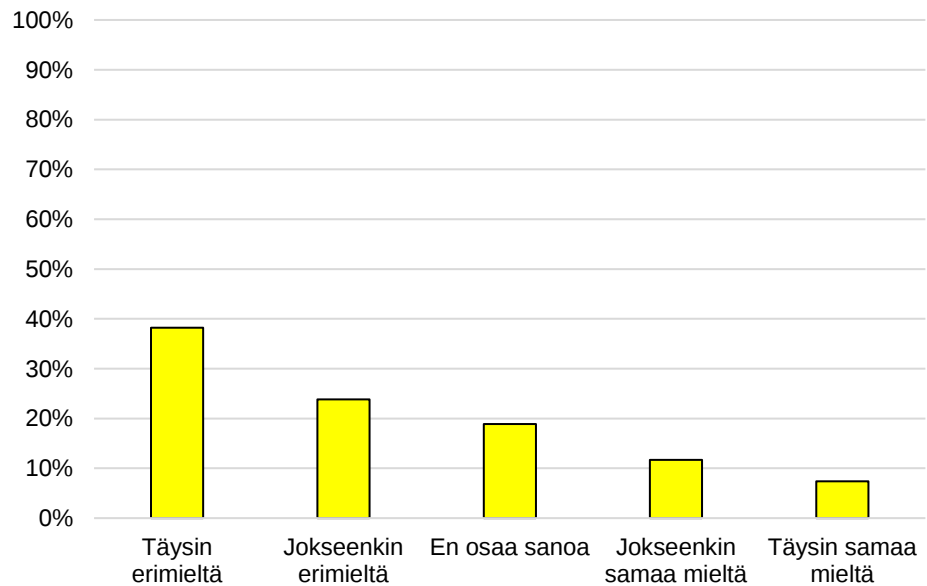
On siistiä esitellä omia ajotaitojaan kavereille esimerkiksi ajamalla ylinopeutta, vaarallisesti ohittamalla tai driftaamalla.

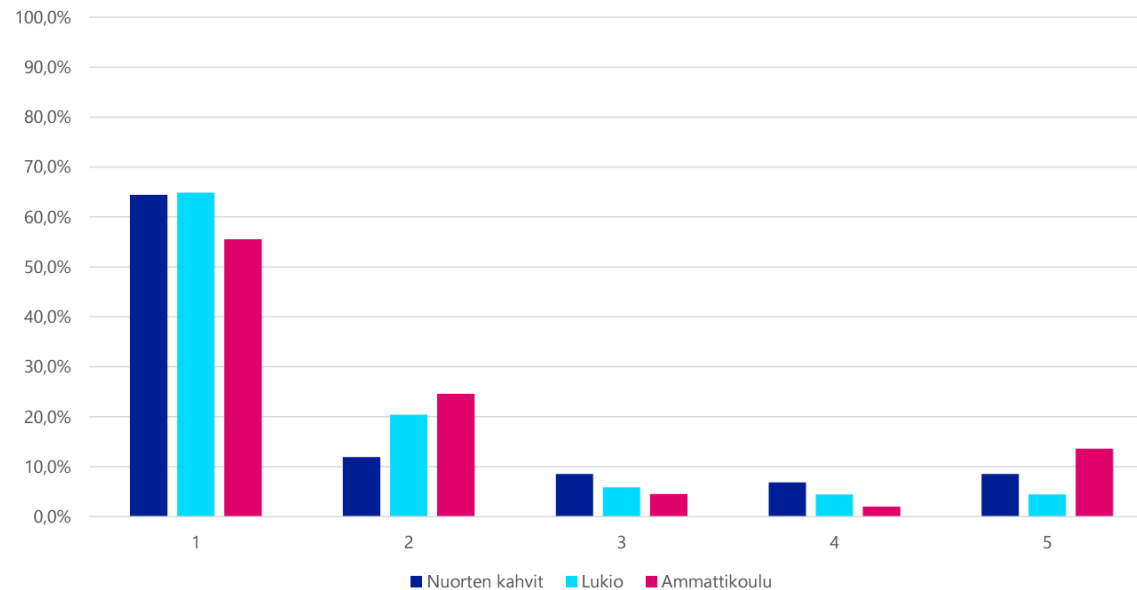
0=en ole samaa mieltä
1=en ole täysin samaa mieltä
2=en ole samaa enkä eri mieltä
3=olen osittain samaa mieltä
4=samaa mieltä

Vertailu Oulun nuorten liikennekahvien kyselyyn 7/7

Jos kiinnijäämisen riski on pieni, liikennesääntöjä ei tarvitse noudattaa.

Mikäli kiinnijäämisen riski on pieni, liikennesääntöjä ei tarvitse noudattaa.

0=en ole samaa mieltä
1=en ole täysin samaa mieltä
2=en ole samaa enkä eri mieltä
3=olen osittain samaa mieltä
4=samaa mieltä

Oikeanpuoleisen taulukon lähde:
Oulun Nuorten liikennekahvit

Liite 2

Pakopelin ohjeet ja rastit

Pakopelin ohjeet ja rastit

Osana hanketta kehitettiin ja pilotoitiin yläkouluikäisille suunnattua pakopeliä. Pakopeliä varten ideoitiin ja rakennettiin tarina yläkouluikäisestä pojasta, jonka kautta päivän kulkua pakopelissä seurataan. Pakopelin alussa osallistujille kerrotaan, että päivän aikana on sattunut mopo-onnettomuus ja heidän tehtävänä on selvittää kuka onnettomuuteen joutui sekä mitkä tekijät vaikuttivat onnettomuuteen.

Pakopeli koostuu viidestä animoidusta videosta, neljästä tehtävästä sekä varsinaisen Pakopelin jälkeisestä yhteisestä purkukeskustelusta. Nuoret pääsevät Pakopelin videoihin QR-koodeilla. Videot antavat vihjeitä ratkottaviin tehtäviin.

Kaikki Pakopelin toteuttamiseen tarvittavat aineistot yksityiskohtaisine ohjeineen ovat ladattavissa osoitteessa (Google Drive):

https://drive.google.com/drive/folders/1MnxmgVri6CfHNMAB5_iqRsGRkWmcngc

Heräsin herätyskelloon. Väsytti. Torkutin ehkä 45 minuuttia ja nousin sitten.

Söin aamupalaa... tai siis en syönyt, koska jääkaappi oli taas tyhjä. Matkalla pysähdyin kiskalle ja ostin cokiksen. Moposta oli taas jotain rikki. Se piti outoa ääntä. Aattelin, että käyn isän luona korjaamassa sitä koulun jälkeen.

Koulun kello soi

Liite 3

Liikenneturvallisuusvisat

Liikenneturvallisuusvisat

Osana hanketta nuorille laadittiin liikenneturvallisuusvisoja. Liikenneturvallisuusvisojen tarkoitus on antaa nuorille pelillistä harjoitusmateriaalia. Visoihin voi vastata esimerkiksi koulujen oppitunnilla tai nuorisotilojen toimintaa. Kun nuoret ovat saaneet vastattua visaan, kysymyksiä on suositeltavaa käydä läpi nuorten kanssa opettajan, koulunuorisotyöntekijän, nuoriso-ohjaajan tms. johdolla. Oikeat vastaukset visoissa esitettyihin kysymyksiin on esitetty seuraavilla sivuilla.

Alla ovat vapaasti hyödynnettävissä olevat liikenneturvallisuusvisat.

Linkki, visa 1:

<https://link.webropol.com/s/liikennesaanto1>

Linkki, visa 2:

<https://link.webropol.com/s/liikennesaanto2>

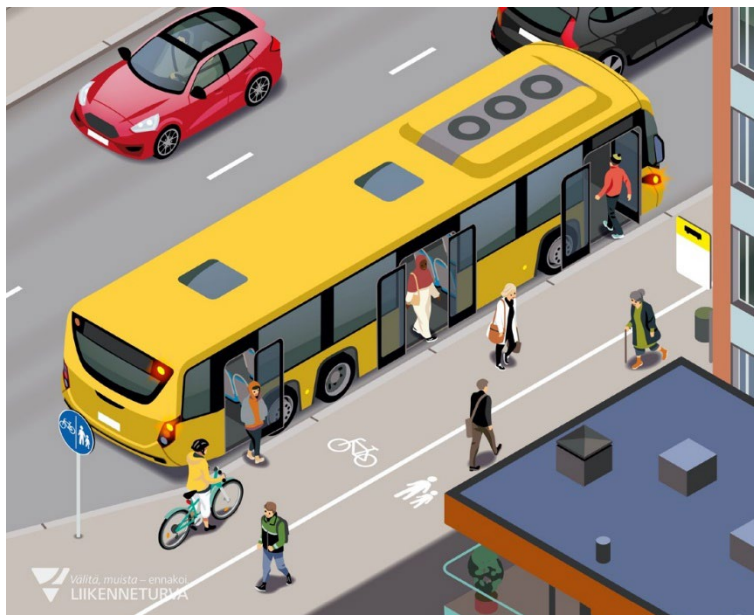

Liikennesääntövisa 1 vastaukset

1. Täytyykö mopoautossa käyttää talvirenkaita marraskuun alusta maaliskuun loppuun?
 - **Täytyy käyttää.** Mopoautossa on käytettävä marraskuun alusta maaliskuun loppuun talvirenkaita, jos sää sitä vaatii. Kulutuspinnan pääurien urasyvyys on oltava vähintään 3mm.
2. Saako mönkijällä ajaa jalkakäytävillä ja pyöräteillä, joilla mopoilu on sallittu lisäkilvellä?
 - **Ei saa.** Mönkijällä ei saa ajaa jalkakäytävillä tai pyöräteillä, vaikka mopoilu olisi sallittu pyörätiellä lisäkilvellä.

3. Kumpi väistää pyöräilijä vai linja-autosta poistuvat matkustajat?

- **Pyöräilijä.** Pyöräilijän on väistettävä linja-autoon nousevia ja sieltä poistuvia matkustajia. Pysäkkien läheisyydessä on usein paljon liikkujia ja kaikkien kannattaa olla tarkkaavaisia.

4. Saako mopolla ajaa taajama-alueella pientareella?
- **Ei saa ajaa pientareella.** Taajama-alueella mopolla ajaminen on kiellettyä pientareella. Sen sijaan taajaman ulkopuolella mopolla saa ajaa myös pientareella.
5. Minkä merkkien takaa tullessa autoilijan on väistettävä pyöräilijää? (Valitse kaikki oikeat vaihtoehdot)

- **Stop-merkin takaa, kärkikolmion takaa tai väistämisvelvollisuus pyöräilijän tienylityspaikassa -merkin takaa.** Autoilijan tulee väistää pyöräilijää tullessaan kaikkien edellä mainittujen liikennemerkkien takaa. Etuajo oikeutettu tie -merkki sen sijaan tarkoittaa, että risteävältä tieltä tulevalla on väistämisvelvollisuus.
6. Onko jalankulkijan paikka maantiellä oikeassa vai vasemmassa reunassa?
- **Vasemmassa reunassa.** Maantiellä kävellessä jalankulkijan paikka on vasemmassa reunassa. Kuitenkin mikäli oikean reunan käyttäminen on kulkureitin tai muiden syiden vuoksi turvallisempaa käytetään oikeaa reunaa.

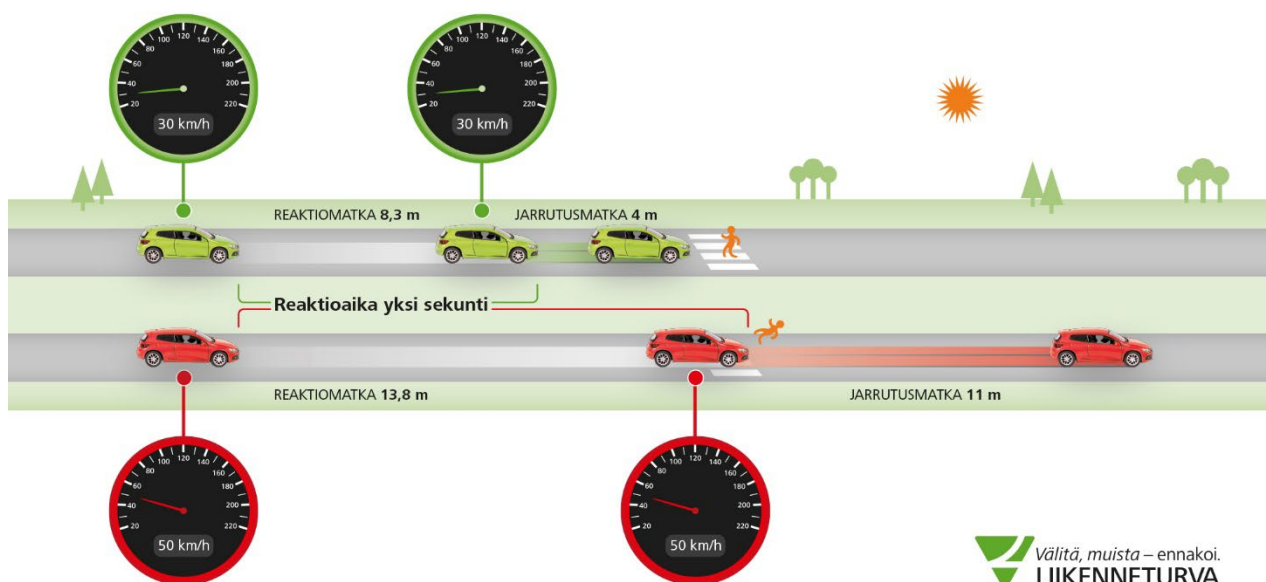
7. Mikä on nuorten liikenneonnettomuuksille tyypillisintä aikaa?
- **Kesä-elokuu.** Kesä näkyy nuorten onnettomuustilastoissa. Henkilövahingoista joka kolmas tapahtui kesä-elokuun aikana. Viikonloput ovat tilastojen mukaan nuorten onnettomuuksien tyypillistä aikaa. Henkilövahinkojen määrä nousee perjantaina ja lauantaina kolmanneksella verrattuna arkipäiviin (maanantai-torstai)
Kuolemantapauksista henkilöautossa neljännes tapahtui yöaikaan (klo 0 – 7 välisenä aikana). Vaikka nuorten kuljettajien riski joutua vakavaan liikenneonnettomuuteen on kohonnut, valtaosa nuorista ei kuitenkaan kuulu riskiryhmään, jonka ajotyyli on riskihakuinen ja altistaa sitä kautta onnettomuuksille.
8. Tarvitseeko pyöräilijän lain mukaan taluttaa pyörä suojatien yli?
- **Ei tarvitse taluttaa.** Pyöräilijällä on oikeus polkea suojatietä pitkin tien yli. Pyöräilijän on tietä ylittäessään kuitenkin noudatettava pyöräilijää koskevia liikennesääntöjä ja huomioitava väistämisvelvollisuudet. Mikäli pyöräilijä taluttaa pyöräänsä, on hän jalankulkija. Suojatiellä ajoneuvon kuljettajan on annettava esteetön kulku jalankulkijalle, joka on suojatiellä tai valmistautuu menemään sinne.

Liikennesääntövisa 2 vastaukset

1. Moottoriajoneuvolla ajettaessa jarrutusmatkan pituuteen vaikuttaa eniten ajonopeus. Nopeuden pudottaminen 40:stä km/h 30:een km/h lyhentää jarrutusmatkaa, mutta kuinka paljon?
 - o **Puolet.** Nopeuden alentaminen neljänneksellä lyhentää jarrutusmatkan lähes puoleen.
 - o Jarrutusmatkan lisäksi yllättävissä pysäyttämistä vaativissa tilanteissa pysähtymismatkaan liittyy reaktiomatka. Reaktiomatka kuvaa aikaa, joka kuljettajalla kuluu jarruttamista vaativasta tilanteesta (esim. hirvi juoksee tielle) jarrun painamiseen. Alla olevassa kuvassa on havainnollistettu miten reaktiomatka ja jarrutusmatka yhdessä vaikuttavat pysähtymismatkaan 30 km/h ja 50 km/h nopeuksissa.

Nopeuden muutoksella on väliä.

2. Onko mopon paikka pientareella tai ajoradan oikeassa reunassa taajaman ulkopuolella?
 - o **On.** Taajaman ulkopuolella mopon paikka on pientareella tai ajoradan oikeassa reunassa.
3. Kumpi pyöräilijä väistää tilanteessa?

- Tilanteessa pyöräilijä, jolla on musta kypärä väistää oikealta tulevaa.

4. Mitkä seuraavista tekijöistä voivat vaikuttaa ajokuntoon?
 - Ajokunnolla tarkoitetaan kehon ja mielen hetkellistä tilaa. **Väsymys, päihteet, tilapäinen lääkitys ja voimakas tunnereaktio voivat kaikki vaikuttaa ajokuntoon.** Kuljettajan tulee itse tarkkailla ajokuntoaan. Sen sijaan säätila ei suoraan vaikuta ajokuntoon, mutta on tärkeä tekijä ottaa huomioon liikenteessä.
5. Kumpi väistää pyöräilijä vai koiraa taluttava kävelijä?
 - **Tilanteessa pyöräilijä on väistämisvelvollinen, sillä hän tulee pihasta tielle.** Muita tiellä liikkuja tulee väistää aina tullessa tielle pihasta, pysäköintialueelta, pihakadulta ja muusta vastaavasta paikasta.
6. Kumpi merkeistä tarkoittaa pysäyttäminen kielletty?
 - **Merkeistä ensimmäinen tarkoittaa pysäyttäminen kielletty.** Merkillä kielletään ajoneuvon pysäyttäminen muusta syystä kuin pakollisen liikenne-esteen takia tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Toinen merkki kertoo pysäköinnin olevan kiellettyä.

7. Saako 15-vuotias pyörällä jalkakäytävällä?
- **Ei saa.** Sen sijaan alle 12-vuotiaat voivat ajaa pyörällä jalkakäytävällä, jollei siitä aiheudu huomattavaa haittaa jalankululle.
8. Ketkä ovat tämän liikennemerkkin kohdalla väistämisvelvollisia?

- **Autoilijat.** Väistämisvelvollisuus pyöräilijän tienylityspaikassa -merkki velvoittaa ajoradalla ajavia kuljettajia väistämään tietä ylittäviä pyöräilijöitä.

Liite 4

Wilma-viestit hankkeesta

1. Wilma-viestipohja

Fiksun liikennekäyttötymisen kummit -hanke kartoitti nuorten kokemuksia liikenneturvallisuudesta Keski-Pohjanmaalla

Nuoret arvioivat oman lähiympäristönsä liikenneturvallisuuden tilan pääosin turvallisesti (keskiarvo 8/10). Useimmiten tapahtuvaksi käyttötymismalliksi tunnistettiin mopolla keuliminen ja kaahailu sekä puhelimen käyttö ajaessa pyörällä. 38 % nuorista kertoi olleensa vähintään joskus huolestunut ystävänsä liikennekäyttötymisestä.

2. Wilma-viestipohja

Fiksun liikennekäyttötymisen kummit -hanke selvitti miten nuoret arvioivat oman liikennekäyttötymisensä

Nuoret arvioivat oman liikennesääntötuntemuksensa pääosin hyväksi. 92 % nuorista ilmoitti myös noudattavansa liikennesääntöjä lähes aina tai aina. Turvavälineiden käytön osalta vain joka kahdeksas nuori kertoi käyttävänsä aina pyöräilykypärää liikenteessä. Mopolla, skootterilla tai mönkijällä ajettaessa kypärän käyttö on jo varsin yleistä ja vastaajista 82 % kertoi käyttävänsä kypärää aina.

3. Wilma-viestipohja

Fiksun liikennekäyttötymisen kummit -hankkeen yhteydessä huomattiin puutteita nuorten liikennesääntötietämyksessä - Hanke toteutti yläkoululaisille liikenneturvallisuusaiheisen pakopelin ja liikenneturvallisuusvisoja

Nuorten liikenneturvallisuushankkeen yhteydessä kehitettiin yläkouluikäisille liikenneturvallisuusaiheinen pakopeli pelattavaksi oppitunneilla tai nuorisotiloilla. Pelissä nuoret pääsevät seuraamaan päähenkilön päivää ja selvittämään mitkä syyt johtivat liikenneonnettomuuteen.

Samaisen hankkeen yhteydessä huomattiin, että nuorilla on puutteita liikennesääntöjen muistamisessa. Etenkin väistämissäännöt eivät ole kaikille nuorille selkeitä. Omaa ja nuorten liikennesääntöjen tuntemusta voit testata täällä:

Visa 1: <https://link.webropol.com/s/liikennesaanto1>

Visa 2: <https://link.webropol.com/s/liikennesaanto2>